דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום שלישי, ב' בחשון תשמ"ז, 4 בנובמבר 1986 • גליון 18955

היום 14 עמודים • המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

- הרפורמה האמריקאית והבעיה היהודית – טדי פרויס
- אכרם הנייה, לא קיצוני – דני רובינשטיין
- הסערה הבאה ברצועת עזה – דני צדקוני
- פיתוח הנגב, להתחיל לבצע בקטן – אמיר רוזנבליט
- מחיר הציונות ומחיר הגולה – יהודה גוטהלף
- בורסה וכלכלה (עמ' 4־5), ספורט (עמ' 13)

לו - לי משחור ושרותים
היחידה לפסיכולוגיה שימושית
שליטה עצמית במשקל והרזיה
קבוצות הדרכה להרגלי הרזיה
בדבר פרטים נא לפנות בכתב:
לוין אפשטיין 52, רחובות 76462

"תסריט" שהציג הנסיך חסן מעורר פקפוקים בוואשינגטון:

ירדן חוששת מהבנה ישראלית־סורית להפלת המשטר ההאשמי ברבת־עמון

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – יורש העצר הירדני, הנסיך חסן אמר בשבוע שעבר, כי הוא חושש מתיאום או מהבנה שבשתיקה בין נשיא סוריה חאפז אסד לבין ראש הממשלה יצחק שמיר באשר להפלת המשטר ההאשמי ברבת־עמון – אמרו כאן אתמול מקורות ערביים, שהסתמכו על שיחות עם אנשיו של המלך חוסיין.

לדבריהם, חוששת הצמרת ההאשמית, כי אסד ינצל את תמיכת שמיר ושר התעשייה אריאל שרון ברעיון ש"ירדן היא המדינה הפלשתינית". החשש ברבת־עמון הוא מפני מתיחות צבאית בגבול סוריה־ישראל, שבעקבותיה ידרוש אסד מחוסיין לתמוך בסוריה במלחמה עם ישראל ויאיים עליו בפלישה אם יסרב.

לפי התסריט הירדני, תבליג ישראל על פלישה כזו – בניגוד לאיום ממשלת גולדה מאיר בספטמבר 1970 להתערב להגנת חוסיין – או תבצע פעולת־מנע נגד

(המשך בעמוד 2)

"אבו־מאזן" ומלחם בראש משלחת אש"ף למפגש בבוקרשט

שמיר: העברנו מחאה לרומניה

תוניס (ע.ד.). – משלחת של 31 חברים מאש"ף, כולל שניים מחברי הוועד הפועל של הארגון – הגוף הבכיר ביותר באש"ף – תשתתף בפגישה עם אנשי השמאל הישראלים בבוקרשט השבוע – כך אמרו אתמול מקורות באש"ף בתוניס.

שני חברי הוועד הפועל, שישתתפו בפגישה, הם מחמוד עבאס המכונה "אבו־מאזן" וראש עיריית חלחול לשעבר מחמד מלחם.

סופר "דבר" מציין, כי "אבו מאזן" ומלחם מייצגים את הזרם המרכזי ב"פתח", המרכיב הגדול ביותר באש"ף, ונחשבים תומכים מובהקים של יאסר ערפאת. מלחם הצטרף לוועד הפועל, המונה 18 חברים, לפני כשנתיים לאחר רצח פאהד קוואסמה והוא ממונה על ענייני החינוך בארגון. אבו־מאזן הוא אחד מוותיקי ה"פתח" ונחשב איש הקשר של הארגון עם מוסקווה. שני האישים עוסקים בתחום הפוליטי ונחשבים

(המשך בעמ' 2)

בסיני: מצרים רוצה בקידום הנורמליזציה

מאת סופרנו המדיני של "דבר"

מצרים הודיעה לישראל כי היא מעוניינת לקדם את הנורמליזציה בין שתי המדינות. את ההודעה מסר אמש שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני למנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרן.

השגריר המצרי ביקש להיפגש במנכ"ל והודיע לו כי ממשלתו מעוניינת לעבוד בשיתוף פעולה מלא לקידום השלום עם ממשלת ישראל בראשותו של יצחק שמיר. בשיחה נידונו הדרכים והאפשרויות לשיפור היחסים בעיקר בתחומי הסחר והתיירות.

[illegible]

מזכ"ל ההסתדרות ורעייתו בשובם אתמול לארץ ממסע בארצות אמריקה (ראה ידיעה בעמ' 2).
(צילום: זיו חיות / ידיעות אחרונות)

המפלס עלה וההשקיה הופסקה – אך מאזן המים עדיין בגרעון

מאת סופרי "דבר"

בגשמי היומיים האחרונים הועלו את מפלס הכינרת, לראשונה השנה, ב־3 ס"מ, שפירושם תוספת של כ־5 מיליון ממ"ע מים לאגם. המפלס עמד אתמול על מינוס 212.42 מטר, ובהשוואה לאותו מועד בשנה שעברה חלה בו ירידה של כ־80 ס"מ. יו"ר מינהלת הכינרת צבי אורטנברג, מסר אתמול כי עדיין חסרה לכינרת כמות גדולה של מים.

כמות גשמים ניכרת ירדה באיזור עזה, שם ירדו 100 מ"מ גשמים. בנגב הצפוני בתחנת שלמה ירדו 80 מ"מ גשמים.

(המשך בעמוד 2)

עזבו אותנו! – מבקשת מש' וענונו בר־לב: הוא לא במיתקן משטרתי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

מבוכה וזעם רב שררו בבית הוריו של מרדכי וענונו ברחוב אברהם אבינו בשכונה ד' בבאר־שבע, בעקבות הפרסומים אתמול בכלי התקשורת, אשר חשפו פרטים נוספים על בנם מרדכי, שהצנזורה הצבאית התירה לפרסם.

הדוכן לממכר ספרי תורה ותשמישי קדושה, שמחזיק אביו של מרדכי וענונו, רבי שלמה, בשוק העירוני, היה סגור אתמול על מנעול ובריח. האב הסתגר בביתו וסירב לדבר עם עתונאים. האם מזל, אשה כבת 60, עוטה מטפחת צבעונית על ראשה, קיבלה את פנינו בחשדנות רבה ובקרירות מופגנת. כאשר הצגנו את עצמנו, הגיבה בזעם: "שאלוהים ישלם לכם ולכל העתונאים על מה שעוללתם לנו. אם הבן שלי עשה את מה שאומרים שעשה, הוא יקבל את עונשו מהממשלה. תעזבו אותנו לנפשנו".

מזל וענונו ציינה כי היא אשה חולנית וכי מזה כחודש וחצי, מאז שהחלו להתפרסם בעתונות הכתבות על הבן, גם בעלה לא בקו הבריאות. בהתייחסה לגישתה של העתונות לפרשה שבה

(המשך בעמ' 2)

שלמה וענונו, אביו של מרדכי וענונו, בביתו בשכונה ד' בבאר־שבע.

פרס: הפרסומים לא החלישו אותנו

מאת סופר "דבר" בכנסת

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אמר אמש, כי הוא אינו סבור שהפרסומים ב"סאנדיי טיימס" החלישו אותנו. פרס אמר דברים אלה בסיעת המערך בכנסת והיתה זו התייחסותו היחידה ל"פרשת וענונו".

(המשך בעמ' 2)

מסעו של הנשיא הרצוג מצטלב במסע האפיפיור

מאת חגי אשר, שליח "דבר" לדרום־מזרח אסיה

מסעו הממלכתי של נשיא המדינה חיים הרצוג יצטלב עם מסעו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני, באותן ארצות ממש, להוציא את הפיליפינים. האפיפיור מתחיל את סיורו בסינגאפור באותו יום עצמו, 20 בנובמבר שבו ימצא עדיין הנשיא הרצוג בסינגאפור, תחנתו האחרונה בסיורו באיזור.

לשני האישים לא נועדה פגישה, וקיומה תלוי עכשיו אך ורק ביוזמתו של המארח של שניהם, ראש ממשלת סינגאפור, לי קואן יו. אולם עצם הימצאו של נשיא מדינת ישראל עם ראש הכנסיה הקתולית יציב אתגר בפני האפיפיור.

האפיפיור יועמד באורח אובייקטיבי בפני אתגר של התייחסות אל ביקורו של הנשיא ימים ספורים לפניו ואל המסר שהוא יעביר אל אותו קהל עצמו.

המסר של הנשיא יהיה מסר של שלום ופיתוח וסיוע הדדי ואף של התנגדות לחרם ולאיבה נגד השלום ונגד ישראל מצד כוחות מוסלמיים קיצוניים, יחד עם מורדים קומוניסטיים. ואת בארצות קאתוליות מובהקות, כיאוינו בבמא לדברו של האפיפיור – כגון הפיליפינים, פיג'י, ואף אוסטרליה, שיש בה קבוצות גדולות של קאתולים ממוצא אירי, פולני, איטלקי ועוד.

האפיפיור יישאל בלי ספק על־ידי עתונאים ונציגי דעת הקהל הקאתולית מהי תגובתו על

(המשך בעמ' 2)

ז'ואקים שיסאנו (מימין) מקבל עיטור מידי הנשיא סאמורה מאשל ביום העצמאות של מוזאמביק בשנת 1985. (צילום: א.פ.)

שר החוץ ז'ואקים שיסאנו נבחר לנשיא במוזאמביק

מאפוטו, מוזאמביק (א.פ. ורויטר). – שר החוץ של מוזאמביק ז'ואקים שיסאנו נבחר אתמול על־ידי מפלגת השלטון לנשיא המדינה והחליף בכך את מקומו של סאמורה מאשל, שנהרג בתאונת מטוס לפני כשבועיים.

את ההודעה על דבר מינויו של שיסאנו מסר מארסלינו דוס סנטוס, האיש מספר שניים במפלגת השלטון "פרלימו". דוס סנטוס, שהיה אף הוא מועמד לכהונת הנשיא, אמר כי הוועד המרכזי של המפלגה בחר בשיסאנו פה אחד.

שיסאנו בן ה־47 היה מקורב למאשל והשתתף במלחמת הגרילה נגד השלטון הקולוניאלי הפורטוגזי לשחרור מוזאמביק. הוא כיהן כשר חוץ מאז עצמאות המדינה ב־1975 [illegible]

[illegible]

שיסאנו, שנחשב מספר שניים במפלגה עד מותו של מאשל, נולד ב־1939 בעיר באזור הדרום של המדינה ועשה את לימודיו האוניברסיטאיים בפורטוגל.

בלגיה מחזירה את שגרירה מדמשק לקראת פגישת שרי "השוק" הקרובה

ובינתיים מבקשת סוריה 3 מיליארד דולר מלווה מכמה ארצות אירופה

בריסל (א.פ. ורויטר). – בלגיה הודיעה אתמול, כי היא קוראת להתייעצויות את שגרירה בדמשק לקראת פגישת שרי החוץ של השוק המשותף בשבוע הבא, בדבר היחסים עם סוריה – כך הודיע דובר משרד החוץ הבלגי אתמול.

שרי השוק המשותף עתידים לדון בפגישתם בלונדון בבקשה הבריטית להטיל סנקציות על סוריה, בכללן הוצאתם של שגרירי ארצות השוק המשותף מדמשק, וזאת בעקבות הרשעת נזאר הינדאווי בלונדון.

דובר משרד החוץ הבלגי פאטריק ודהוסה אמר, כי השגריר אנדרה ורביסט יבוא לבריסל ביום ה' להתייעצויות עם ראש הממשלה וילפריד מארטנס בדבר תגובה אפשרית של השוק המשותף להאשמות הבריטיות על מעורבות סוריה בטרור הבינלאומי. ורביסט עתיד לחזור למקום כהונתו כשבוע לאחר שיחותיו עם מארטנס.

פגישת שרי החוץ בלונדון היא המשך לפגישה בשבוע שעבר, אז נכשלה בריטניה בהשגת הסכמתן של יתר חברות השוק לעיצומים נגד סוריה. צרפת, שעמדה בראש המתנגדים לעיצומים, הודיעה אתמול, כי היא זקוקה ל"מידע נוסף" על נסיון הפיגוע במטוס "אל על" בלונדון לפני שתחליט על צעדיה. שר הפנים הצרפתי שארל פאסקווה אמר, כי ארצו משתפת פעולה עם בריטניה במלחמה נגד הטרור וציין את מכתב התודה של ראש ממשלת בריטניה על עזרת צרפת נגד המלחמה בטרור האירי.

סופר "דבר" בצרפת גדעון קרן מוסר:

מקורבו של הנשיא אסד, איש העסקים הסורי עומראן אדהאם, סיפר אתמול לעתון "ליברסיון", כי הוא נושא ונותן על מלווה של 3 מיליארד דולר לסוריה מצד כמה מדינות אירופיות, קוריה ויפאן.

אדהאם גם אמר שהשוק האירופי עמד למכור לסוריה 400,000 טונות חיטה, 100,000 טונות חלב ו־100,000 טונות מוצרי חלב, אך ההחלטה נדחתה ל־6 בנובמבר. לדבריו, אסד עשה הכל כדי להביא לשחרור בני הערובה.

מקורות בפאריס מסרו אתמול על מתיחות ביחסי סוריה ואיראן בעקבות מסירתו של דיוויד

(המשך בעמ' 2)

קרבות בבקעת לבנון בין "אמל" ו"חזבאללה" ל"מפלגה הסורית"

מאת סופר "דבר" לענייני ערבים

התנגשויות דמים קשות פרצו אתמול במערב בקעת הלבנון בין יחידות של תנועת "אמל" והארגון השיעי הקיצוני "חזבאללה" מצד אחד, לבין כוחות של "המפלגה הסורית הלאומית הסוציאליסטית" (מ.ס.ל.) מצד שני.

הקרבות פרצו אחרי שיחידות של המפלגה הסורית הלאומית התמקמו באחת הנקודות האסטרטגיות החשובות באיזור אגם קרעון, ליד העיירה סחמור.

ארגון "אמל" שיגר אתמול לאזור 500 לוחמים שהטילו מצור על כ־200 לוחמי ה"מ.ס.ל.".

זוהי הפעם השניה ש"אמל" משתף פעולה עם חיזבאללה באיזור בקעת הלבנון. בימים האחרונים ניהלו שני הארגונים קרבות קשים נגד ה"מ.ס.ל." ואילצו אותו לנטוש את העיירה מש'ערה. כ־90 אחוז מתושבי מש'ערה, שמנין תושביה הגיע לכ־30,000 נטשו את העיירה.

סופר "דבר" מוסיף כי אין ספק שחידוש הקרבות בין "אמל" ו"חיזבאללה" לבין ה"מ.ס.ל.", גורם לדאגה רבה בדמשק. שכן כל שלושת הארגונים האלה נחשבים לבעלי בריתה ולעושי דברה של סוריה בזירה הלבנונית.

קצינים בכירים של חיל המודיעין הסורי בבקעת הלבנון החלו מיד עם פרוץ הקרבות לתווך בין הצדדים הניצים במטרה להביא להפסקת ההתנגשויות. במהלך הקרבות נחטפו לוחמים משני הצדדים ובעקבות התיווך של קציני הצבא הסורי שוחררו חמישה חטופים מתנועת "אמל" וחטוף אחד מאנשי ה"מ.ס.ל.".

לא נמסרו פרטים על מספרי הנפגעים, ואולם כתבים בבקעת הלבנון דיווחו על הרוגים ופצועים רבים משני הצדדים.

ד"ר אהוד לוז קיבל אתמול את פרס זלמן שז"ר לחקר תולדות עם ישראל בטקס שנערך בבית נשיא המדינה במלאת 12 שנים למותו של נשיאה השלישי של ישראל. הפרס לד"ר אהוד לוז הוענק לו על ספרו "מקבילים נפגשים", שדן בשאלות דת ולאומיות בתנועה הציונית במזרח־אירופה בראשיתה. בהר־הרצל נערך אתמול טקס אזכרה ליד קברו של שז"ר. (צילום: יצחק הררי)

הזמנה אישית לאנשי המקצוע בענף המתכת

חברת א. פומרנץ מכונות בע"מ מתכבדת להזמין אותך, איש המקצוע בענף המתכת, לתצוגה והדגמה של ציוד מדידה כדלקמן:

★ מכונת מדידה XYZ מסדרת APOLLO תוצרת "שפילד" ארה"ב דגם RS-30 DCC אוטומטית ממוחשבת.

★ מכונת מדידה XYZ מסדרת CORDAX תוצרת "שפילד" ארה"ב דגם 1808 MEA ממוחשבת.

★ מכונת מדידה מתוצרת "סיפ" ג'נבה, שוויץ דגם SIP-302M למדידה וכיול של מדידים מדויקים.

★ מערכת אביזרי מדידה וכיול מגרניט תוצרת JFA מערב גרמניה.

התצוגה מתקיימת במסגרת הועידה ה־6 של האיגוד הישראלי לאבטחת איכות, במרכז הקונגרסים – גני התערוכה, תל־אביב בימים 6,5,4 בנובמבר 1986 בשעות 11.00 עד 18.00.

המעוניינים בתאום מראש יתקשרו לטלפון 03־7515114

E. POMERANZ MACHINERY LTD.
א. פומרנץ מכונות בע"מ

הרבנות מתירה השתלות לב בתנאי...

שייקבע שהפסקת הנשימה של התורם שנפטר סופית ובלתי־ניתנת־לחזרה, שתהיה הסכמה שלו מראש או הסכמת בני משפחתו ושתוקם ועדת מעקב; משרד הבריאות מברך על ההחלטה – ובקרוב יוחל בהשתלות במרכז הרפואי "הדסה" בירושלים

(ע). – מועצת הרבנות הראשית לישראל מצאה דרך להתיר ביצוע השתלת לבבות של נפגעי תאונות בלי לפגוע בעקרונות ההלכתיים, אם ייעשו הבדיקות המדעיות והאובייקטיביות לקביעת מות התורם ואם תינתן הסכמתו מראש בכתב או הסכמת בני משפחתו.

הרבנות הראשית הציבה תנאים, המחייבים את שיתוף נציגה בצוות הקובע את מות התורם והקמת ועדת מעקב עליונה של משרד הבריאות בשיתוף עם מועצת הרבנות הראשית לבדיקת כל מקרי השתלות הלב בישראל.

החלטות מועצת הרבנות התקבלו בישיבתה המיוחדת שהתקיימה אתמול בירושלים, לאחר שהועברו אליה המלצות הוועדה המיוחדת שהוקמה לעניין זה בהשתתפות רבנים ואנשי רפואה. בשעות אחר־הצהריים קיבלה מועצת הרבנות את החלטותיה פה אחד, והן נמסרו לידי מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי.

בהחלטותיה אומרת מועצת הרבנות הראשית, כי בתחילת עידן השתלות הלב, לפני כ־17 שנה, פסקו הרב משה פיינשטיין והרב איסר יהודה אונטרמן כי יש לאסור השתלות לב משום דין רציחה כפולה, של התורם והמושתל כאחד. בעשר השנים האחרונות חלו שינויים יסודיים בנתונים העובדתיים והרפואיים הנוגעים להשתלות הלב. הצלחת הניתוחים מגיעה ל־80 אחוז. ההישרדות בחיים היא לפחות שנה לאחר ההשתלה, וכ־70 אחוז משתולי הלב נשארים בחיים חמש שנים.

הרבנות הראשית סבורה, שכיום ניתן לקבוע באופן אמין ובטוח, כי הפסקת הנשימה של הנפטר היא סופית ובלתי ניתנת לחזרה. כן הובאו בפניה עדויות שגם הרב פיינשטיין התיר ביצוע השתלת לב בארה"ב, וכן ידוע על רבנים גדולים, המייעצים לחולי לב לעבור השתלות לב.

מאחר שהשאלה נוגעת לפיקוח נפש ממש, חובה עלינו להבהיר הלכה זו באופן ברור, בבחינת יקוב הדין את ההר – נאמר בהחלטת מועצת הרבנות הראשית, והיא מוסיפה, כי בהסתמך על יסודות הגמרא, (מסכת יומא פרק ה') ופסק החת"ם סופר (חלק יורה דעה, שלח) נקבע המוות על־פי הלכה בהפסקת הנשימה. לכן יש לוודא, שהנשימה נפסקה לחלוטין ושלא תחזור עוד. זאת ניתן לקבוע על־ידי הוכחת הרס המוח כולו, כולל גזע המוח, שהוא המפעיל את הנשימה העצמית באדם.

הרבנות הראשית מוסיפה, כי מקובל בעולם הרפואה, שקביעה כזאת דורשת תנאים עיקריים, כמו ידיעה ברורה של סיבת הפגיעה, הפסקה מוחלטת של הנשימה הטבעית, הוכחה קלינית מפורטת שגזע המוח אכן הרוס, הוכחות אובייקטיביות על הרס גזע המוח באמצעות בדיקות מדעיות מוסמכות, וכן הוכחה שהפסקת הנשימה המוחלטת ואי־פעולת גזע המוח נשארים בעינן לפחות 12 שעות, תוך כדי טיפול מלא ומקובל.

מועצת הרבנות, שעיינה בהצעת רופאי המרכז הרפואי "הדסה" בירושלים בדבר קביעת המוות, מצאה, כי היא יכולה להיות מקובלת על־פי ההלכה, אם תתוסף לה בדיקה אובייקטיבית מדעית של גזע המוח. לפיכך מוכנה מועצת הרבנות הראשית לישראל להתיר השתלת לב מנפגעי תאונה במרכז הרפואי "הדסה" בירושלים בתנאי שישותף נציג הרבנות הראשית כחבר מלא בצוות הקובע את מות התורם ותינתן הסכמה מראש בכתב של התורם או משפחתו למתן תרומת הלב. כן תוקם ועדת מעקב עליונה מטעם משרד הבריאות בשיתוף עם מועצת הרבנות הראשית לבדיקת כל מקרי השתלות הלב בישראל. עד לקבלת התנאים האלה אין עדיין שום היתר לביצוע השתלות לב בישראל – קובעת מועצת הרבנות הראשית.

ארבלי: מקבלים בברכה

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו והנהלת משרדה קיבלו אתמול "בברכה רבה" את ההחלטה העקרונית של מועצת הרבנות הראשית לישראל ביחס לקביעת המוות לצורך ביצוע השתלות־לב.

שרת הבריאות הדגישה, כי היא רואה בהחלטה התקדמות רבה לקראת פתרון בבעיות שהן צורך השעה. עתה, לאחר קבלת החלטת הרבנים, היא תעיין בנוסח המלא, ותגבש את עמדת משרדה לקראת קביעת ההנחיות של משרד הבריאות המופקד על נושא השתלות.

"הדסה": מתחילים בהשתלות

מנהל המחלקה לכירורגיית לב בבית־החולים "הדסה" בירושלים פרופ' יוסף בורמן שיבח אתמול את החלטת מועצת הרבנות המתירה השתלות לב בתנאים מסויימים.

בבית־החולים "הדסה" מצפים זמן רב להחלטת מועצת הרבנות בנושא השתלות הלב, ועתה, משנפלה ההחלטה, יתחיל בית־החולים בהשתלות אלה. לפחות חולה לב אחד המצוי בטיפול רפואי ב"הדסה" זקוק להשתלת לב דחופה, והניתוח יתבצע כשיימצאו התנאים המתאימים לכך.

هكذا من الاصل

פועלי „אליאנס" מפגינים מול הכנסת – הפעם בפרחים. (צילום: יצחק הררי)

המורים עלולים להשבית ממחר את חטיבות־הביניים והתיכונים

מאת יעל פישביין, כותבת „דבר" לענייני חינוך

ארגוני המורים ישביתו את חטיבות הביניים והתיכונים החל מחר ב־10.00 בבוקר, אם יחול עיכוב בתשלום משכורות המורים על־ידי הרשויות המקומיות ורשתות החינוך המקצועי.

חטיבת המורים העל־יסודיים בהסתדרות המורים הודיעה, כי אם הרשתות המקצועיות לא יקפידו לשלם את המשכורות במועדן, 4 בחודש, והרשויות המקומיות במועד הרגיל, 8 בחודש, יקראו למורים המאורגנים בהסתדרות המורים לשבות. כן הודיע ארגון המורים העל־יסודיים כי ישבית, כאמור, את המערכת מחר מ־10 אם עד אז לא יקבלו המורים את משכורותיהם.

משרד החינוך הודיע שלשום כי יחול עיכוב בהזרמת הכספים לרשויות המקומיות עקב קיצוץ שעורך האוצר בהזרמה החודשית למשרד החינוך.

דובר האוצר מסר בתגובה כי הממשלה החליטה על קיצוץ של 3.9 אחוז בתקציב החינוך, והוסיף כי משרד החינוך רשאי לבצע את הקיצוץ כראות עיניו.

היום פגישה ראשונה בין שמיר לפיקרינג

מאת יוסי מלמן, כתבו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר יפגש היום פגישה ראשונה מאז נכנס לתפקידו עם שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג.

השגריר האמריקאי שב בסוף השבוע לארץ לאחר חופשה של כחודש ימים, ובמשרד ראש הממשלה מקווים כי יוכלו לשמוע ממקור ראשון הערכת מצב על כוונת ממשל ארה"ב בקשר לחידוש תהליך השלום באיזור.

בלשכתו של שמיר מציינים בסיפוק את העובדה כי על אף הפרסומים בכלי התקשורת לא הגיע אליהם שום מסר מהממשל בקשר למדיניות ההתנחלויות. בזמנו פורסמו בכמה עתונים בארה"ב ידיעות כאילו נוצר קרע ראשון בין ישראל לארה"ב בקשר להתנחלויות.

בלשכת ראש הממשלה הדגישו כי שמיר אמר בכל ההזדמנויות מאז נכנס לתפקידו כי ימשיך במדיניות שנקבעה בקווי היסוד, ובכלל זה גם בקשר לנושא ההתנחלויות ביהודה ושומרון.

משרד האנרגיה בודק רכישת פחם מפולין

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

ישראל עשויה לרכוש מטען נסיוני של 60,000 טונה פחם מפולין, לאחר שבדיקות מומחי חברת החשמל העלו שהפחם הפולני עומד בדרישות התקן – כך מסר אתמול דובר משרד האנרגיה באשרו ידיעה בנושא שפורסמה ב„דבר" לפני שבועות אחדים.

עם זאת, נודע ל„דבר" שבפגישה שהתקיימה לפני כעשרה ימים באוסטריה בין מנכ"ל חברת הפחם הלאומית רם רונן לבין נציגי חברת הפחם הפולנית, לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה באשר למחיר. הפולנים דורשים 33 דולאר לטונה – מחיר הגבוה מזה שמשלמת ישראל לספקיות הפחם האחרות. לעומת זאת נוטה ממשלת פולין להסכים לתנאי שהציבה ישראל, לפיו תבוצע העיסקה במסגרת סחר חליפין.

שר האנרגיה משה שחל, הודיע אתמול כי אם גם קולומביה תעמוד בתנאי זה תרכוש ישראל ממנה פחם בהיקף של כ־250 מיליון דולאר בשנה.

בדו"ח שהגיש מנכ"ל חברת הפחם לשר האנרגיה נאמר שעל פי החוזים שחתמה החברה לשנה הבאה, יוזל סכום רכישותיה מדרום־אפריקה ב־21 אחוז בהשוואה לסכום הרכישות השנה. הרכישות מאוסטרליה יוזלו ב־19 אחוז והרכישות מארה"ב יוזלו ב־18 אחוז. היום רוכשת ישראל 3.5 מיליון טונה פחם בשנה. כמות זו תוגדל ב־2.5 מיליון דולאר נוספים לקראת הפעלת תחנת הכוח על שם רוטנברג בשנת 1990.

עלון החדשות „דיפנס־וויק":

סין תרכוש מישראל טילי „מפץ" נגד טנקים

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – סין חתמה עם ישראל על חוזה לרכש טילים מונחים נגד־טנקים מדגם „מפץ" מתוצרת התעשיה הצבאית – דיווח אתמול עלון־החדשות „דיפנס וויק". החוזה הסיני־ישראלי נחתם בעקבות קפאון במו"מ בין סין לארה"ב על רכש נשק אמריקאי דומה. פקידים בממשל אמרו ל„דיפנס וויק", כי מספר הטילים הישראלים שיימכרו יהיה „קטן בהשוואה לצרכים הסיניים", אף כי במסגרת העיסקה תספק ישראל לסין גם סיוע טכני לפיתוח טיל נ"ט סיני.

„מפץ" של תע"ש דומה לטיל האמריקאי „טאו", אך שונה ממנו בהנחייתו – הטיל הישראלי רוכב על קרן אינפרא־אדומה עד לטווח של 4.5 ק"מ, במקום מונחה בטיל לטווח של 3.75 ק"מ.

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרהצור
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אהרון קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזה קומה ב' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

יקירנו

מריו גוטפריד

איננו

ההלויה תערך היום, יום שלישי ב' חשון תשמ"ז (4.11.86), בבית העלמין בקבוץ אור־הנר בשעה 15.00.
הארון יוצב בבית התרבות בשעה 14.30.

המשפחה
ובית אור־הנר

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
דוד אדוארד
במות
אמו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

קיסר בשובו ממסעו באמריקה:

אני מקווה שהממשלה לא מחפשת לה צרות

מאת אריה אריה, סופר „דבר"

"אני מקווה, שהממשלה לא מחפשת לה צרות", אמר אתמול מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר לסופר "דבר" בתגובה על כוונת האוצר להטיל מס על קיצבאות הזיקנה. "כלפי העולם החברתי שבדבר, ייגרמו זעזועים קשים מאד מצעד כזה", הזהיר קיסר. "למי זה נחוץ?!"

מזכיר ההסתדרות אמר את הדברים בשובו מביקור־עבודה בן כשבועיים בארגנטינה, בבראזיל, בוונצואלה ובארה"ב. בארגנטינה ובוונצואלה חתם על הסכמים לשיתוף־פעולה עם האיגודים המקומיים. בארה"ב נפגש עם שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ.

בתשובה על שאלה בעניין המצב במפעל הצמיגים "אליאנס" בחדרה, הזהיר המזכ"ל מנסיונות להפיק מהנושא רווח פוליטי, ועם זאת דרש "מכל הנוגעים בדבר להבין את עמדת הצד השני". קיסר אמר, כי המפעל עבר באחרונה תהליך של הבראה ומה שקורה שם עכשיו הם יסורי הסתגלות.

בהתייחסו לסיום סכסוך־האחיות אמר מזכיר ההסתדרות, כי אינו מניח שלהישגיהן יהיו השלכות על שאר חלקי המשק. ראש האגף לאיגוד מקצועי הוסיף בקריאת־ביניים, כי אף אחד מהאיגודים האחרים לא העלה דרישה לקבל את מה שקיבלו הן.

על שיחתו עם שר־החוץ האמריקאי סיפר, כי שולץ התעניין בנסיונה של ההסתדרות בשיתוף עובדים בהנהלות והביע תמיכה בשיטה זו. כן עמד על הצורך לחדש במהירות את הצמיחה במשק. השניים סיכמו, כי ביקורו הבא של שולץ בארץ יכלול ביקור רשמי בהסתדרות.

על ביקורו באמריקה הלטינית אמר קיסר, כי המודל ההסתדרותי של איגוד מקצועי בצירוף חברת־עובדים שובה שם את הלב והאיגודים מבקשים ללמוד מן הנסיון הישראלי, ובקרוב יבואו לכאן שלושה מומחים ללמוד נושאים אלה מקרוב.

נספחי עבודה

מזכיר ההסתדרות הזהיר מפני הפעילות העניפה של אש"ף באמריקה הלטינית וקרא לממשלה לשנות את מדיניותה כלפי מינויים של נספחי־עבודה בשגרירויות. הוא קרא להוסיף נספחים כאלה בכל מדינה לחיזוק הקשרים עם האיגודים המקצועיים. „אלה קשרים, שיש להם סיכוי הרבה יותר טוב לעמוד ביום פקודה מאשר לקשרים דיפלומטיים התלויים באינטרסים פוליטיים", הדגיש.

עזבו אותנו!

(סוף מעמוד 1)

מעורב בנה, אמרה: „אתם היהודים (העתונאים – א.ר.) התנהגתם אלינו יותר גרוע מאשר הערבים היו מתנהגים אלינו. תעזבו אותנו ותכתבו על דברים שליליים שעושה הממשלה".

אתמול בשעות הצהריים התייצבה במערכת העיתון המקומי „כל־בי" בבאר שבע, אחותו הנשואה של מרדכי וענונו, ברוריה בלדב, ודרשה לעכב את כל הפרסומים על אחיה. לדבריה, אחיה מאיר וענונו, המתגורר בארה"ב, טלפן למשפחה בבאר שבע, וסיפר כי לפי מיטב ידיעתו עתונות החוץ טילפה עוברות רבות הקשורות בפרשה. „החלטנו לא לשתף יותר פעולה עם העתונאים ולהיות משפחה מלוכדת בנושא הזה", אמרה בלדב.

סופר „דבר" נתן רועי מוסר:

שר המשטרה חיים בר־לב אמר אתמול בתשובה לשאלת סופר „דבר", כי מרדכי וענונו לא נמצא בשום מיתקן של משטרת ישראל או שירות בתי־הסוהר.

שלשום פורסם ב„סאנדיי טיימס" כי עורך־דין תל־אביבי מפורסם מתכוון לעתור בימים הקרובים לבית־המשפט הגבוה לצדק ולדרוש מגורמי הבטחון לגלות היכן מוחזק וענונו. בעקבות זאת הועלו שמותיהם של עורכי־הדין אמנון זכרוני ואביגדור פלדמן מתל־אביב.

השניים הכחישו אמש כל קשר לעניין.

פרס: הפרסומים

(סוף מעמוד 1)

מ"מ ראש הממשלה, שזו הופעתו הראשונה בפני סיעת המערך מאז הרוטאציה, אמר כי אין לקצץ בתקציבי מערכת הבטחון והמערכות הגולשות על התחום החברתי, אך לעומת זאת צריך לקצץ במערכת המנהלית. פרס מכין לקראת ועידת מפלגת העבודה תכנית לדה־ביורוקרטיזציה של הממשל. בנקודה זאת, אמר פרס, כי „אסור שהממשלה תעכב פיתוח מפעלים, למשל, כאשר כל נושא מטופל בעשרה משרדי ממשלה שונים". פרס אמר כי בקרוב יהיה צריך לקבל החלטות קשות בתחום הכלכלי החשובה שבהן – הקיצוץ בתקציב. עוד אמר פרס כי יש להכין תכניות מפורטות לפיתוח הנגב וכי בכוונתו להקדיש את עצמו לנושא זה.

„אבו־מאזן" ומלחם

(סוף מעמוד 1)

בכירים ביותר בארגון.

סאלח חאלף („אבו איאד"), שקודם לכן נפוצו שמועות על השתתפותו בפגישה, אמר אתמול כי הפגישה אורגנה על־ידי אנשי שמאל ישראלים כקריאת תגר על החוק האוסר על מגעים עם ארגוני מחבלים.

מקורות באש"ף אמרו, כי המשלחת תכלול נציגים בכירים של הארגון במערב אירופה, כולל יוון, צרפת, איטליה ויגוסלאויה.

שמיר: הפרת החוק

(ע). – ראש הממשלה, יצחק שמיר, סבור, כי נסיעת משלחת שמאל לרומניה היא חסרת תועלת ומהווה הפרת החוק. הוא הביע תקוה כי לא תצא לפועל.

בתשובה על שאלות כתבים במהלך ביקורו בירושלים גילה כי ישראל פנתה לממשלת בוקרשט והסבירה כי היא אינה צריכה לסייע לחברי המשלחת משום שבכך היא תסייע להפרת החוק בישראל.

בהמשך אמר שמיר כי אין בפיו כל בשורה בעניין הסיכויים להחזרת הנעדרים מלבנון בעקבות שחרור הזוטר האמריקאי.

ראש הממשלה סירב להתייחס לכל שאלה בנושא מרדכי וענונו.

המפלס עלה

(סוף מעמוד 1)

באשקלון ירדו 30 מ"מ גשמים. ברמת דוד ירדו 53 מ"מ ובזהר־כנען 56 מ"מ. בצפון ירד גשם כמעט ללא הפוגה מאז מוצאי־שבת.

במינהלת הכינרת ובחברת „מקורות" צופים לעליה נוספת במפלס היום בעקבות הגשמים אתמול, שמילאו את הנחלים והוואדיות בגליל ובגולן ומי גשמים אלה יגיעו רק היום אל הכינרת. דובר „מקורות" מרדכי יעקובוביץ', מסר כי ההשקיה בכל רחבי הארץ הופסקה בעקבות הגשמים והדבר מהווה חסכון כספי לחקלאים וחסכון במים ל„מקורות". עם זאת ציין כי מוקדם לדבר על שיפור משמעותי במצב מאגרי המים העיליים ובמצב מי התהום. כמות דומה נוספת של גשמים כפי שירדו בשלושת הימים האחרונים עשויה להביא לשיפור במצב המאגרים ולשינוי חשוב במאזן ההידרולוגי ברחבי הארץ, ציין דובר „מקורות".

בצפון, רשמו גשמי הימים האחרונים רמת משקעים מרשימה. בכנען ירדו 57 מ"מ גשם, במרכז הגולן־38 מ"מ, בכפר בלום־30 מ"מ, בעמק הירדן־60 מ"מ. בקרב החקלאים שררה אתמול שביעות רצון, אך נמסר על תקלות בקווי הטלפון והחשמל בישובים רבים בצפון.

ברד שירד אתמול בשעות הצהריים בגליל המערבי העיב מעט על שמחת החקלאים בעקבות גשמי הברכה שירדו בשלושת הימים האחרונים.

בעמק הסתכמה כמות הגשמים שירדו בימים האחרונים ב־45 מ"מ. השנה ירדו באיזור יחד עם היורה שירד בראשית אוקטובר, 70 מ"מ גשם, שהם 7 אחוזים מהכמות השנתית. ההשקיה בגנים, בשדות ובמטעים הופסקה.

בחיפה ובקריות גרמו הגשמים לשיבושים בתנועה, שלוליות מים ענקיות כיסו את איזור מפרץ חיפה ומכוניות רבות נתקעו בהן. מכונות השאיבה שאמורות לנקז את המים לוואדיות נסתמו, ורחובות שלמים, בעיקר במפרץ ובקרית־מוצקין, הוצפו במים.

ירדן

(המשך מעמ' 1)

ההגנה האווירית הירדנית, כדי לאבטח את האגף הדרומי של חזית ישראלית־סורית. בכל אחת משתי האפשרויות, תביא תסיסה פנימית בירדן, שתתגבר מבחוץ, להפלת חוסיין ומשטרו.

המקורות הערביים הוסיפו, כי חוסיין אינו מתעתד להיפגש עם שמיר, כפי שעשה בעבר עם שמעון פרס ועם ראשי־ממשלות שהשתייכו למערך. את המגעים עם ישראל מטעמו ימשיך לנהל ראש לשכת החצר עדנאן אבו־עודה, המועמד להחליף גם את ראש־הממשלה זייד אל־ריפאעי, שאינו אהוד בציבור הירדני.

מקורות אמריקאיים מהימנים הגיבו על ידיעה זו בספקנות. הם ציינו, כי המתיחות בגבול הישראלי־סורי נמוכה עתה מאשר בחודשים נובמבר 1985 עד מאי השנה, בעקבות תקריות הפלת מטוסי־הקרב הסורים, הזזת טילי קרקע־אוויר סוריים ללבנון, יירוט מטוס פקידי הבעת' לישראל ונסיון הפיגוע ב„אל־על".

תוצאות משפטו של נזאר הינדאווי בלונדון פגעו קשות ביוקרת סוריה במערב־אירופה ואף בעולם הערבי. תוצאות אלה יורעו עוד יותר בסיומם של הליכים משפטיים נגד טרוריסטים שפעלו בשליחות סוריה במערב־גרמניה, ספרד ואנגליה.

משטר אסד עסוק עתה בחיפוש אשמים־מבית בהסתבכויות אלה ואינו עתיד להסתבך במלחמה עם ישראל, להערכת המקורות המהימנים, שהוסיפו כי הערכתה הישראלית היטיבה לפעול בחודשים האחרונים, בעת שתזוזות־גייסות מהעבר הסורי של הגבול גררו היערכות ישראלית מקבילה ולבסוף שיבה סורית למצב הקודם.

עוד אמרו המקורות האמריקאיים, כי ירדן אכן עלולה להיכנס לחששות, בעקבות התבטאויות שמיר ושרון, אך מנהיגים ערביים יסיבו לעשות אם יוכחו כי יחסי הכוחות בממשלה ובכנסת לא השתנו עם חילופי פרס־שמיר, כי יצחק רבין ממשיך לכהן כשר־הבטחון ואינו נוטה להרפתקאות צבאיות וכי בנאומו המדיני של שמיר בפתח מושב־החורף של הכנסת נכללו התבטאויות מתונות.

מבקש לשקול ועדה קרואה לאונ' העברית

מאת יעל ארמוני, כתבת „דבר" בירושלים

יו"ר ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה באוניברסיטה העברית, אופיר פינס, שלח אתמול מברקים לשר החינוך וליו"ר ועדת החינוך של הכנסת בבקשה כי יפעילו לחץ על האוניברסיטה לפתוח לאלתר את שנת הלימודים.

שתי תחנות אוטובוסים הוצתו אתמול בירושלים אחרי תקופת רגיעה. אתמול לפנות בוקר גם הושלך רימון־עשן לעבר בית ברחוב דיסקין, כנראה על רקע מתיחות בין חרדים לחילוניים באיזור. בשכונת תלפיות הוצתו אתמול ספסלים ואוהל ליד המסעדה „משכנות הרועים", אך הצתות אלו מייחסת המשטרה לגורמים פליליים או חבלניים. (צילום: יונתן סלינגר)

זעם בהסת' על שידור של טומי לפיד

שידורו של יוסף לפיד, לשעבר מנכ"ל רשות־השידור, במדור „עמדה" אתמול ב„קול־ישראל", עורר תגובת זעם בהסתדרות. חוגים בכירים בוועה"פ תובעים מהוועד המנהל של רשות השידור הממלכתית לסלק לאלתר את לפיד מהגשת המדור הזה, הצמוד למהדורת החדשות המרכזית וליומן הבוקר של קול־ישראל, בטענה שהוא נוצל לרעה על־ידי עתונאי בכיר שלוהדרסן בניגוד לאתיקה המחייבת איש תקשורת הוגן, אשר חייב לשמור על כבוד הזולת, לפחות בכלי ממלכתי שנתון לפיקוח של ועד־מנהל ציבורי.

בהודעת ההסתדרות נאמר, כי הכינוי הנלעג שבו כינה יוסף לפיד את הסתדרות העובדים הכללית – „כלב פודל" – בשל הליכיה ועמדתה בפרשת סכסוך האחיות, כינוי כזה הוא עלבון ובזיון לרשות השידור הממלכתית ואין לעבור על כך לסדר היום.

עם זאת ציינו בהסתדרות, שכל ביקורת והבעת דעה זו או אחרת בפרשת סכסוך האחיות הם לגיטימיים בהחלט. „אך־מכאן ועד שידור כרווני בנוסח כה מבזה ומעליב, כפי שעשה יוסף לפיד, רחוקה הדרך".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שניהל תיווך את המו"מ עם הממשלה האחיות והביא את הסכסוך לידי גמר, שיגר ליוסף לפיד מכתב תגובה ובו נאמר, בין היתר:

„בדהמתי מעמדתך והתייחסותך לנושא ומשימושך בדימויים בלתי־תרבותיים כלפי ההסתדרות...

„בהופעתיך הרבות הינך מנסה להעמיד עצמך המטיף בשער ולתת תחושה שהינך מורם מעם אך הפעם נכשלת כשלון חרוץ שלא יסולח לך. פגעת ברשעות במערכת העושה הכל למען חבריה ומנסה לשמור על תרבות דיבור, דרך עבודה הגונה והגנת כלפי כולם".

יוסף (טומי) לפיד אמר אמש, כי תגובת ההסתדרות אינה מעידה על אהבת ביקורת, אך בעיקר היא מעידה על כך שאין למגיבים חוש הומור, שכן דבריו נאמרו בנימה אסטירית.

חשש שלא יהיה אפשר להסגיר את 17 הנאצים החיים בבריטניה

מאת דוד שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – במהלך השבוע הובע כאן חשש, שלא יהיה אפשר להסגיר את הנאצים השוהים בבריטניה, כדי להעמידם למשפט. חשש זה עלה לאחר שממשלת בריטניה קיבלה לידיה את רשימת 17 הנאצים ממכון ויזנטאל בירושלים.

ממשלת בריטניה אמורה להחליט השבוע כיצד תטפל ברשימת 17 הנאצים, שהועברה לידיה על־ידי שלוחת מכון ויזנטאל בלוס־אנג'לס. כמה ארגונים יהודיים, חלקם מארה"ב, לוחצים על ממשלת בריטניה להחיש את טיפולה בנושא.

רשימת 17 הנאצים עדיין חסויה, כדי לא לפגוע בחקירת עברם ובכל הליך משפטי שיינקט נגדם, אך אמצעי התקשורת בבריטניה יודעים לספר על שלושה פושעים נאצים הכלולים ברשימה.

אחד מהם הוא אנטאנס ג'יקס, המתגורר באדינבורו, ומכחיש שהשתתף בהוצאות להורג של יהודים ופרטיזנים. לדברי מכון ויזנטאל, ג'יקס הוא אחד „מהידועים לשמצה" ברשימת הפושעים. שני פושעים נאצים נוספים המוזכרים ברשימה הם ברוניוס ג'ודיקלס, בן 80, ודוברס אוסיס, בן 86, המתגוררים כיום בלונדון.

האוקראיני ג'יקס אישר, שב־1982 חתם על עדות לצורך משפט שהתנהל בפילדלפיה בארה"ב, ובה אמר בין היתר כי הגדוד שלו היה אחראי באחד המקרים, להוצאתם להורג של „בערך 150 אנשים... יהודים, וחשודים כקומוניסטים, שנלקחו ליער ונורו".

בשבוע שעבר טען ג'יקס, כי רק הגרמנים הם שירו בהוצאות להורג.

כ־2,700 מעובדי „סולל בונה" ישבתו מחר והיתר בשבוע הבא

מאת חיים באור, סופר „דבר" לענייני עבודה

כ־2,700 עובדי „סולל בונה" שאינם פועלי בניין יקיימו מחר שביתת בזק. אחר, במסגרת מאבקם לביצוע הסכמי השכר החדשים בקונצרן.

בעת השביתה יקיימו העובדים אסיפות מחאה אזוריות בירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר־שבע.

ארגון העובדים של „סולל בונה", המייצג כ־3,500 פועלי בניין מתכוון אף הוא להחליט על שביתה – באחד מימי השבוע הבא – אם לא תיענה דרישתו לישום הסכם השכר בענף הבניין המבטיח תוספת שכר בשיעור של 10 אחוזים.

הנהלת „סולל בונה" הודיעה זה מכבר לנציגי העובדים כי לא תוכל לבצע את הסכמי השכר החדשים שנחתמו במשק, לנוכח מצבו הקשה של הקונצרן. ההנהלה הטעימה שתסכים לדון במתן תוספת שכר רק החל מאפריל '87 וגם זאת – רק אם יחול שיפור במצבו הכספי של הקונצרן.

בתוך כך הודיע יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד להנהלת „סולל בונה" לבצע את הסכמי השכר. במכתב ששיגר הברפלד למנכ"ל הקונצרן, אחד שילה – הוא מרגיש כי מאחר שההנהלה דחתה את הצעות הפשרה שניתנו, עליה „להפעיל לאלתר את הסכמי העבודה, בתואם למועדים שנקבעו בהסכמים. כל שינוי במועד הפעלתם של ההסכמים חייב להיעשות על ידי הסכמה עם ועדי העובדים". דרישה דומה הפנה למנכ"ל הקונצרן מזכיר הסתדרות פועלי הבניין, שלמה זהאן.

היום דיון מכריע על ההוראות החדשות לבנקים לייעוץ בני"ע

מאת יואב יצחק, סופרו הכלכלי של „דבר"

דיון מכריע יתקיים היום בבנק־ישראל בעניין ההוראות החדשות של המפקחת על הבנקים בבנק ישראל שלפיהם הם יאלצו להפסיק ב־11 בנובמבר מתן שירותי ייעוץ טלפוני בניירות ערך ללקוחותיהם, ומקצת הייעוץ שיספקו יינתן באמצעות יועצי השקעות, שיוכשרו לשם כך ויקבלו הסמכה.

הדיון היום מוגדר, כאמור, כדיון מכריע, מפני שהזמן עד לכניסת ההוראות החדשות לתוקפן, הולך ומתקצר. הבנקים המציאו לבנק ישראל בשבוע שחלף את השגותיהם בעניין זה. ראשיהם אינם מבקשים לדחות את יישום כל ההוראות החדשות, אלא את מקצתן, הנוגעות לייעוץ הטלפוני ולמסירת מידע מלא. הבנקים טוענים, כי שירות זה מקובל בכל העולם, מפני שהוא חוסך זמן רב ללקוחות ולמערכת הבנקאית.

עמדתה של המפקחת גליה מאור בעניין זה היא, כי יש להפסיק את הייעוץ הטלפוני במגמה למנוע מהלקוחות את הסיכונים הכרוכים בייעוץ מסוג זה.

סוגיה נוספת המצויה במחלוקת היא שירותי המידע שיעמידו הבנקים ללקוחות החל מה־11 בנובמבר. הבנקים טוענים כי אינם יכולים לעמוד בהוראה זו במועד המבוקש מפני שהבורסה עוד לא השלימה את מאגר הנתונים הממוחשב, ועל כן אין בידם את כל המידע על החברות ומניותיהן הנסחרות בבורסה. דרישה נוספת הכלולה בהוראות היא כי על יועץ השקעות להגדיר בפני הלקוח את דרגת הסיכון בכל נייר ערך. הבנקים אינם מסוגלים ואינם מעוניינים להשיב על כך ולכן הם מבקשים להסיר הוראה זו.

שניים נפצעו בפיצוץ גאז בירושלים

(ע). – שני אנשים נפצעו אתמול בהתפוצצות מיכל גאז נייד בבית־קפה במרכז ירושלים. למקום נגרם נזק.

הפיצוץ אירע בבית הקפה „סנטר סנדוויץ'" ברחוב לונץ בבירה וגרם לבהלה בחנויות הסמוכות. למקום הגיעו כוחות גדולים של משטרה ואמבולנסים אך בדיקה מהירה של חבלני המשטרה העלתה כי הפיצוץ נגרם כתוצאה מהתפוצצות מיכל גאז נייד.

393,000 ש"ח רווח חב' „הסנה" במחצית השנה

מאת יואב יצחק, סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „הסנה" הרוויחה במחצית שנת העסקים שהסתיימה ביוני 393,000 ש"ח לאחר שחל גידול בהכנסותיה מפרמיות בביטוח חיים וביטוח כללי, שנבעו מגידול משמעותי בעסקים המקומיים.

בהודעה שמסרה אתמול החברה נאמר, כי הדו"חות שהוצגו לפי הוראות המפקח על הבנקים במשרד האוצר – אינם משקפים נכונה את שיעור הגידול בעסקי החברה ומנכ"ל החברה אלפרד גולץ, מסר כי התאמת העסקים שנעשו בחו"ל ובשוק המקומי למונחי מדד, בעוד ששער הדולאר נשאר מוקפא – מעוותת את נתוני ההשוואה בדו"ח.

הכנסותיה של הקבוצה מביטוח חיים ומביטוח כללי הסתכמו בתקופת הדו"ח ב־334 מיליון ש"ח, גידול של 12 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. שיפור זה הושג בזכות עליה של 21 אחוז בעסקים המקומיים, וירידה של 49 אחוז בעסקים שמקורם בחו"ל.

• 1800 עובדי עיריית עכו חוששים כי לא יקבלו את משכורת אוקטובר בזמן.

מאושרת שיצאתי מברה"מ אמרה אינסה פלרוב בווינה

וינה (סוכנויות הידיעות). – „אני מאושרת שיצאתי מברית־המועצות", אמרה אתמול אינסה פלרוב, שהגיעה אתמול עם משפחתה בטיסה ישירה ממוסקווה לווינה בדרכה ארצה כדי לתרום מח עצמות לאחיה מיכאל שירמן, המאושפז בבית חולים בישראל. בכך הסתיים מאבקה בן עשרות השבועות של משפחת פלרוב לקבל אשרת יציאה מברה"מ.

עשרות עתונאים, צלמים ואנשי טלוויזיה ציפו לבני משפחת פלרוב בשדה התעופה שווכאט שבווינה. את פניהם קיבל מזכיר המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בישראל חיים צ'סלר. „אני חופשיה לצאת לישראל בכל רגע שאבחר", אמרה אינסה לכתבים.

אינסה, שיצאה מברה"מ יחד עם בעלה ויקטור ושתי בנותיהם, אמרה כי היא מוכנה בכל רגע לתת עזרה לאחיה הסובל ממחלת הלויקמיה. בני הזוג פלרוב לא נקבו בתאריך מדויק למועד יציאתם לישראל, אולם אמרו שיהיה זה כנראה היום או מחר.

בתשובה לשאלה אם נסיעתו של אחיה מיכאל שירמן לרייקיאוויק בעת פגישת הפסגה סייעה למתן האשרה, אמרה אינסה כי הדבר אפשרי. „אני חושבת שכל הדברים האלה עזרו לנו", אמרה.

קודם עלותה על מטוס חברת „איירופלוט" שהביאה ממוסקווה לאוסטריה אמרה אינסה, מוזיקולוגית במקצועה, כי היא מאושרת על שתוכל להתאחד עם אחיה.

בלגיה

(המשך מעמ' 1)

ג'ייקובסון לידי ארה"ב בלי לעבור דרך סוריה. שר החוץ האיראני עלי אכבר ולאיתי חזר לטהראן מפגישה עם שרף „קשה" של האומה אמר־פאריס, שחשה כי נמצאה בבי הלא נבוך", מקווה ששיפור יחסיה עם איראן יסייע בשחרור בני הערובה שלה.

בפאריס אומרים, כי ביצוע ההסכם להחזרת חוב של מיליארד דולאר לאיראן על השתתפותה בתכנית הגרעינית הצרפתית „אירודיף", שנחתם בשבוע שעבר, תלוי עתה בשחרור בני הערובה. עם זאת תולים הצרפתים עדיין תקוות בסוריה.

בפאריס ג'ורג' איברהים עבדאללה נחקר אתמול במשך שלוש שעות על ידי שופט חוקר, אך שר הפנים של פסקואה הכחיש כי צרפת מתכוננת לשחררו. הוא הכחיש כל הסדר עם טרוריסטים, וכל הסכם לאספקת נשק או עזרה כלכלית לסוריה. 2,000 תושבים זרים בצרפת עלולים להגיש סיוע לטרוריסטים, אמר.

מסעו של הנשיא הרצוג

(סוף מעמוד 1)

האתגר שמציבה ישראל כלפי הוותיקאן, על שאיננו מצו לתרום את תרומתו לקידום השלום על־ידי הכרה בישראל וכינון יחסים דיפלומטיים איתה. זהו עקרון מקובל ביבשת אסיה, שנקבע בזמנו על־ידי ועידת באנדונג ומוכר שוב לאחרונה.

נשיא הרפובליקה כבר אמר בטלוויזיה האיטלקית, שהימנעות מכינון יחסים עם ישראל היא פונקציה של חוסר עצמאות וחוסר בטחון עצמי. וכך הדבר גם לגבי הוותיקאן. הכרזה זו עוררה הדים רבים באיטליה, ואחריה ביקרו אצל הנשיא הרצוג נציגי האפיפיור בירושלים, והתגלגלו כפניו על מצבם הלא־נוח ועל כך שהוותיקאן נאלץ להיכנע ללחצים של העולם הערבי והמוסלמי, שאינם לכבודה של הכנסייה הקאתולית האדירה.

ביקורו של הנשיא התחיל בפרת שבמערב אוסטרליה, והיום תיערך לו קבלת פנים ממלכתית בבירה קנברה. הנשיא ייפגש עם ראש הממשלה בוב הוק ולאחר מכן תיערך לכבודו ארוחת ערב ממלכתית מטעם המושל הכללי. בקהילה היהודית כאן קיימת תכונה רבה לקראת הביקור וצפויים אירועים רבים לכבוד הנשיא מטעם מוסדות הקהילה בכל המקומות שיבקר בהם.

מדינות ערב סגרו הפער עם ישראל בתחום החינוך

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר”

מדינות ערב סגרו את הפער בינן לבין ישראל בתחום החינוך בכל הרמות, ובתחום המחקר הפער הזה הולך ונסגר. ישראל ומדינות ערב שרויות במצב של אסטראטגיות הפוכות בתחום החינוך והמחקר: בעוד שהם צומחים ומתחזקים – אנחנו נמצאים במצב של קיפאון ומוד, ומהלך זה יעלה לנו ביוקר.

דברים אלה אמר אתמול רקטור אוניברסיטת חיפה, פרופ' גבי בן־דור, במסיבת עתונאים לרגל פתיחת שנת הלימודים באוניברסיטה.

נשיא האוניברסיטה אפרים עברון הגדיר את הקיפאון בחינוך הגבוה כאסון, וציין, שאחת מתוצאותיו היא אי־יכולתן של האוניברסיטאות לקלוט צעירים מוכשרים, והם נקלטים בהמוניהם באוניברסיטאות במערב ובמיוחד בצפון־אמריקה.

פרופ' גבי בן־דור אמר, שההתקדמות בתחום החינוך בולטת במיוחד בירדן ובסוריה, שמספר הסטודנטים בהן לכל 1,000 נפש גבוה מאשר בישראל. האוניברסיטה ברבת־עמון התקדמה מאוד ברמתה, ורבים מעמיתיה המדענים מהמערב עושים שם את שנת־השבתון שלהם. פרופ' בן־דור ציין, שאחרי „תור הנפט” בארצות ערב, שחלף עם ההוזלה במחירי הנפט, הן שמות את הדגש בפיתוח תעשייתי ובבניית תשתית חברתית מפותחת, שאחד ממרכיביה הוא החינוך על כל שלביו.

כינוס על הטרור כלפי יהודים יתקיים באחת מבירות אירופה

מאת יקיר צור

כינוס מיוחד בנושא הטרור הבין־לאומי יתקיים בסוף החודש באחת מבירות אירופה. בכינוס, המאורגן על־ידי הקונגרס היהודי העולמי באירופה, ישתתפו מומחים לנושא הטרור מהארץ ומחו"ל, והוא יתמקד בעיקר בטרור נגד מטרות יהודיות באירופה.

מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי בישראל, ד"ר אבי בקר, מסר, כי באחרונה, בניגוד לעבר, מורגשת מגמה של תיאום ושיתוף בין השלטונות של מדינות אירופה לבין הקהילות היהודיות המקומיות בתחום המלחמה בטרור. שיתוף הפעולה כיום הדוק ביותר, ומגיע עד כדי חילופי מידע מודיעיני.

מחקר שנערך באחרונה בלונדון על־ידי המכון לעניינים יהודיים בשיתוף עם הקונגרס היהודי העולמי, מגלה, כי בתקופה שבין ינואר 1980 לדצמבר 1985 היו באירופה 154 התקפות טרור נגד מטרות יהודיות וישראליות. התקפות אלו התרחשו ב־16 מדינות: 45 פיגועים בצרפת, 26 פיגועים בבריטניה ו־25 פיגועים באיטליה.

מניתוח רשימת הפיגועים עולה, כי רק 27 אחוז מהם הופנו כלפי מטרות או אזרחים ישראלים. השאר היו נגד מוסדות הקהילה היהודית או נגד יהודים.

בהתקפות אלו נהרגו 51 איש ו־589 נפצעו. 70 אחוז מהם נפגעו במהלך עשרה פיגועי טרור מתוך 154 הפיגועים. על־פי ההערכות, כל עשרת הפיגועים הללו בוצעו על־ידי ארגוני טרור פלשטיניים. רוב הקרבנות בהתקפות אלו היו עוברי־אורח, שלא היו קשורים ישירות לקבוצה המותקפת.

עורך „א־שעב” למאבק משפטי כדי לבטל את צו־הגירוש נגדו

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר” בירושלים

עורך העתון „א־שעב” אכרם הנייה, שאתמול הוצא נגדו צו גירוש, פתח במאבק משפטי כדי למנוע את גירושו. כמה גופים בשטחים ובישראל פרסמו אתמול הודעות גינוי על החלטת הגירוש.

הנייה נעצר אור ליום אתמול ונכלא ברמאללה שם נמסר לו על הוצאת צו הגירוש נגדו. באמצעות עו"ד תבע לכנס את ועדת הערר הצבאית, וארגוני העתונאים והסופרים הפלשתינים בשטחים הודיעו כי יפתחו במערכה ציבורית למנוע את הגירוש.

הנייה, בן 34, בן למשפחת פליטים המתגוררת ברמאללה, למד בקאהיר ומזה כשמונה שנים משמש מזכיר המערכת ועורך בפועל של העתון היומי „א־שעב” במזרח־ירושלים. בשעתו היה חבר בוועדה להכוונה לאומית של תושבי השטחים שאירגנה את הציבור בשטחים נגד הסכמי קמפ־דייויד. הוא היה נתון לצו הגבלה שאסר עליו לצאת מעיר מגוריו. כל אותה תקופה המשיך בעבודתו ב„א־שעב” ואחרי ביטול הצו הוא חזר לעבוד במשרדי העתון בירושלים. „א־שעב” ידוע בעמדותיו המזוהות עם אש"ף והוא נוטה לאגף הרדיקאלי שבתוך ה„פתח”. על פי הנאמר בצו שיכש המגורש הנייה פעיל מרכזי של ה„פתח” בשטחים.

דייוויד ג'ייקובסון, בן־הערובה האמריקאי ששוחרר שלשום בלבנון אחרי 17 חודשי שבי, מוחה דמעה במסיבת עתונאים בלארנקה שבקפריסין, לשם הגיע לאחר שחרורו. (צילום: א.פ)

איפה סמיית? – שואלות ועדות סנאט וקונגרס

מאת אמיר אורן, סופר „דבר” בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר”). – ועדות־הבירור של הסנאט ושל בית הנבחרים מתעניינות בפרשת היעלמותו של מבריח מתגי ה„קרייטרון” לישראל ריצ'ארד סמיית וביקשו מהממשל לדווח להן אם אכן שוהה סמיית בארץ – מסרו אתמול מקורות בקונגרס.

שתי הוועדות המקבילות תודרכו גם בפרשת־הריגול של ג'ונתן פולארד על־ידי יו"ר ועדת־הבירור של בית־הנבחרים, חבר הקונגרס לי המילטון, המכהן גם כיו"ר ועדת החוץ לענייני המזה"ת. המילטון עומד לבקר בישראל בסוף החודש, אך סדר היום הצפוף שלו עשוי שלא לאפשר לו לדון עם מארחיו גם בפרשות אלה.

מקורות ידידותיים לישראל בקונגרס הביעו חשש, כי בעקבות הבחירות היום יתבע חבר ועדת־החוץ של בית הנבחרים ג'ורג' קרוקט, שעמדותיו המדיניות משקפות תמיכה עקבית בערבים, לעמוד בראש אחת מוועדות־המשנה. ראשות ועדת־המשנה התפנתה עם פרישת חבר קונגרס אחר, שקדם לקרוקט בוותק.

שווארנדזה ביקר אצל ואלדהיים

מאת ריטה קף, סופרת „דבר” באוסטריה

וינה (מיוחד ל„דבר”). – שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה ביקר אמש באופן בלתי צפוי אצל נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים.

היום עומדת להפתח בווינה הוועידה לבטחון ושיתוף פעולה אירופאי ונציגי המדינות החליטו לא לשלב את ואלדהיים בארועי הוועידה. שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ אף היתנה את בואו לאוסטריה בסירובו לפגוש בה את ואלדהיים. צעדו של שר החוץ הסובייטי מכניס את ואלדהיים למעגל הביקורים רמי המעלה אשר יתנהלו כאן בשבועות הבאים, ועדיין לא ברור כיצד יגיבו נציגי המערב על כך.

ישראל דורשת דיון בארגון התעופה

מאת אריה אורד, סופר „דבר”

ישראל דורשת לכנס את מועצת ארגון התעופה הבין־לאומי לדיון חירום במעורבותה של סוריה בניסיון לפוצץ את מטוס „אל־על” באמצע אפריל. התביעה הוגשה אמש לנשיא הארגון המסונף לאו"ם, אסד קוטייטה, על־ידי הקונסול הכללי הישראלי במונטריאול.

באיגרתה מבקשת ישראל מהמועצה לקרוא לכל המדינות החברות בארגון להגביר את האמצעים למניעת מעשים דומים בעתיד.

103 נהרגו בהתרסק מטוס צבאי איראני

טהראן, („רויטר” ועתי"ם). – מטוס תובלה של צבא איראן התרסק ביום א' בלילה, ובאסון נהרגו כל 103 הנוסעים ואנשי הצוות. רדיו טהראן מסר, כי האסון נגרם בשל ליקוי במכשיר למדידת גובה הטיסה.

הרדיו הוסיף, כי דקות ספורות לפני ההתרסקות ביקש הטייס של מטוס ה„הרקולס סי־130” ממגדל הפיקוח בשדה התעופה זהדן רשות לנחות בתחום האווירי של מגדל הפיקוח.

המגדל נתן רשות, בתנאי שלטייס תהיה ראות מספקת והזהיר אותו לא לטוס מתחת ל־350 רגל, גובהם של הרים סמוכים. אך הטייס לא יכול היה להישמע לאזהרה זו, בשל תקלה במכשיר למדידת הגובה (אלטימטר).

במטוס היו 7 אנשי צוות וכן קצינים וחיילים של הדיוויזיה המשוריינת ה־88 שבסיסה בזהדן, בקרבת גבולות אפגניסטאן ופקיסטאן.

יצויין, כי מטוס הרקולס התרסק ב־1981 בקירבת טהראן ואז נהרגו מספר קצינים בכירים כולל הרמטכ"ל, מפקד חיל האוויר ושר ההגנה.

מצבם של שני שתולי הכבד עדיין קשה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר”

מצבם של שני שתולי הכבד במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, מידה שיכמנסר ואליהו שרייר, מוסיף להיות קשה, אם כי מסתמנת זו היממה השנייה התייצבות קלה במערכות התפקוד והכבד שלהם.

מהנהלת בית־החולים נמסר אמש, כי שני שתולי הכבד עדיין לא יצאו מכלל סכנה.

סופרת „דבר” יעל אדמוני מוסרת:

מומחה למחלות זיהומיות מבית־החולים „הדסה” בירושלים הוזמן אתמול על־ידי בית־החולים רמב"ם כדי לייעץ לרופאים המטפלים בשני שתולי הכבד.

המומחה, פרופ' מרווין שפירא, הוא ממלא־מקום מנהל המחלקה למיקרוביולוגיה כימית ב„הדסה”.

צוות מיוחד משלים התיק נגד ח"כ עמר

מאת נתן רועי, סופר „דבר” לענייני משטרה

ראש אגף החקירות במטה הארצי, ניצב יגאל מרקוס, מינה צוות משותף של המחוז הצפוני במשטרת ישראל והיחידה לחקירת פשעים חמורים, כדי שישלימו את הטיפול בתיק החקירה נגד ח"כ שלמה עמר, על־פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש.

כמה חברי־כנסת, שהגנו על ח"כ עמר בוועדת הכנסת, העשויה להיקרא לדון בהסרת חסינותו, אמרו אתמול ל„דבר”, כי אם יתברר שיש רגלים לחשדות נגד עמר בדבר השתמטות משירות צבאי, הם לא יתמכו בו וידרשו את הסרת חסינותו.

סימטה נאטמה בטול־כרם

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר” בירושלים

כוחות הביטחון אטמו אתמול סמטה בטול־כרם שממנה נזרק בקבוק תבערה ב־14.10.86 לעבר אוטובוס בקו 38. האוטובוס נשרף, אך לא היו נפגעים.

אתמול ב־12 בצהרים התפרעו סטודנטים במכללת אבו דיס: הבעירו צמיגים, הניפו דגלי אש"ף והקימו מחסומי אבנים.

כוחות הביטחון מנעו כניסה ויציאה של סטודנטים עד 4.00 אחר הצהרים. חמישה תלמידים נעצרו לחקירה.

אנשים ◎ אנשים

שבות ויזל

אלי ויזל (במרכז), חתן פרס נובל לשלום, יגיע לישראל במחצית החודש הבא (17.12), הישר מטקס הענקת הפרס באוסלו, וישתתף באירוע חגיגי שמארגן לכבודו „מרכז שבות עמי” ליהדות ברה"מ. ויזל, מזה שנים דוברה של יהדות הדממה, משמש כיו"ר כבוד של המרכז אשר נוסד לפני כ־8 שנים בירושלים. יזם את הקמת המרכז אסיר ציון לשעבר, שמעון בריליוס (משמאל), במטרה לחזק את הזהות בין יהדות וציונות בקרב אלפי העולים מברה"מ הגרים בישראל. תכנית הלימודים בו – כולה בשפה הרוסית – כוללת סמינר לכל המשפחה בנושא מורשת יהודית וסמינר להכשרת מורים שיעודו להכין תשתית ללמד עולים ורשים את שורשיהם היהודים. „אנו גאים באלי ויזל ובידידותו עם מרכזנו” אומר הרב ראובן איטון (מימין), מנכ"ל „שבות עמי”. „אנו שותפים לו בתפילותיו ובתקוותו להרהור ולכבודו של האדם באשר הוא”.

ציונות לנוער

בטקס חגיגי בו השתתפו יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין, שר המשטרה חיים בר־לב וראש עליית הנוער אורי גורדון (בתמונה), נפתחה בתיאטרון ירושלים הועידה האירופית של עליית הנוער. כ־200 נציגים מאירופה ו־200 נציגים מישראל הקשורים למפעל עליית הנוער ישתתפו בכנס, בו יועלו נושאים שונים הקשורים בפרוייקטים החינוכיים־שיקומיים של עליית הנוער. המשתתפים בכנס יבקרו אצל קציני עליית הנוער בקורס מוגלה, יסיירו במוסדות עליית הנוער השונים וידונו בבעיות נוער טעון טיפוח ובעליית הנוער כעוצמה ציונית. משתתפי הועידה יצויינו בארוחת ערב חגיגית במלון „המלך דוד” את מינוייה של הגברת הלה קלימן ליו"ר עליית הנוער באירופה.

בסגנון מלכותי

הכרוז הרשמי הבלעדי של לונדון, אלפי הווארד, מגיע היום בטיסה ישירה לאילת כדי להכריז על פתיחת עונת תיירות החורף של „אל־על”. „אל־על פותחת את עונת תיירות החורף לכל הנופשים הצמאים לשמש”, יכריז הכרוז בקול גדול בלבושו ובסגנונו המסורתיים.

אלפי הווארד, אחת הדמויות הססגוניות ביותר שביקרו אי־פעם בישראל, משמש כרוז רשמי ובלעדי של בירת בריטניה זה 32 שנה. משפחתו מחזיקה במישרה, הקיימת מאז 1117, זה חמישה דורות. בטרם היות העתונות הכתובה העביר המלך את הודעותיו ואת הוראותיו לציבור באמצעות הכרוז. הווארד ביקר עד כה ב־55 מדינות. בארה"ב בלבד ביקר ב־390 ערים. הוא נמנה לעיתים קרובות עם פמלייתם של בני המשפחה המלכותית הבריטית וכמה פעמים אף נלווה לנשיאי ארה"ב. בישראל זה לו ביקורו הראשון.

„אל־על” מקיימת החורף טיסות יומיות לאילת מכל בירות אירופה. הווארד יבוא בטיסת הבכורה הישירה של „אל־על” לאילת ב„בואינג 767”. מחר יתארח בירושלים.

אריה אורד

מה נשאר ממאו?

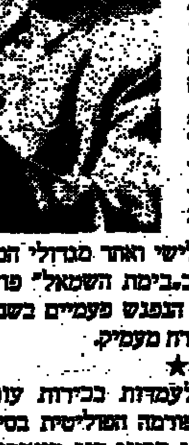

זכרו של מאו צה טונג (בתמונה) עדיין נשמר בקרב אנשי השמאל בישראל. לרגל 10 שנים לפטירתו מתכוונת „בימת השמאל” לקיים הרצאה לזכרו של המנהיג הסיני ביום שני ה־1 בדצמבר, בנושא „מה נשאר ממאו 10 שנים לאחר הסתלקותו”, ובהשתתפות אשר דוידי. ראשי המועדון מגדירים את מאו כמורה דרך אידיאולוגי לרבים בעולם השלישי ואחד מגדולי המהפכנים במאה ה־20. ב„בימת השמאל” פועל חוג פתוח למרכסיזם, הנפגש פעמיים בשבוע ובו נידונה התורה באורח מעמיק.

★

„קידום צעירים לעמדות בכירות עומד בראש יעדיה של הרפורמה הפוליטית בסין”, כך אמר אמש המנהיג הסיני דנג סיאופינג בשיחה עם מתימטיקאי אמריקאי, שי שן צ'ין, העומד בראש מוסד למחקר מתימטי בסין. המנהיג בן ה־82 אמר למתימטיקאי בן ה־75 כי מוסדות אקדמיים חייבים לקדם צעירים כדי לשרוד, וקרא לאומץ בשבירת חוקי העדפת המבוגרים. דנג שיכנע רבים מוותיקי הממשל לפרוש לטובת צעירים ומשכילים מהם, למען המודרניזציה של סין, אך הוא עצמו עדיין לא פרש – העם והמפלגה אינם רוצים, למרות שהוא מעוניין בכך, אמר. „הייתי רק בן 25 כאשר הפכתי למזכ"ל בוועדה המרכזית של המפלגה, ונראה לי שזה הלך לא רע...” הוסיף דנג.

נתן רועי

גינת על הבידור

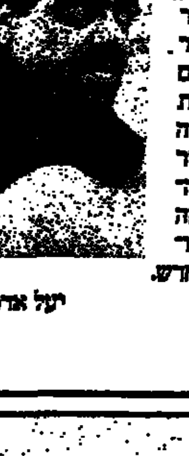

רפי גינת נבחר אתמול לתפקיד מנהל מחלקת הבידור של הטלוויזיה. למכרז ניגש גם אהרון גולדפינגר. גינת, העובד בטלוויזיה מאז 1975, מוכר לצופים בעיקר כמפיק ומגיש המשדר „כולבוטק”. בימים הקרובים יגיש גינת את התכנית החדשה „בשידור חוזר” אשר תעסוק בפשעים שהמשטרה לא הצליחה לפענח. גינת הוא עורך ומפיק המשדר החדש.

יעל אדמוני

לא יורד לעם

אמש היה ראש הממשלה יצחק שמיר אורחו של טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, וערך סיור מקיף בעיר. במהלך סיור במדרחוב הירושלמי הוכיח שמיר שוב כי הוא מסרב לנהוג כמנהיג עממי – הוא היה ענייני, מאופק, הרבה לחייך אך לא ליטף ראשו של אף ילד. שמיר השיב בשתיקה רועמת לשאלות בנוגע לפרסומים בעניין וענונו. הוא לא הגיב גם כאשר צעק אחד מהעוברים ושבים למראה שיירת ראש הממשלה: „מה זה, מעבירים את וענונו?” לעומת זאת אמר ביחס למשלחות השמאל לבוקרשט כי „ביקשנו להסביר לממשלת רומניה שהיא אינה צריכה לסייע להפרת החוק בישראל”, והביע תקווה להענות לאור יחסי הידידות שבין שתי המדינות. לסיום הביקור, בו הגדיר שמיר את ירושלים כ„סיפור הצלחה”, הגיש לו טדי קולק שי ואמר „אני מעניק לך פסל קינטי”. שמיר שאל מיד: „אגם, אגם?” ולמרבה ההפתעה השיב קולק „דווקא לא אגם, אלא פסל קינטי של מגדל דוד...”.

יעל אדמוני

צילום: יונתן סלינגר

המדור נערך היום על־ידי מיכל פלג

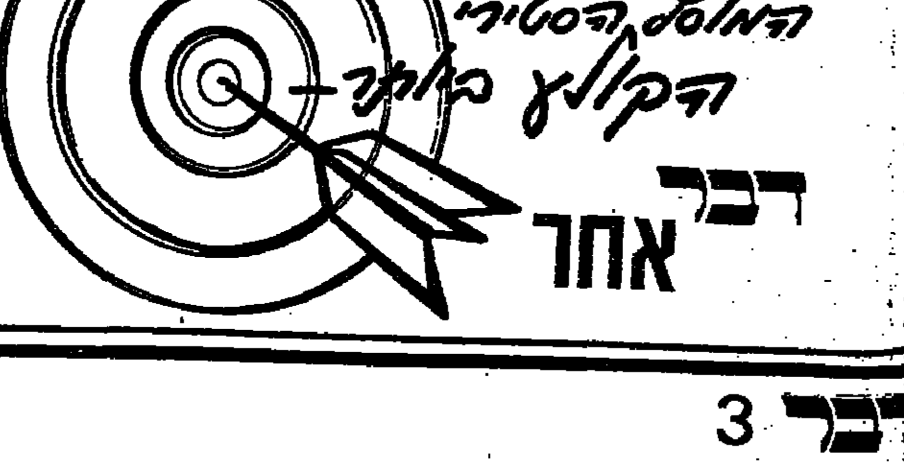

היום נפתח עידן חדש בעולם השוקולד.

בהרי הגליל, בצפת, נפתח מפעל השוקולד החדיש ביותר.

ורד הגליל, פותח היום שעריו בדרך השוקולד בצפת.

שוקולד ומעדני שוקולד חדשים באיכות וברמה בינלאומיים, יוצאים לדרך לישראל ולרחבי תבל ובקרוב, תמצאו את סדרת השוקולד הראשונה - "אינטרמצו" ב-11 טעמים - בכל רשתות השיווק ובחנויות מובחרות.

היום אנו פותחים עידן חדש בטעם השוקולד ותנופה כלכלית חדשה לתושבי הגליל.

ורד הגליל

ורד הגליל. תשלובת שוקולד שוויץ-ישראל.

هكذا من الاصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

מגמה מעורבת ואוירה אופטימית

מאת שמואל רוזנבלום

מגמה מעורבת נרשמה בסקטורי הבורסה השונים תוך שינויי שער קלים במניות הבנקים, תנודות גולשות חזרה יותר במניות הקלילות.

הפעילות אמנם אצל מקורבי השוק בטיפוס רווחים מהיר בתגובה לעליות השערים שפקדו את הבורסה שלשום. נבונות הקליטה בשוק כלשהו לאורך הקו בבנקיות הבכורות ומחזורי העסקאות מלמדים על נבונות זו, בחלק ניכר מהחברות נרשמו ירידות קלות. גל העליות שלשום יוחס בבירה בכוריכות להכרזה: „ני"ע והשקעות" מקבוצת בנק לאומי, המקבלת באחרונה תיק השקעות המעובדים אליה מבנק לאומי במסגרת הרה-ארגון בנושא הטיפול בני"ע. ני"ע והשקעות שהזה נרכב גורם בפעילות הבורסאית שכן השוק „חי" בזמן האחרון בנרכבים המצטרפים לעיתים מוצמצות לשוק הגורים כל אחד בעיתו לשיפור המגמה.

נתוני היתרות הנזילות שפורסמו ע"י בנק ישראל (ראה נתון רב"ה) מלמדות על רמת נזילות גבוהה ביותר שולטה אף מצוי בהסכמות עובר ושב. נזילות זו עשויה להיות בהשפעות לכלפי הבתוחים בשוק לכן באם חלק ועיד בכנו יעבור לאפיק השקעה קבוע עשר השוק לקבל תפנית חיובית. ואף לזכור שכורד במחירים הקרוב עמד להגיע ל-2.5% (לועת מלכלכי בנק הפועלים) ואף ליותר מכך. כמצב זה נוצרה סיטואציה שבה כל המפקדים בפקדונות שקלים בפסידים בפכזו ריאלית במסגרת לאחר הריבית המשולמת להם בפיקדונות. נתון זה מגביר לטיכך את האופטימיות של שוק הבניות, ובכוונות הזמן הקרוב עשוי לגרום לשיפור מסיים במגמת הבסחר, בבירה ולא יחולו זעזועים ביחורים.

הפעילות במניות

המניות הבנקאיות הוסיפו בכמוצת האופן לספוך תוך ביקושים נאים למדי ומחזורי עיסקאות כבירים. במניות „הפרוייקטים" בתהלפים „הסוכים" בתהידות גבוהה למדי. מניות איכות ירדן, ברוגובין נרשמו הצעים. הירידה בקונכדורים נבלמה, סוס חרש הצטרף לבירוק והוא חברת פולק. בניית פולק 1 נרשמה קנים בלבד בפעם הקניה ועלק 5 עלתה ב-6.8%. מניות אגרין 1 עלו ב-4.8% לאחר תרודה ארוכה למדי. ביקוש נרשם למניות חיפה כימיקלים ושפרן עלה. מניות נחושתן תיקנו המשיבו בטיפוס כלפי מעלה והצליחו עליות שערים ספר הריבות תהבוהות למדי.

נתוני קרנות הנאמנות לחודש אוקטובר

עפ"י נתוני „ביטב" לחודש אוקטובר בנושא קרנות הנאמנות המתמחות במניות הורכבה רשימת חמש הקרנות המובילות: 1. יהודית — 9% (מנהל הקרן — בורייק סוכלה) 2. בדולח — 8.7% (מנהל הקרן בנק לאומי-פיא) 3. ססק — 8.1% (מנהל הקרן אילגת-דיסקונט) 4. אורם — 7.9% (מנהל הקרן בנק לאומי-פיא) 5. יהלום — 6.4% (מנהל הקרן בנק לאומי-פיא). התוצאות מלמדות בבירור על הצלחת קרנות לאומי-פיא במיוחד בחודש אוקטובר 86. עפ"י חישוב בתחילת 1986 ממשיכות קרנות יוניברסט להוביל בסקטור קרנות המניות, קיד אבוקה השיגה 66.3% ולפיד 65.4%.

חיפה כימיקלים

אתמול נערכו שתי אסיפות של בעלי מניות מקרב הציבור המחזיקים במניות המיעוט בחברת חיפה כימיקלים. חברת ס.פ.ר בניהולו של אריה גנגר הציעה לבעלי המניות לרכוש מהם את מניותיהם במחיר של 330 נקודות לבניה. שער המניה הנמנע בבורסה עומד על 405 נקודות והוא מייצג לפיכך הפרש בולט של כ-22% בין שער המניה בבורסה להצעת הרכש. בעלי המניות מוחים על המחיר הנמוך לרעתם שהוצע להם תמורת מניותיהם אשר „הוריד" את שער המניה בחודש האחרון למחיר הנכונה, בנוסף מתויקות קרנות הנאמנות שבניהול בנק הפועלים בכמות ני"ע ממניות החברה ובכל הידוע אין בכוונתן למכור המניות במחירי הצעת הרכש. פרשת חיפה כימיקלים מבטלת עניין רב לאור כוונתו של גנגר למחוק את מניות החברה מהמסחר בבורסה, דבר זה לא קיבל בינתיים את אישורה של הבורסה לני"ע, אלא אף זכה לקיתונות ביקורת מצד הנהלת הבורסה. מקורות בורסאיים מדברים אודות שינוי אפשרי במחירי הצעת הרכש שהוצעה גנגר לציבור המחזיקים במניות החברה.

נתוני בנק ישראל

סך הפיקדונות השקליים שבידי הציבור הרחב מסתכמים בכ-5 מיליארד שקלים, זאת עפ"י נתוני מחלקת המחקר של בנק ישראל. פירוט הנתונים מלמד שהציבור מחזיק כ-2.1 מיליארד שקל בתפ"סים, 1.9 מיליארד שקל בפק"מ ועוד כמיליארד שקלים בהסכמות עובר ושב. גובה היתרות מיתנה מעט לעת בהתאמה לגובה הריבית המשולמת.

שערי המניות הישראליות באה"ב

אופטרק	3¾ – 4
אינטרפרם	4¼ – 4½
אלסינט	2¾
אלרון	6
אלקטרוניקה לישראל	2¼ – 2¾
תעשיות לייזר	11
נייר חדרה	16⅞
סייטקס	3⅛ – 3⅝
עץ לבוד	8¾
תדיר	3⅛ – 3⅜
דהרא	3⅞ – 4⅛
אמפל	1⅞
בי טכנולוגיה	13⅝ – 14⅞
טבע	5¾
פיברוניקס	6⅞ – 7¼
אריה	6¾

הערות: מניות אלרון נהנו בעליית השערים הגבוהה ביותר שהסתכמה בכ-17.5% בשבוע החולף.

הודעות הבורסה

אינקובה — החברה תפעל לאיחוד מניותיה 1 שקל ל-5 שקל, זאת בעיקבות הנפקת זכויות המתוכננת בחברה.

ריב — במחצית קנת 1986 נרשם לחברה הפסד בסיעור 524 אלפי ש"ח, זאת לעומת רווח של 1.62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מחסני ערובה — החברה הגישה לבורסה טיוטת תשקיף להנפקת זכויות.

שער הדולר השחור

מחיר הקניה של הדולר השחור התייצב באחרונה סביב כ-1.47 ש"ח. נראה שהשפל במחירי הדולר השחור עשוי להמשך עוד תקופה ארוכה למדי. עיקר השפל נובע מאי חשש לפיחות בתקופה הקרובה בלווי חשש רב מדולרים מזויפים המצויים כנראה „בשפע" בשוק השחור.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אג.ה.ב. ש	16500	25.0	+200	+1.2	+25.0
הספנות 0.1	1125	1470	-17	-1.5	-1301
הספנות א 0.5	810	4246	+15	+1.9	+1545
הספנות אפ 2	794	900	-10	-1.2	-300
כללי לא בהסדר	21400	78.0	-1000	-4.5	-111
בנק צפ' אבוק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אבוק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופן	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3527	3840			+843
פיבי. 0.5	4088	4302	-92	-2.2	-5019

כלולים בהסדר הצמדה

איגוד רג 100.0	80250	330	+150	+.2	+152
איגוד ב 100.0	79900	5.0	-350	-.4	-10.0
איגוד בכ א 2.0	485800	1.0	-400	-.1	-1.0
אגוד 1ש"ח	59800	103			-133
דיסקונט ב	102400		-250	-.2	-1.0
דיסקונט א	102370	180	+720	+.7	+435
דיסקונט שה ב	11960	37.0			-32.0
המזרחי ש	33050	509			-360
המזרחי ב	33200	58.0	+170	+.5	+58.0
המזרחי שה 9	14910	28.0			+3.0
הפועלים מבב	107000	5.0	-3000	-2.7	-4.0
הפועלים ש	54758	1061	+218	+.4	+967
הפועלים ם	54810	73.0	+260	+.5	+45.0
כללי א 1.0	140470	38.0	+2000	+1.4	+73.0
כללי שה 5	105800				
כללי שה 7	6680	1.0	-21	-.3	-1.0
כלל סטוק 100.0	34834	1669	+139	+.4	+1375
כלל שה 11	13110	1486			-1169
מימון ומסחר 1.0	46300	9.0	+730	+1.6	+71.0
מימון ומסחר 5.0	23400				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	16600	86.0	+50	+.3	+52.0
לאומי משכנתא ש	5380	979	+200	+3.9	+1607
לאומי משכנתא ם	5280	232	+60	+1.2	+308
כרמל ש	4110	26.0			-2.0
כרמל שה 1	3260	108			+1050
בנין כ' 5.0	7499	40.0	-1		-19.8
פת משכ ש	2242	1113	+10	+.5	+497
משכן ב ש	2299	227	-11	-.5	-274
עצמאות 0.1	8480	26.0	+100	+1.2	+194
טפחות מבכ ש	14450	13.0			-8.0
טפחות רג ש	14400	78.0	+300	+2.1	+199
טפחות שה 1	8987 תב	114	+817	+10.0	+115
טפחות שה 2	4215	4.0	+5	+.1	+1026
יעסוד 1.0	2760	892			-2.8
יעסוד 5.0	1125	1196			+34.0
מירב 1.0	5900	295			-250

מוסדות מימון

שלמון א ש	495	10145	-2	-.4	-4243
הוקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
הוקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	7730	297			-247
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	904	4471			-811
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א 0.1	17700	44.0			+17.0
כלל ליסינג 0.5	11000	82.0	-200	-1.8	-74.0
כלל לסינג אג"ח	11300	72.0	-200	-1.7	-12.0

ביטוח

איתן ביטוח 1ש"ח	240	8943			+677
ארדם 0.1	1244	1993			-837
ארדם א 0.5	630 תב	4381	+42	+7.1	+7039
בטוח משנה 0.1	555	1231	+26	+4.9	+1596
בטוח משנה 0.5	176.5	4686			+1416
הדר 1ש"ח	450	8800	+12	+2.7	+8180
הדר 5ש"ח	241 תב	28654	+26	+12.1	+56309
הכנה ש	— הפסקת מסחר —				
הפניקס 0.1	820	2506	-40	-4.7	-4034
הפניקס 0.5	581	503	-9	-1.5	-224
המשמר-הראל 1.0	6910	30.0	-10	-.1	-145
המשמר-הראל 5.0	3320	156			-106
מנורה 1.0	2100	86.0	-44	-2.1	-87.0
מנורה 5.0	1015	355	+48	+5.0	+351
סהר ביטוח ג	6799	392	+200	+3.0	+628
סקורים 1ש"ח	2750	911	+100	+3.8	+885
צור ש	342	7816			-1343
ציון החזקות 1.0	8570	100	+100	+1.2	+100
ציון החזקות 5.0	2001	315	-100	-4.8	-105

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	7500	274	+6	+.1	+109
אינטרגאמא 5.0	3600 תב	2386	+282	+5.9	+3867
מאיר עזרא 1.0	7739	758	-1		-1199
מאיר עזרא אפ 1	7060	670	-340	-4.6	-732
כלל סחר 1.0	378	19173			+1000
קריסטל 1.0	18320	250	-10	-.1	-111
רפק 0.1	33000				
רפק 0.5	9700	78.0			+2.0
שופרסל א 2.0	6950	2033	+180	+2.7	+2456
שופרסל ב 10.0	4924	2573	+4	+.1	+539

שרותים

דלק ב 0.1ש"ח	3220	2457	-5	-.2	-852
הראל 1.0	3301 תב	95.0	-204	-5.8	-181
הראל 5.0	2155 *	131	+55	+2.6	+118
* ביצוע חלקי 87.30%					
ספנות הספקה 0.1	16100 תב	89.0	+1300	+8.8	+344
ספנות הספ' א0.5	5070 תב	390	+380	+8.1	+299
קיזר 0.1	2287 *	331	+22	+1.0	+118
* ביצוע חלקי 92.20%					
קיזר 1.0	355	8866	+3	+.9	+2113
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	5550	268	+150	+2.8	+260
מחסני ערובה 0.5	2719	2941	+20	+.7	+2211
קנגמרקיום 0.1	4719	1755			-557
קנגמרקיום 0.5	4107	1108	+140	+3.5	+1110
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1949	155	-51	-2.6	-984
מלונות דן 5.0	1300	400	-32	-2.4	-545
חוף האלמוג 0.1	5838 תב	730	-630	-9.8	-784
כנם 1.0	2600 תב	99.0	-173	-6.2	-746
מלונות ירדן 1.0	2898	184			-14.0

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1ש"ח	2860 תב	2953	-200	-8.9	-3473
דטה מיכון 1.0	— הפסקת מסחר —				
ת.י.ל.ן. 1.0	24020	31.0			-50.0
יענא 1.0	4999	284	-101	-2.0	-152
כלל מחשבים 1.0	13750	121	+44	+.3	+63.0
מ.ל.ל. 1.0	17556	47.0			-13.0
מ.ל.ל. 5.0	6200	360	-300	-4.6	-407
משוב 1.0	1085 תב	3835	-95	-8.1	-7168
ניקוב 1ש"ח	22000	171	+880	+4.2	+151
ניקוב 5ש"ח	14250	533	+640	+4.7	+557
תים מחשבים 1.0	1730	699	+16	+.9	+168
תים מחשב אפ 1	16850	2.0			-9.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבגדום בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אבגדום בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזרן מבנים 1.0	879	641	+39	+4.6	+1276
אזרן מבנים 5.0	365	5069			-1999
אזורים 1ש"ח	796	7857			-4974
אזורים אפ 1	501	13894			-15533
אזורים אגח 3	103.0	3301	-1.0	-1.0	-6301
אילון 1.0	540	11893	+6	+1.1	+5644
אל-רוב 1.0	1650	2767			-1.0
אמבנים 1.0	3390	369			+7.0
אפריקה 0.1 1ש"ח	36900	139	+328	+.9	+186
אפריקה 1ש"ח	29900	169			-88.0
אפריקה אפ 5	16998	129	-2		-26.0
ארזים 1.0	2361	1280	-1		-688
ארלדן 1ש"ח	2700	476	-88	-3.2	-754
ארלדן 5ש"ח	1325 תב	3275	-75	-5.4	-3975
בן-יקר גת 1.0	3160	323	-140	-4.2	-665
ברגזרין 1ש"ח	3101	693	+1		+212
ברגזרין 5ש"ח	2239 תב	463	+189	+9.2	+483
דנקנר 1.0	4850	276	+158	+3.2	+387
דודקר 1.0	307 *	1542	+5	+1.7	+403
* ביצוע חלקי 96.88%					
דודקר 5.0	243 תב	2901	-27	-10.0	-2235
דודקר אפ 1	125.0	1000			-65.0
דרגר 0.1	8200	111	-200	-2.4	-112
דרגר 0.5	5750	366			-129
הכסלול 1.0	1490	964			-204
הכסלול 1.0	1100	2637	+52	+5.0	+1905
חלב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
חלב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2845	1737			-541
בב-ים 0.1	4201	475	+1		+90.0
בב-ים 0.5	2790	901	+60	+2.2	+1224
הכשרת הישוב 1.0	54800	53.0			-23.0
ישפרו 0.1	3550	1662	+50	+1.4	+999
ישראלום 1.0	1750	324	-1	-.1	-526

ישרס 10.0	— הפסקת מסחר —				
כתר סיתנה 1.0	7411	98.0	+1		+69.0
כלל בילד 0.1	390	17497			+7019
לכיד 1.0	4301	210	+1		+11.0
לכיד 5.0	1550	1137			-124
בתב 1.0	447 תב	9584	-48	-9.7	-9912
בתב אפ בי 2	265	4567			+774
בתב אג"ח בי א	100.0	110126			
					+57701
מגורי בניה 1.0	739	4548	-1	-.1	-302
סיפנאל 5.0	331	7454	+15	+4.8	+17344
סנרב 5.0	1518	4414			+1314
סר-לון 1.0	531	1084	-1	-.2	-2071
ליבוביץ 1.0	414 תב	1465	+35	+9.2	+13986
ליבוביץ 5.0	122.0	30653	-1.0	-.8	-37474
ליפשיץ 1.0	1650 תב	3209	+150	+10.0	+7367
ליפשיץ 5.0	884 *	5639	+80	+10.0	+13612
* ביצוע חלקי 93.20%					
נאה אביב 0.5	7030	505	-340	-4.6	-590
נכסי אחזים 1.0	831	4440	-10	-1.2	-2436
נכסי התקוה 1.0	13330	19.0	+20	+.2	+11.0
נכסי התקוה 5.0	8960	42.0	+250	+2.9	+76.0
נתיב 1.0	5764 תב	103	-641	-10.0	-132
נתיב 5.0	3429 תב	200	-381	-10.0	-400
עמר והלב 1.0	1000	3737			+676
עמר 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	2750	590	-50	-1.8	-377
קיסריה 0.5	1500	3204	-50	-3.2	-3472
רוגובין 1ש"ח	3659	3706			-1052
רוגובין 5ש"ח	1318	1836	-50	-3.9	-3729
רוגובין אפ' 2	1532 תב	9701	-180	-10.5	-15287
רוגובין אג"ח א'	100.0	78377			+69105
רסקו מבוכ	— הפסקת מסחר —				
רסקו רג	— הפסקת מסחר —				

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2828	472			+184
מטעי הדר 0.5	1978	406	+8	+.4	+243
מהדרין 0.1	8331	276			+161
מגבי הדרים 1.0	1301	3790	-35	-2.5	-3108
פרי אזר 0.5	3340	297			-172
פרי-הד 5.0	13720	127	-144	-1.0	-52.0

תעשייה

מזון וטבק

אסאס 1.0	1371	134	+1	+.1	+62.0
גולדפרוסט 1.0	3220	255	-45	-1.4	-178
גולדפרוסט 5.0	1780	114	-11	-.6	-203
גולדפרוסט אפ 1	1457	31.0			+3.0
דובק בב ש	3500	958	+30	+.9	+500
דובק בב ב	3470	298	+10	+.3	+54.0
הכלכל 1.0	1014	1944			+145
הכלכל 5.0	620	837			-45.0
פרי-הד 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הד 5.0	— הפסקת מסחר —				
כמבו בירה 1.0	18100	71.0			+2.0
כמבו בירה 5.0	11800	70.0	+150	+1.3	+50.0
יצהר 1.0	1924	2107	+74	+4.0	+3805
יצהר א 5.0	1301 תב	3808	+80	+6.6	+5596
בן 1.0	13000 *	93.0	+800	+6.6	+137
* ביצוע חלקי 77.70%					
בן 5.0	7000 תב	86.0	+450	+6.9	+72.0
מבשלוסס 1.0	9760	77.0			-42.0
עלית 0.1	17000	155	-150	-.9	-289
עסיס ב 0.5	38000	115	+910	+2.5	+199
שלמה אנגל 1.0	3145	308			-44.0
שמן מבכ ש	6094 תב	1037	+554	+10.0	+1894

טקסטיל והלבשה

אורגד 1.0	570	8643	+15	+2.7	+10283
אופיס 1.0	1750	2623	-50	-2.8	-1636
אופנת ברוך 1.0	570	3848	+10	+1.8	+2977
אופנת ברוך 5.0	410	1700	+11	+2.8	+4211
ארגמן רג ש	15800 תב	753	+890	+6.0	+1007
דלתא-גליל 1.0	3870	1116	-80	-2.7	-1751
דלתא-גליל א 3.0	1920	363			-65.0
מטויות מאוחד 1.	1800				
מטויות מאוחד 5.	860	362			-507
ויסלגו 1.0	1653 תב	1000	+93	+6.0	+1038
ויסלגו 5.0	960	1037	+25	+2.7	+970
הדיינר 1.0	9690	522			-75.0
זיקית 1.0	1590	834			-17.0
זיקית 5.0	1095	4661	+25	+2.3	+5012
לודזיה 0.1	2620	30.0	-35	-2.1	-30.0
לודזיה 0.4	1201	2533	+21	+1.8	+2386
ליגת 1.0	754	1082			-484
מ"פ גליק 1.0	— הפסקת מסחר —				
סקס 0.1	4600	1390	-215	-4.5	-1520
סקס 0.5	2475	1270			+699
עיט 1.0	13346	125			-117
עיט 5.0	6700	141	-30	-.5	-191
פולגת 1.0	4840 תב	2826	+320	+7.1	+4578
פולגת א 0.1	3540	1199	-40	-1.1	-957
פולגת ב 0.4	2410	1208	-20	-.8	-1223
פליגת א 0.5	8640	108			+58.0
קרגל 1.0	— הפסקת מסחר —				
ביגוד מכרינה	14101	67.0	+1		+119
תעש הגנזין 1.0	3200	1190	+80	+2.6	+697

מתכת ומוצריה

אוקסמן 5.0	2970 *	732	-330	-10.0	-1719
* ביצוע חלקי 55.40%					
אורדן 10.0	6600 תב	185	-540	-7.6	-131
אורדן 50.0	6050	31.0	-200	-3.2	-11.0
אלומית 1.0	6000	54.0	-300	-4.8	-215
אלומית 5.0	3765	90.0	-140	-3.6	-152
כבלים ש	21500 תב	298	+1200	+5.9	+395
תהכוף 1.0	7182	132			+79.0
תהכוף 5.0	4063	275	-60	-1.5	-238
תהכוף אופציה	3620	439	+140	+4.0	+1061
דיקה 1.0	6956	135	-1		-37.9
דיקה 5.0	2900	613	-125	-4.1	-666
קופסאות פח 1.0	2460	2410	-32	-1.3	-2362
קופסאות פח 5.0	2255	900	+50	+2.3	+523
מתכת פרזם 1.0	2302	595	+1		+269
כבלי ציון 1.0	2525	1050	+120	+5.0	+1928
כבלי ציון 5.0	1250 תב	5810	+80	+6.8	+10094
כבלי ציון אפ 3	650	4480	+44	+7.3	+4011
מודגן 1.0	696	510	+3	+.4	+112
מודגן אפ א	504		-30	-5.6	-830
קימבלי 1.0	1000	558	-20	-2.0	-1043
קימבלי 5.0	565	1061			+729
נחושתן 0.1	48754 תב	102	+4432	+10.0	+156
נחושתן 0.5	16200 תב	458	+870	+5.7	+291
עמל פלדה 1.0	10880	176	+108	+.9	+62.0
קינג 1.0	1160	1210	+30	+2.7	+1330
קינג 5.0	671	2050	+5	+.8	+1103
קליל 1.0	7600	253	-200	-2.6	-246
קליל 5.0	3890	193	-103	-2.6	-519
שלדות 5.0	5780	500	+280	+5.1	+279
תעשיות לכיש 1.0	1150	1049	+50	+4.6	+1450
תעשיות לכיש 5.0	562	2570	+7	+1.3	+1791

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	412000	29.0	+6000	+1.5	+40.0
אלקו 0.1	7950	25.0			-137
אלקו 0.25 ש	3199	277	-1		-199
אלקו 0.25 ם	3190	49.0			+21.0
אלקטרה 0.1	22500	20.0			-3.0
אלקטרה א 0.5	13300	786	-300	-2.2	-771
אלרון 3.0	329000	32.0			-1.0
אורית 0.02ש"ח	31950	272	+1300	+4.2	+507
כלל תעש אלקטר	1990	2523	+40	+2.1	+1283
ספקטרוניקס 1.0	1860	932			+834
ספקטרוניקס 5.0	1301	1263			-418
פייכטנגר 1ש"ח	468	3796	-7	-1.5	-865
פייכטנגר 5ש"ח	289	2840	+8	+2.9	+1254
ציקלון 1ש"ח	2160	69.0	+60	+2.9	+215
ציקלון 5ש"ח	940 תב	298	-59	-5.9	-438
קפנשטיין אירלד 1.	5070	51.0	-101	-2.0	-51.0
קפנשטיין אירלד 5.	3500	155	-70	-2.0	-495
ת.א.ת. 1.0	3401	268	+11	+.3	+378
ת.א.ת. 5.0	1450	1650	-25	-1.7	-1542
ת.א.ת. אפ 1	11700	18.0	-400	-3.5	-43.0
תראה 1.0	8500	210	-350	-4.0	-314

מוצרי בניה

אי.מ.בלל בנין 1	908	2346	-50	-3.2	-2695
אי.מ.בנין אפ א	472	4518			+1880
אי.מ.בנין אגח א	101.5	4220	-5	-.5	-4220
אלקיל 5.0	14500	165			+1.0
אקרשטיין 1ש"ח	850 תב	5107	-74	-8.0	-7863
אקרשטיין 5ש"ח	648	2545	-20	-3.0	-2325
אקרשטיין אפ' א	367	8845	-5	-1.3	-9881
אקרשטיין אג"ח 1	97.0	134332			
					-9986
בטון תעיש 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תעיש 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	1750 תב	3697	+159	+10.0	+2080
בר-כון 5.0	600 תב	4512	+38	+6.8	+2567
כרומאסבסט 1.0	7350	9.3	+349	+5.0	+34.3
כרומאסבסט 5.0	2570 *	407	-30	-1.2	-355
* ביצוע חלקי 93.30%					
מ.ל.מ. 1.0	1186	1312			-6.0
מ.ל.מ. 5.0	714	1055			+214
מהדול השק בתעש	5081	256			+2.0
מתאקה ולמבן 1	— לא נסחר —				
מתאקה ולמבן 5	12102	2.4	+1		+14.9

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	18000	174	+100	+.6	+35.0
אליאנס ב 200.0	2308 מב		-122	-5.0	-1416
גל תעשיות 1.0	10255 תב	123	-1140	-10.0	-281
גל תעשיות 5.0	6700	225	-150	-2.2	-315
דקסטר 1.0	3600	301	+100	+2.9	+374
רשנים 0.1	5100	106			+25.0
רשנים 0.5	1395	3704	-25	-1.8	-2704
חיפה כימיקל 10.0	430 תב	45498	+25	+6.2	+74135
טבע 0.01 ש"ח	7030	1358	-30	-.4	-588
ליפסקי 1.0	2280	768			-73.0
ים המלח 0.1	4505	3133	+30	+.7	+1942
פטרוכימיים 10.0	519	10452	-12	-2.3	-15813
מקסימה 1.0	6400	62.0			-4.0
מקסימה 5.0	3280	78.0			-8.0
נקה כימיקל 1.0	5976	564	+6	+.1	+133
מנו 1.0	18952 מב		-998	-5.0	-539
מנו 5.0	11660	217	-500	-4.1	-464
פריקלאס 1 ש"ח	613	29225	-21	-3.3	-55402
פריקלאס אפ' 1	254	32341	-6	-3.1	-13699
קים כימיקל 1.0	6880	157	+71	+1.0	+183
ת.ג.ל. 1.0	4820 *	336	+257	+5.6	+685
* ביצוע חלקי 83.20%					
ת.ג.ל. 5.0	4211 *	186	+50	+1.2	+182
* ביצוע חלקי 84.70%					
תיא 5.0	9000	63.0			+10.0
פרוטארום 10.0	15000 תב	157	+1050	+7.5	+368
תור א 5.0	6650	179	+85	+1.3	+318

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

רפרון 1.0	6750	124	+149	+2.3	+118
רפרון 5.0	4059	104			-54.0
ת.ב.ן. 1.0	11740	523			+547
יאה 1.0	4820	69.0	-30	-.6	-157
לבידי אשקלון 1.	520	3173	-10	-1.9	-5176
לבידאשקלון אפ1	859	408			+208
מולט ב 0.5	33550	29.0			-18.0
מפעלי ניר 10.0	258500	97.0			+53.0
סקגוריה 1.0	3400	405			-354
רים 0.1	4600 תב	246	-360	-7.3	-573
רים 0.4	2700 תב	1731	-300	-10.0	-4340
תעל ב 0.2	16050	105	+200	+1.3	+93.0

תעשיות שונות

אגרין 1.0	5030	568	+229	+4.8	+1216
אגרין 5.0	2340	564			-264
המישה יזד 1.0	10900	102			-16.0
ה.ג.פולק 1ש"ח	1758 קק		+84	+5.0	+7603
ה.ג.פולק 5ש"ח	1100 תב	5702	+70	+6.8	+8160

השקעות תעשיה

מרכזות ב 0.1	8150	304			-183
מר כב' 1.0	6400000	.3			-.1
כלל תעשיות 1.0	1405	9457	-15	-1.1	-9881
מאגרי טכנולוגיה	431	1627	+7	+1.7	+4833

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקו ש	5455 *	479	-55	-1.0	-57.0
* ביצוע חלקי 98.10%					
אדיבי פתוח 2.0	4380	3187	+10	+.2	+3821
איגקובה 1ש"ח	1840	645	+72	+4.1	+1066
איגקובה 5ש"ח	1580 *	2762	+140	+9.7	+4876
* ביצוע חלקי 71.10%					
אלגר ש	11380	142			+15.0
אלגר ם	11430	86.0	-600	-5.0	-131
אלרן ש	3370	1154	-91	-2.6	-1561
אלרן ם	3410	25.0	+10	+.3	+160
אמישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	235	4797	+5	+2.2	+6193
אפיק 5.0	165.0	7422	+1.0	+.6	+7601
גאולה השקעות 1ש"ח	1310		+10	+.8	+120
חברה לישראל 1ש"ח	8574	654	-86	-1.0	-65.0
חברה לישראל 5ש"ח	5500	580	-55	-1.0	-106
ולפסון 0.1	119500	4.4	+5500	+4.8	+5.3
ולפסון 1.0 ש	25700	152	-680	-2.6	-320
אמפא א 0.5	18591 מב		-979	-5.0	-732
פועלים השק ש	5500	684	-258	-4.4	-892
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2590	6650			+818
מזרחי השק ש	14700	37.0	+550	+3.9	+39.0
מור השק אגח 124	10460				+100
חירון 1.0	2749	252			-52.0
חירון 5.0	1086 תב	1345	+60	+5.9	+1864
פראויל 1.0	610	4587			+1698
פראויל 5.0	477	1784	-11	-2.3	-1056
ישום החזקות 1ש"ח	292 תב	10723	-27	-8.5	-15478
יצוא ש	10600	281	-480	-4.3	-317
ירדן א 0.1	3150	658	+50	+1.6	+385
כלל ישראל 10.0	844	5368			+2592
כלל ישראל 50.0	741	1489			-1189
לנדק 0.1	5258 מב		-277	-5.0	-172
לנדק 0.5	1516 תב	607	-169	-10.0	-540
מנור מ"ר 1 ש"ח	724 תב	4130	-50	-6.5	-4187
מנור מ"ר 5 ש"ח	411	2470	-17	-4.0	-1105
מנור אופצ' ב'	360	2870	-28	-7.2	-5105
מנור אג"ח 1	101.5	5175	+4.0	+4.1	+22610
עוז השק ב 0.1	3800	98.0	-80	-2.1	-371
עוז השק ג 0.5	1939 תב	1035	-160	-7.6	-638
פז השק ש	6150	608	+140	+2.3	+821
שמה א 0.1	8900	345	+400	+4.7	+981
שמה 0.5	5710	351			-454
פריון ב 0.2 ש"ח	3785	940	+65	+1.8	+928

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	495	4660			-1912

דלק ונפט

דלק חיפושינפט.1	3100	262	+80	+2.7	+918
דלק חיפושינפט.5	1815	1593			+156
דלק נפט אפ 2	1832	1442	+22	+2.2	+3479
פז חיפושי נפט	16200	24.0	+208	+1.3	+5.0
י.ג.א.ל. 5.0	3040	761	+52	+1.7	+1055
מ.ג.ג. 1.0	4000	270			-142
מ.ג.ג. 5.0	1540	2276	+40	+2.7	+1595
פראויל ב 0.3	7842 קק		+373	+5.0	+989
צפון אפר נפט 1.	294	4285	+12	+4.3	+15029
צפון אפר נפט 5.	222	2490	+1	+.5	+1080
נפטא ש	1390000				-2.0

נסחרות במט"ח

בזית ם	224		-1	-.4	-300

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
אב	4175.34	4114.83	חוקפה	556.12	549.29	לפיד	12248.33	12015.18	ענת	2108.58	2087.15
אבוקה	35966.80	35838.42	הלב	192.39	188.25	לקט	1512.79	1482.27	עפרוני	565.29	555.70
אגור	201.37	197.46	חורן	1255.12	1231.19	להב	843.74	826.78	עקטון	133.55	130.93
אדיר	1352.28	1325.55	הילה	221.71	217.43	מבשר	1011.15	991.25	ערא	1292.11	1266.48
אדום	1915.77	1878.58	הדר	—	—	מבטח	2909.95	2881.87	צבר	499.14	492.66
אופיר	1638.68	1606.57	ויקל	346.91	340.48	מגד	195.37	192.5	צופית	531.70	525.15
אור	388.88	380.82	הוס	308.96	302.92	מגוון	2704.53	2678.61	צוק	103.45	103.05
אורין	144.59	141.66	הוד	301.56	300.22	מגל	638.96	631.40	צמיד	877.76	858.98
אורלי	218.94	217.35		—	—	מור	1323.25	1304.35	צמיחה	6645.10	6847.17
אחד	633.94	621.54	הבית	2538.93	2485.83	מורן	717.52	710.35	צמרת	1530.52	1508.34
אייל	3247.34	3183.55	זהר	10704.54	10457.05	מנוח	25174.04	24608.75	צלע	1787.91	1778.97
איילת	3937.04	3854.19	זיו	15619.98	15388.42	מישר	755.11	740.11	זהבה	15990.38	15843.44
אירים	4154.96	4065.28	זמיר	726.01	717.27	מעוף	3202.66	3140.35	רימון	105.50	105.14
איתן	594.70	586.94	זהרית	128.79	127.06	מעיין	650.27	637.72	ניקסת	—	—
אלון	—	—	חלומין	114.6	114.09	מקשה	873.81	856.85	רשף	653.98	644.65
אלמוג	591.48	584.31	חלמיש	565.93	554.91	מרגלית	1056.48	1035.85	קרים	671.35	663.86
ארז	491.05	485.16	חן	114.38	114.15	מרום	986.21	966.86	שירה	835.38	815.18
אשל	123.29	120.69	טופז	1189.13	1161.38	נביה	21822.96	21499.50	שמיר	334.62	332.26
אתרוג	163.29	160.09	טל	4431.56	4381.98	נביף	704.45	691.23	שנרב	316.60	318.39
בדולח	195.60	193.67	יובל	679.94	671.69	נגב	402.90	395.04	שסק	652.54	645.17
ברוש	1926.59	1889.04	יהלום	1754.31	1720.09	נילי	4546.76	4480.64	שקד	620.42	605.40
ברק	411.21	403.18	יחידות	34676.30	34342.19	נוביו	—	—	שקף	162.69	159.50
ברקת	409.13	400.13	יעלה	576.24	568.62	סגולה	120.12	117.21	תאנה	191.59	189.74
בשיט	757.93	742.97	יובב	863.77	853.48	סלע	860.22	845.15	תרשף	408.32	406.29
גבע	1198.62	1175.20	יואל	114.71	113.30	סנונית	593.23	585.91	תהילה	89.55	87.60
גורן	885.90	872.68	כלנית	—	—	סער	642.89	635.45	תירוש	432.61	427.34
גיא	599.32	596.38	כספית	623.26	616.83	ספיר	495.51	493.05	תמר	190.66	187.09
גיל	7943.45	7825.60	כרמל	119.83	117.46	עדיף	696.22	687.98	תמח	175.74	174.51
גלית	2499.99	2451.93	כתר	943.37	925.64	עדירת	1820.66	1784.68	תרשיש	1277.10	1252.18
הובבן	517.32	511.01	להב	3703.29	3631.51	עידו	6083.43	5993.19	תשרי	406.69	400.68
	312.43	309.39	לבשירע	101037.2	99287.63	עמר	1109.74	1085.43			

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בבנק
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	550000.0	
ש4002	545000.0	
ש4003	540000.0	
ש4004	530450.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.12%		
4101	323.7	+3.0
ק-302 תשואה 3.55%		
4102	125.2	+.1
4103	120.2	
ק-303 תשואה 4.09%		
4104	114.2	+.1
4301	114.2	+.1
4302	108.7	+.1
ק-304 תשואה 4.31%		
4105	93.6	+1.2
ק-321 תשואה 4.63%		
4201	106.3	+.6
4202	104.2	+.5
4203	102.2	+.6
4204	98.6	+.6
4205	96.6	+.5
4206	94.7	+.5
4207	94.3	+.5
4208	93.0	+.6
4209	90.9	+.6
4303	105.5	
4304	109.2	
ק-342 תשואה 4.29%		
4305	95.8	
7%		
ק-201א' תשואה 2.72%		
ש3601	34583.0	+18.0
ק-201ב' תשואה 3.10%		
ש3602	31453.0	-317.0
ק-202א' תשואה 2.48%		
ש3603	29908.0	+16.0
ק-202ב' תשואה 2.86%		
3604	26486.0	-381.0
ק-203א' תשואה 2.46%		
ש3605	24539.0	-146.0
ק-203ב' תשואה 2.51%		
ש3606	23254.0	+10.0
ק-203 ג' תשואה 2.22%		
ש3607	22122.0	+20.0
ק-203ד' תשואה 2.10%		
ש3608	21040.0	+11.0
ק-204 א' תשואה 2.19%		
ש3609	19972.0	+10.0
ק-204 ב' תשואה 2.30%		
ש3610	17935.0	+9.0
ק-204 ג' תשואה 2.38%		
ש3611	17270.0	+9.0
ק-204 תשואה 2.35%		
ש3612	16791.0	+1.0
ק-205 תשואה 2.38%		
ש3613	15781.0	+8.0
ש3614	15150.0	+8.0
ש3615	13989.0	+8.0
ש3616	12807.0	+7.0
ק-206 תשואה 2.44%		
ש3617	12046.0	-22.0
ש3618	11432.0	-22.0
ש3619	10731.0	-20.0
ק-207 תשואה 2.46%		
ש3620	10133.0	+5.0
ש3621	9627.0	+5.0
ש3622	8682.0	+5.0
ק-208 תשואה 2.43%		
ש3623	8165.0	+33.0
ש3624	7689.0	+32.0
ק-209 תשואה 2.51%		
ש3625	6997.0	+3.0
ש3626	6473.0	+3.0
ש3627	6004.0	+3.0
ק-210 תשואה 2.51%		
ש3628	5527.0	+5.0
ש3629	5180.0	+6.0
ש3630	4897.0	+4.0
ק-211 תשואה 2.50%		
ש3631	4593.0	+5.0
ש3632	4326.0	+5.8
ש3633	4087.0	+4.0
ק-212 תשואה 2.59%		
3634	3582.0	-40.0
ש3635	3387.0	-39.0
ש3636	3263.0	-38.0
ק-213 תשואה 2.47%		
ש3637	3087.0	+2.0
ש3638	2874.0	+1.0
ש3639	2632.0	+1.0
ק-214 תשואה 2.50%		
ש3640	2164.0	+9.0
ש3641	1876.0	+8.0
ק-215 תשואה 2.49%		
3642	1679.0	+13.0
ש3643	1486.0	+11.0
ק-216 תשואה 2.40%		
3644	1333.0	
3645	1285.0	+1.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 4.15%		
3701	942.4	+26.2
ק-232 תשואה 4.62%		
3702	699.2	-17.3
ק-233 תשואה 4.39%		
3703	628.5	-8.1
3704	588.0	-7.0
ק-251 תשואה 4.62%		
3751	287.4	+.1
ק-252 תשואה 4.60%		
3752	112.1	+.1
3753	107.6	+.1
ק-253 תשואה 4.72%		
3754	99.6	+.5
3755	95.8	+.5
3756	92.3	+.6
3757	90.5	+.4
3758	88.7	+.4
3759	88.4	+.4
3760	87.1	+.4
3761	85.1	+.4
ק-271 תשואה 4.66%		
3826	101.0	+.6
3827	99.0	+.6
3828	95.5	+.6
3829	93.6	+.6
3830	91.7	+.5
3831	91.4	+.6
3832	90.0	+.5
3833	88.0	+.5
ק-290 תשואה 4.69%		
3901	103.3	
3902	98.3	
3903	96.0	+.1
3904	99.5	+.1
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3118	235300.0	+400.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	202000.0	
ש3202	206500.0	+400.0
ש3203	204002.0	
ש3204	198600.0	
ש3205	196750.0	-500.0
ש3206	192000.0	+400.0
ש3210	190200.0	+500.0
ש3211	182201.0	
ש3212	182502.0	+1200.0
ש3213	175200.0	
ש3214	169200.0	
6%		
ש3501	166300.0	+400.0
ש3502	164600.0	+1000.0
ש3503	158904.0	+5125.0
ש3504	146764.0	
ש3505	146054.0	

הסידרה	השער	השינוי בבנק
7%		
ש3521	141400.0	+1100.0
ש3522	135500.0	+1500.0
ש3523	127700.0	+1300.0
ש3524	126300.0	+600.0
ש3525	128647.0	+3747.0
ש3526	124300.0	+400.0
ש3527	121300.0	+150.0
ש3528	118100.0	+50.0
ש3529	118000.0	+200.0
ק-704 תשואה 3.00%		
ש3530	115537.0	+61.0
ש3531	115257.0	+62.0
ש3532	111883.0	+60.0
ש3533	111732.0	+59.0
ש3534	105376.0	+56.0
ק-705 תשואה 2.90%		
ש3535	105721.0	+196.0
ש3539	99599.0	+181.0
ק-706 תשואה 2.99%		
ש3536	105427.0	+196.0
ש3537	105313.0	+196.0
ש3538	99125.0	+184.0
ש3540	98939.0	+182.0
ש3541	95600.0	+175.0
ש3542	99691.0	+191.0
ש3543	94833.0	+183.0
ק-707 תשואה 3.02%		
ש3544	94906.0	+244.0
ש3546	92570.0	+245.0
ש3547	92368.0	+245.0
ש3548	92267.0	+245.0
ש3550	87447.0	+238.0
ש3551	87114.0	+239.0
ק-708 תשואה 3.09%		
ש3545	92210.0	+69.0
ש3549	87103.0	+66.0
ש3552	79945.0	+60.0
ש3554	79789.0	+62.0
ש3555	79789.0	+62.0
ק-709 תשואה 3.20%		
ש3553	79313.0	+43.0
ש3571	68757.0	+37.0
ק-710 תשואה 3.17%		
ש3556	75897.0	+41.0
ש3558	75786.0	+41.0
ש3559	73107.0	+40.0
ש3560	69187.0	+37.0
ש3561	68997.0	+37.0
ק-711 תשואה 2.98%		
ש3557	76710.0	+41.0
ש3572	69759.0	+57.0
ק-712 תשואה 3.20%		
ש3573	68995.0	+37.0
ש3574	63621.0	+34.0
ש3577	63561.0	+34.0
ש3578	58721.0	+32.0
ק-713 תשואה 3.04%		
ש3575	63671.0	+261.0
ש3576	63498.0	+262.0
ש3579	58615.0	+249.0
ק-714 תשואה 3.06%		
ש3580	54527.0	-133.0
ש3581	49591.0	-126.0
ש3582	45736.0	-123.0
ש3583	44363.0	-115.0
ק-715 תשואה 2.80%		
ש3584	42515.0	+22.0
ש3585	40320.0	+21.0
ש3586	36522.0	+20.0
ש3588	36478.0	+19.0
ק-716 תשואה 3.15%		
ש3587	36217.0	+20.0
ש3591	33002.0	+18.0
ש3592	32965.0	+17.0
ש3593	32911.0	+17.0
ק-717 תשואה 3.10%		
ש3589	32993.0	-107.0
ש3594	31455.0	-105.0
ש3596	30061.0	-103.0
ש3597	29962.0	-104.0
ק-718 תשואה 2.98%		
ש3590	32992.0	-193.0
ש3595	31440.0	-189.0
ב 2	102.1	+1.0
3	103.5	+.3
מימון 157	111.5	+.4
מימון 160	104.0	
ת ר 2	103.0	
ב 82	104.9	
ב 85	105.4	+4
1 1	102.6	
5% מלווה פיתוח המדינה (בריח כפולה צמודה)		
ש2001	136200.0	+300.0
ש2002	135500.0	
ש2003	130200.0	
ש2004	131500.0	
ש2005	123600.0	
ש2006	122600.0	-400.0
ש2007	121300.0	
ש2088	119400.0	+700.0
ש2009	121100.0	
ש2010	120000.0	
ש2011	118200.0	
ש2012	116900.0	+500.0
ש2013	118500.0	+800.0
ש2014	114700.0	
ש2015	113997.0	
ש2016	115500.0	-500.0
ק-108 תשואה 3.03%		
ש2017	112690.0	-109.0
ש2019	112413.0	-117.0
ש2020	109123.0	-113.0
ק-109 תשואה 3.02%		
ש2018	113355.0	-94.0
ש2021	109708.0	-99.0
ק-110 תשואה 2.71%		
ש2022	103379.0	+55.0
ק-111 תשואה 2.98%		
ש2023	103573.0	-100.0
ק-112 תשואה 3.00%		
ש2024	96712.0	-282.0
ש2027	93272.0	-292.0
ש2031	89126.0	-289.0
ק-113 תשואה 2.96%		
ש2025	97344.0	+7.0
ש2026	97027.0	+6.0
ק-114 תשואה 2.82%		
ש2028	97134.0	+205.0
ש2030	92390.0	+201.0
ק-115 תשואה 3.16%		
ש2029	91180.0	-98.0
ש2033	83904.0	-101.0
ש2035	77005.0	-97.0
ק-116 תשואה 3.02%		
ש2032	89600.0	+48.0
ש2034	84642.0	+46.0
ש2036	77691.0	+42.0
ק-117 תשואה 2.98%		
ש2037	73345.0	+314.0
ש2052	61724.0	+287.0
ק-118 תשואה 3.08%		
ש2038	73873.0	+39.0
ש2040	71124.0	+38.0
2051	67278.0	+36.0
ק-119 תשואה 2.70%		
ש2039	71535.0	+37.0
ש2041	67532.0	+35.0
ק-120 תשואה 3.12%		
ש2053	61852.0	+33.0
ק-121 תשואה 3.10%		
ש2054	56799.0	+31.0
ש2056	52547.0	+28.0
ש2058	47789.0	+25.0
ש2060	44073.0	+28.0
ק-122 תשואה 3.10%		
ש2055	57154.0	+30.0

הסידרה	השער	השינוי בבנק
ש2057	52876.0	+28.0
ש2059	48062.0	+22.0
ק-123א תשואה 2.56%		
ש2061	35085.0	+243.0
ק-123ב תשואה 1.70%		
ש2062	32945.0	+16.0
ק-123ג תשואה 2.75%		
ש2063	30329.0	+16.0
תלים		
ם 18	102.0	02/11/86
ם 19	103.0	-.1
ם 20	102.0	+1.0
ם 21	ק 101.1	+2.9
ם 22	102.8	+.5
ם 23	91.0	+1.0
23 פריון	99.0	+2.0
ש24	88.2	+.4
ש25	88.1	+2.6
ש26	91.5	+.3
ש27	90.4	+2.0
ש28	88.7	+.7
ש29	89.7	+2.6
ש30	95.9	+2.7
ש31	97.3	+2.8
תת 15	89.5	02/11/86
32	89.6	+1.2
35	92.5	02/11/86
2	89.6	02/11/86
34 מ"ב	99.1	
35 מ"ב	103.2	-.1
36 מ"ב	103.0	
אגרות חוב בתנאי מתגלגלות בכפם		
אמפל ם	100.0	07/08/86
וקם ש	87.6	-.1
ישראל 11	96.6	28/10/86
ישראל 12	97.1	15/09/86
ישראל 13	97.8	26/10/86
ישראל 14	98.8	25/09/86
מגיב 24 ש	85.9	30/09/86
מגיב 25 ש	84.9	28/10/86
מגיב 26 ש	84.9	15/09/86
מגיב 28 ש	84.8	28/09/86
מגיב 30 ש	85.7	15/09/86
ה מימון 1	89.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 9.83%		
סר' 2501	154.7	+.1
סר' 2502	152.0	+.1
סר' 2503	147.1	+.1
ק-602 תשואה 8.80%		
סר' 2504	147.7	+1.5
סר' 2505	142.0	+1.5
ק-603 תשואה 9.10%		
סר' 2506	136.3	+.2
סר' 2507	131.5	+.2
ק-604 תשואה 9.08%		
סר' 2508	96.5	-1.4
ישראלי-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 9.50%		
7001	230.5	+2.3
7002	223.4	+2.5
ק-902 תשואה 9.84%		
7003	211.5	
7004	194.7	
ק-903 תשואה 9.45%		
7005	183.7	+2.1
ק-904 תשואה 9.26%		
7006	174.1	+1.6
ק-905 תשואה 9.28%		
7007	162.1	+1.5
7008	153.9	+1.4
ק-906 תשואה 9.90%		
7009	146.4	
ק-907 תשואה 9.95%		
7010	138.2	+.1
ק-908 תשואה 9.65%		
7011	131.6	+1.4
7012	127.1	+1.4
ק-909 תשואה 9.95%		
7013	122.8	+.2
ק-910 תשואה 9.68%		
7014	107.7	+.8
ק-911 תשואה 9.80%		
7015	89.0	+.6
7016	88.2	+.7
7017	90.2	+.6
7018	90.0	+.6
7019	98.4	+.7
7020	90.2	+.6
7021	89.4	+.7
7022	89.0	+.6
ק-951 תשואה 9.70%		
7201	87.4	+1.1
7202	85.8	+1.1
7203	85.5	+1.1
7204	85.9	+1.1
7205	86.0	+1.2
ישראליות-צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.45%		
ש6101	11842.0	+26.0
ק-802 תשואה 4.30%		
ש6102	6847.0	+72.0
ק-803 תשואה 4.15%		
ש6103	6168.0	+79.0
ק-804 תשואה 4.33%		
ש6104	5626.0	-8.0
ש6105	5385.0	-6.0
ק-805 תשואה 4.29%		
ש6106	5228.0	+3.0
ש6107	5031.0	+2.0
ק-806 תשואה 4.60%		
ש6108	3547.0	+22.0
ש6109	3571.0	+21.0
ש6110	3511.0	+21.0
ק-807 תשואה 4.78%		
ש6111	2721.0	+1.0
ש6112	2666.0	+1.0
ק-808 תשואה 4.74%		
ש6113	1789.0	+1.0
ק-821 תשואה 4.99%		
ש6151	716.5	+.9
ש6152	686.1	+.9
ק-822 תשואה 4.89%		
ש6153	598.0	-1.2
ש6154	587.0	-1.1
ק-823 תשואה 4.82%		
ש6155	384.6	+.3
ק-824 תשואה 5.06%		
ש6156	305.6	-3.8
ק-825 תשואה 5.00%		
ש6157	228.1	-2.0
ש6158	216.0	-1.9
ק-826 תשואה 4.84%		
6159	185.9	+.1
ק-827 תשואה 4.95%		
6160	172.8	+.7
6161	166.9	+.8
ק-828 תשואה 4.95%		
6162	150.6	+.7
ק-829 תשואה 4.95%		
6163	139.9	+.7
6164	134.4	+.6
ק-830 תשואה 4.95%		
6165	126.3	+.5
ק-831 תשואה 4.95%		
6166	119.5	+.6
6167	116.8	+.5
6168	115.0	+.5
ק-832 תשואה 4.79%		
6169 בר	109.0	+1.8
ק-833 תשואה 4.94%		
6170	102.6	-.6
ק-834 תשואה 5.00%		
6171	72.0	-1.8
6172	71.4	-1.8

שערי מטבע חוץ ביום 03.11.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4867	1.5053	1.4862	1.5048	1.4847	1.5054	1.4953
1 מארק גרמני	-0.001	0.70	0.73	0.70	0.74	0.70	0.74	0.7166	0.7255	0.7176	0.7266	0.7158	0.7248	0.7218
1 ליש"ט	+0.017	2.05	2.15	2.06	2.16	2.06	2.16	2.1037	2.1300	2.0994	2.1256	2.1023	2.1288	2.1144
1 פרנק צרפתי	—	0.21	0.22	0.21	0.23	0.21	0.23	0.2197	0.2224	0.2198	0.2226	0.2192	0.2220	0.2212
100 יינים יפאניים	-0.007	0.88	0.92	0.89	0.93	0.89	0.93	0.9047	0.9160	0.9054	0.9167	0.9045	0.9159	0.9116
1 גולדן הולנדי	-0.001	0.62	0.65	0.62	0.65	0.62	0.65	0.6349	0.6429	0.6354	0.6433	0.6339	0.6419	0.6390
1 פרנק שוויצרי	-0.005	0.84	0.88	0.85	0.89	0.84	0.89	0.8621	0.8729	0.8631	0.8739	0.8614	0.8723	0.8672
1 כתר שוודי	—	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2109	0.2136	0.2110	0.2137	0.2107	0.2134	0.2122
1 כתר נורבגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1973	0.1998	0.1973	0.1998	0.1971	0.1996	0.1986
1 כתר דני	-0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1905	0.1929	0.1907	0.1931	0.1905	0.1929	0.1918
1 מארק פיני	+0.008	0.29	0.30	0.28	0.30	0.29	0.30	0.2961	0.2998	0.2959	0.2996	0.2955	0.2993	0.2978
1 דולר קנדי	-0.002	1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	1.10	1.0692	1.0826	1.0679	1.0815	1.0666	1.0800	1.0752
1 דולר אוסטרלי	-0.001	0.89	0.98	0.92	0.99	0.92	0.99	0.9530	0.9649	0.9521	0.9640	0.9504	0.9626	0.9580
1 ראנד דרא"פ	-0.003	0.42	0.50	0.39	0.66	0.44	0.61	0.6482	0.6563	0.6483	0.6564	0.6485	0.6566	0.6522
10 פרנקים בלגיים	-0.001	0.33	0.35	0.33	0.36	0.33	0.35	0.3430	0.3472	0.3453	0.3496	0.3452	0.3496	0.3473
10 שילינגים אוסטריים	-0.002	0.99	1.04	1.00	1.05	1.00	1.05	1.0190	1.0317	1.0199	1.0326	1.0172	1.0300	1.0258
1000 לירטות איטלקיות	-0.002	1.01	1.07	1.02	1.08	1.01	1.08	1.0389	1.0519	1.0389	1.0519	1.0382	1.0513	1.0451
1 סלי (ECU)	-0.002	—	—	—	—	—	—	1.5001	1.5188	1.5014	1.5201	—	—	1.5095
1 דינר ירדני	-0.015	4.08	4.33	4.11	4.37	4.11	4.35	—	—	—	—	—	—	4.2317
10 לירות לבנוניות	-0.007	—	—	0.28	0.30	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.2932
1 לירה מצרית	-0.019	0.76	0.81	0.73	0.80	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.7850

יקותיאלי, ראש וחורב פורשים מבנק לאומי במסגרת רה־ארגון

הבנק ממזג השקעות לא בנקאיות עם השירותים הפיננסיים של הקבוצה לחטיבה אחת

מאת סופרת „דבר"

ברוך יקותיאלי, מנכ"ל משותף וראש החטיבה להשקעות לא בנקאיות בבנק לאומי, יוסף ראש, מנכ"ל משותף האחראי על חטיבת השירותים הפיננסיים של הבנק ועמוס חורב, מנכ"ל החברה להשקעות של בנק לאומי פורשים מהבנק, במסגרת רה־ארגון בקבוצת בל"ל.

מר שלמה גרופמן, מנכ"ל קבוצת אפריקה ישראל להשקעות, מקבוצת בנק לאומי, מצטרף להנהלת הבנק ויעמוד בראש חטיבה לשירותים פיננסיים ולהשקעות.

השינויים יכנסו לתוקף ביום 1.1.87.

הנהלת בנק לאומי החליטה אתמול לשלב בתוך החטיבה להשקעות לא בנקאיות את החטיבה להשקעות בתעשיה ואת השירותים הפיננסים של קבוצת בל"ל.

החלטות אלו באו בהמשך להחלטות דירקטוריון בנק לאומי, שפורסמו עם המאזן החצי שנתי עוד בחודש ספטמבר, בענין מיזוג ההשקעות הלא בנקאיות של הקבוצה עם השירותים הפיננסיים, בכינונם במסגרת ארגונית מיוחדת ונפרדת.

הנהלת בל"ל מסרה כי התארגנות זו הינה שלב נוסף בביצוע השינויים המתחייבים מחוק הבנקאות (רישוי) לגבי הפרדת העסקים הלא בנקאיים מהמערך הבנקאי, ומהווה צעד נוסף בתהליך לייעול המבנה הארגוני ולחסכון בהוצאות.

במסגרת שינוי המבנה הארגוני יוסב שם החטיבה ל„החטיבה לשירותים פיננסיים ולהשקעות" וירוכזו בה כל החברות שהיו כפופות לחטיבה להשקעות לא בנקאיות וכן גופים נוספים מקבוצת בל"ל כדלהלן:

החברות העוסקות בתחומי המקרקעין, הבניה והתיירות.

מערך חברות הביטוח של קבוצת בל"ל.

החברה להשקעות של בנק לאומי והחברות בנות שלה.

לאומי פיא — חברה לניהול קרנות נאמנות.

החברה לניירות ערך השקעות.

חברה כרטיסי אשראי לישראל — ויזה.

ריכוז כל החברות דלעיל בחטיבה אחת יאפשר איחוד פונקציות מטה ומינהל ויביא לחסכון בהוצאות. יתכן שבעתיד ירוכזו בחטיבה פונקציות נוספות.

שלמה גרופמן
ראש החטיבה לשירותים פיננסים ולהשקעות, בל"ל

בעקבות שינוי המבנה הארגוני הביעו יקותיאלי, ראש וחורב את רצונם לפרוש מן הבנק. הדירקטוריון והנהלת הבנק קיבלו את פרישתם וציינו בהוקרה את פעלם ותרומתם במשך שנים ארוכות לקידום הבנק והקבוצה.

גם בשלב זה ימשיכו יקותיאלי, ראש וחורב בחברותם בדירקטוריונים של חברות במסגרת קבוצת בל"ל, עפ"י בקשת הדירקטוריון וההנהלה.

שרון ושחל מציעים הקמת חברה לייצור ושיווק אתילן ופוליאתילן

מאת שלמה קרמר

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון ושר האנרגיה והתשתית, משה שחל הניחו הצעת החלטה לוועדת השרים לענייני כלכלה, להקמת חברה, לא ממשלתית, לייצור ושיווק אתילן, פוליאתילן וחומרי הלואי.

לחברה החדשה תהיה תכנית השקעה בהיקף של 105 מיליון דולר כאשר היעד הוא להביא לייצור מוצרים בהיקף של 47 מיליון דולר בשנה.

הקמת החברה החדשה וההרחבה המצופה של כלל התעשיה בעקבות ההשקעות תפתח כ־850 מקומות עבודה נוספים. עבודות התכנון וההקמה של המתקנים החדשים יעסיקו כ־1500 עובדים נוספים באזור חיפה והצפון. החברה שתוקם תהיה בבעלות ובשליטת חברת בתי הזיקוק לנפט ואליה יועבר מפעל האתילן הנוכחי וכל המתקנים הקשורים בייצור אתילן, כולל המקרקעין וזאת בתמורה למניות בלבד בחברת האתילן.

על פי ההצעה יאושר לחברת האתילן להתמזג עם חברה בת של המפעלים הפטרוכימיים, אשר תביא עמה מחברת האם (המפעלים הפטרוכימיים) את מתקן הפוליאתילן וכל המתקנים הקשורים בייצור הפוליאתילן. בתי הזיקוק והמפעלים הפטרוכימיים יחזיקו בחלקים שווים בהון ובשליטה בחברה הבת.

החברה החדשה שתוקם, תורשה לייבא את חומרי הגלם הדרושים לה, במחירים בין לאומיים ולזכות את החברה החדשה בערך תמורת מתקן האתילן למשק הדלק בישראל. כמו כן יומלץ לבתי הזיקוק למכור את מניות המפעלים הפטרוכימיים שבאחזקתו.

החברה החדשה תיהנה ממעמד של מפעל מאושר ותזכה בכל המענקים וההשקעות הניתנים באיזור פיתוח א' ובגין השקעותיה ינתן גם מענק הון מיוחד שהוחלט עליו (ובכפוף לאישור ההשקעות ע"י מינהלת מרכז ההשקעות).

התעשיה הפטרוכימית, מספקת את חמרי הגלם העיקריים לתעשיית הפלסטיקה ומעסיקה כ־1500 עובדים, מחזורה 250 מיליון דולר בשנה ויצואה מסתכם בכ־115 מליון דולר בשנה.

תעשיית הפלסטיקה בארץ מגיעה להיקף ייצור של 650 מליון דולר וליצוא של כ־130 מליון דולר לשנה.

צוות הניהול של החברה החדשה ייבחר מצוות הניהול של התעשיות הפטרוכימיות בתוספת עובדים מבתי הזיקוק. בכך מקווים השרים, כי החברה החדשה תפעל ביתר יעילות והצלחה תוך ניצול היתרונות ובכך תיפתר בעיית הפסדי מפעל האתילן ויובטח מצב התעשייה.

היפנים עשירים מהאמריקאים:

התוצר הלאומי לנפש ביפן מגיע ל־17,000 דולר לשנה. בארה"ב — רק 16,000

ההכנסה הממוצעת של 121 מיליון יפנים גבוהה כיום מזו של 242 מיליון אמריקאים שכן ביפן ההכנסה הממוצעת לגולגולת מגיעה ל־17,000 דולר לשנה לעומת 16,000 דולרים בלבד בארה"ב. זה אומר, שהתוצר הלאומי הגולמי בארה"ב מגיע ל־3,872 מיליארד דולר בו בזמן שזה של יפאן מגיע ל־ 2,057 מיליארדים. העליה ברמת החיים הממוצעת של יפאן היא מדהימה ומשקפת את העבודה המאומצת של המשק היפאני. כך, לדוגמה, בשנת 1965 ההכנסה הממוצעת לגולגולת בארה"ב היתה גבוהה פי ארבעה מזו של יפאן וכיום, עשרים שנה אחרי זה, היפאנים כבר עברו את האמריקאים.

אך הירידה היחסית בעוצמתה הכלכלית של ארה"ב אינה תופעה בודדה, שכן מעמדן של מדינות עשירות בעבר התדרדר וגם אם הן לא מדינות עניות רמת החיים שלהן ירדה פלאים. כך, לדוגמה, בריטניה אשר בשנת 1920 נהנתה מההכנסה הממוצעת לגולגולת השניה בגודלה בעולם אחרי ארה"ב מגיעה בקושי למקום העשרים ואילו ארגנטינה אשר לפני שישים שנה היתה במקום השביעי מגיעה היום למקום השישים. המהפך הדרמטי ביותר היה באירופה ששם המדינה העשירה ביותר זה מאות בשנים בריטניה הפכה, אם לא לעניה ביותר, לפחות בין העניות וזה בצורה יחסית, שכן הכנסתה השנתית הממוצעת לגולגולת הגיעה לשמונת אלפים דולר, בדיוק כמו ההכנסה הממוצעת של איטליה. עם זאת, איטליה היא מדינה עשירה יותר, שכן הכלכלה השחורה שם מגיעה בין 25 ל־30 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי ועקב כך מדובר בתוספת הכנסה ממוצעת של אלפיים עד אלפיים חמש מאות דולר. בבריטניה מגיעה הכלכלה השחורה לחמישה אחוזים בלבד, דבר חיובי כשלעצמו, אך אינו מעשיר את המשק הלאומי. כיום המשקים בעלי הצמיחה המהירה ביותר מצויים בדרום אמריקה, ברזיל ובמזרח אסיה, דרום קוריאה, טאיוואן, הונג קונג ושוב סינגאפור.

המוזמנים לא באו — ופלג פיזר הוועדה הבודקת שחיקת הפנסיות

מאת חיים ביאור

הוועדה שמינה מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לבדיקת טענות גמלאי "מבטחים" ו"מקפת", שגמלתם נשחקה, פורזה על ידי העומד בראשה, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג.

לפני 10 ימים כינס פלג בלשכתו נציגים של גמלאי "מבטחים" ו"מקפת" לדיון על סוגיית השחיקה. מנהליהן של שתי קרנות הפנסיה זומנו לפגישת המשך באותו נושא. ואולם משהסתיים הדיון עם נציגי הגמלאים התברר שחלק מהמוזמנים לישיבת ההמשך — לא נכחו. בו במקום החליט פלג לבטל את הדיון עם מנהלי הקרנות.

במכתב נזעם של פלג למזכ"ל ההסתדרות, נאמר: "לדאבוני לא הצלחתי לקבל שיתוף פעולה ראוי מחברי הוועדה ולכן אני מחזיר לך את המנדאט. אהיה מוכן להשתתף כחבר ועדה אחרת שתוקם לטיפול בנושא (טענות גמלאי "מבטחים" ו"מקפת" בדבר שחיקת הגמלה), אם תרצה בכך".

דב פלג סירב אתמול להתייחס לעניין ביטול הפגישה עם מנהלי הקרנות. עם זאת הוסיף כי הוועדה בראשותו תתכנס בכל זאת "באחד מימי השבוע הבא" ובאותו דיון אף עשויה להתקבל החלטה מסכמת.

אירגון גמלאי "מקפת" טוען שהנהלת הקרן אינה מבצעת כלשונה את החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות מיוני 1984 שלפיה יקבלו כל הגמלאים המבוטחים בשבע הקרנות ההסתדרותיות פיצוי בגין השחיקה בגמלתם. אירגון גמלאי "מבטחים" קובל שהנהלת הקרן החלה בתשלומי השחיקה באיחור של 10 חודשים — בפברואר השנה, במקום באפריל 1985. ההנהלות של שתי הקרנות דוחות את הטענות. משאיימו הגמלאים בעריכת הפגנות, מונתה ועדה לבדיקת הסוגייה שבה השתתפו מלבד פלג שהועמד בראשה, גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ויו"ר האגף לאירגון ומועצות פועלים בהסתדרות, גדעון בן־ישראל.

ריכרד לוי יגדיל מכירות

מאת משה גבע

מפעל הבשר השימורים „ריכרד לוי" רכש לאחרונה ציוד חדיש בכ־800 אלף דולר במטרה להתחיל בשיווק מוצרי בשר פרוסים וארוזות מוכנות.

מנכ"ל החברה אליעזר קרליבך מסר כי בעקבות ההשקעה צפוי מחזור המכירות השנתי לגדול מ־3 מיליון דולר ל־4 עד 5 מיליון דולר.

שרון שומר סודות שוקולד "ורד הגליל"

מאת סופרת "דבר"

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון מצדד בתחרות חפשית. משום כך היה מוכן לנקט צעד חריג ולהתיר לקונצרן "כור" לייבא אריזות שוקולד החדש תוצרת "ורד הגליל". האריזה מפרטת, כידוע, את מרכיבי השוקולד, שמנהלי "ורד הגליל" ביקשו לשמרם בסוד עד ליציאתם לשוק. שרון התיר לייבא, לתקופה מוגבלת של שלושה חודשים, את האריזות, שלאחר מכן ידפסו, כמובן, בארץ כדי לאפשר למפעל החדש להתחרות במונופול של "עלית".

המפעל "ורד הגליל" יוצג היום בצפת בטקס בהשתתפות שר החוץ, שמעון פרס ושר התעשיה, אריאל שרון. מחזור המפעל יגיע בשנה הראשונה ל־10 מיליון דולר, מהם 3 מיליון דולר לייצוא.

המזרחי נערך מחדש בייעוץ בני"ע קרנות נאמנות וקופות גמל

מאת סופרת „דבר"

בנק המזרחי הצטרף לבנקים שהתאימו את הטיפול בייעוץ בניירות ערך, קרנות נאמנות וקופות גמל להמלצת ועדת בייסקי ולהנחיות הפיקוח על הבנקים כדלהלן:

אגרות חוב ממשלתיות וקרנות נאמנות שבניהול הבנק או חברות בנות: יינתן ייעוץ בכל סניפי הבנק על בסיס האינפורמציה הנדרשת על פי הוראות הפיקוח וכללי הגילוי הנאות.

מניות ואגרות־חוב לא ממשלתיות: יינתן ייעוץ בשלב ראשון רק במרכז לייעוץ של האגף לניירות ערך בתל־אביב. עם קבלת נתונים ממאגר המידע של הבורסה, יכוון הבנק הרחבת הייעוץ בסניפים נוספים באזורי הארץ.

קבלת הוראות ומסירת מידע: הבנק ממשיך בפעילות ניירות ערך בכל הסניפים, בקבלת הוראות רגילות, בקבלת הוראות תוך כדי מסחר — נגד המגמה, בקשרי שרד ללקוחות עם המבצעים בעת המסחר ובמסירת נתוני המסחר בעת המסחר מעל גבי המסופים של פקידי ניירות ערך בסניפים.

פקידי ניירות ערך בסניפים יקבלו אינפורמציה עדכנית על כל סוגי ניירות הערך במתכונת הנדרשת ע"י המפקחות על הבנקים וכללי הגילוי הנאות. מידע זה מועבר כחומר כתוב בשפה השווה לכל נפש ויימסר גם ללקוחות. יחידת המחשב של הבנק נערכת להפקת האינפורמציה שתורכב ממאגר המידע של הבורסה בצורת שאילתות לסניפים.

אין הבנק משקיע עבור עצמו (נוסטרו) מלבד השקעות הנדרשות לייצוב השוק בהתאם לדרישות הבורסה לניירות ערך. הבנק יפרסם בצורה גלויה את כל ניירות הערך שיש לו עניין בהם, כגון: קרנות נאמנות, מניות ואגרות חוב של חברות קשורות. קרנות הנאמנות: יצורפו נציגי ציבור בלתי תלויים, אנשי כלכלה, להנהלת הקרנות ולוועדת השקעות. קופות גמל: יצורפו נציגי ציבור, אנשי כלכלה, להנהלות קופות הגמל ולוועדת השקעות, והם יהוו רוב בהנהלות. שינוי מבנה הנהלת קופות הגמל וקרנות הנאמנות, יבטיח מדיניות השקעות על בסיס מקצועי טהור לטובת חברי קופת הגמל ומחזיקי תעודות השתתפות וימנע ניגודי אינטרסים.

כלכלנים באוצר:

השקעות בכבישים אינן בעדיפות

מאת שלמה קרמר

שר האוצר, משה נסים אינו מוכן בשלב זה לתת עדיפות גבוהה להשקעה בתשתית בכלל ובכבישים בפרט לכל היותר מוכן שר האוצר להסכים, שהשקעה בתחומים אלו אינה בתחתית סולם העדיפויות.

כלכלני אגף התקציבים באוצר אינם ממהרים להציע הקצאת משאבים מיוחדת לענין תשתית הכבישים והתקשורת. לטענתם, גם ללא הקצאה מיוחדת מתוכנן גידול ריאלי בתקציב פיתוח כבישים, השנה בהשוואה לתקציבים שהוקצו לנושא בשנים האחרונות. באגף תקציבים מודעים למשמעות הכלכלית של השקעה בכבישים ובתקשורת, אך טוענים שהגופים המופקדים על פיתוח כבישים צריכים להקצות אחרת את המשאבים בין הפרוייקטים השונים. ולדוגמא מבקרים את ההעדפה שניתנה להשקעה בכבישים בשטחים מנימוקים פוליטיים, על פני השקעה בכבישים עפ"י קריטריונים כלכליים.

האוצר, מוצא עצמו בעמדת התגוננות בפני מיתקפת הכבישים של חכ' אוריאל לין, וטוען כי אי אפשר לבצע השקעות בהיקפים שהוא מציע. לדעת הכלכלנים באוצר, ריבוי הגורמים העוסקים בפיתוח תשתית הכבישים גרם לקפאון ביכולת הביצוע. בפרוייקטים כגון, נתיבי איילון בת"א, לעומת זאת מוצא האוצר נימוקים אחרים להתנגדות להקצאת מיוחדת לסיום הפרוייקט.

האוצר טוען כנגד הנתונים שהביא ח"כ לין — לפיהם פחתה ההשקעה הריאלית בכבישים בעשור האחרון בכ־ 90% כי אינם בדוקים, וכוללים פרוייקטים לא כלכליים כמו פיתוח כבישים בסיני. האוצר "כתוקף" ומשתמש בטיעון השגרתי, שאין להגדיל תקציבי פיתוח ממשלתיים מבלי למצוא לכך מקורות בתקציב הקיים, כדי לרווח כל להק להרחבת ההקצאה לפיתוח תשתית הכבישים.

באוצר טוענים כי ניתן לגשר בין תקציב ההשקעה לכבישים השנה, המסתכם ב־ 80 מיליון דולר לבין תביעת חכ' לין, להקצות לנושא 120 מיליון דולר לשנה בחמש השנים הבאות.

תנאי נוסף של האוצר יתייחס לאופן הביצוע כשבאוצר תובעים לצמצם את מספר הגופים העוסקים בהקמת התשתית.

ישראל תשתתף ביריד קהיר

ישראל תשתתף גם השנה ביריד קהיר שיערך בחודש מרץ במצרים, כך מסר היום הנספח המסחרי של ישראל בקהיר יוסף שבו.

יריד קהיר מהווה התערוכה הרישמית המרכזית המאורגנת על־ידי ממשלת מצרים. ביריד זה נוטלות חלק עשרות מדינות מרחבי העולם.

במסגרת המאמצים לשיפור הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות שכללו גם מינוי נספח מסחרי בשגרירות ישראל במצרים — הוחלט במשרד התעשיה והמסחר על השתתפות ישראל גם השנה ביריד.

הביתן הישראלי ביריד, שיאורגן על־ידי משרד התעשיה והמסחר ומכון היצוא יוקדש למוצרי תעשיה.

כנס משקיעי חוץ בתעשייה הישראלית מתקיים בארה"ב

אסיפת נציגי המשקיעים האמריקאיים בתעשייה הישראלית תיערך במלון ריג'נסי, בניו־יורק, מחרותיים (4.11.86). זאת מסר משה שמיר, יו"ר ארגון משקיעי חוץ בישראל ונשיא הישיר ישראל.

באספת המשקיעים ישתתפו הממונה על הכנסות המדינה ישראל ברזון, והציר הכלכלי בניו־יורק. האסיפה נועדה לעדכן את המשקיעים בחוקים ובתקנות שנקבעו לאחרונה לתחום המיסוי, עידוד ההשקעות ובתנאים המיוחדים למשקיעי חוץ.

יו"ר ארגון משקיעי חוץ בישראל מסר כי באותה אסיפה יציגו המשקיעים האמריקאים את הבעיות המיוחדות הקשיים שהתעשייה בישראל והייצוא נתקלים בהם לאחרונה וידונו בדרכים ובצעדים הדרושים להגדלת הייצוא הישראלי ולחידוש הצמיחה הכלכלית.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ראשון וב דבר בבוקר

לחברה בינלאומית בתל־אביב
דרושה
מנהלת משרד — מזכירה בכירה
למשרה מלאה
כשורים דרושים: נסיון רב בניהול משרד הדפסה בטלקס — עברית אנגלית, שליטה באנגלית, שליטה בנושאי יבוא, נסיון בפיקוח על עובדים.
נא לפנות בכתב יד עם פירוט נסיון וקורות חיים לת.ד. 33450 תל־אביב. 61333 עבור כ"א.
סודיות מובטחת.

רוול
לחברת "רוול"
דרושות דיילות הדגמה וטעימה בסופרמרקטים בכל הארץ.
5.10 ש"ח לשעה + נסיעות
★ הופעה נאה.
★ גיל 23-35.
★ השכלה תיכונית.
המועמדות יעברו ראיון קבלה.
טל. 242806 בשעות 12.00-14.00.

אורט ישראל
דרושים
רמת־גן
לקרית החינוך אורט עירית רמת־גן רח' אריה בן אליעזר טל' 775171
★ מורה לניתוח מערכות
★ מורה לאלקטרוניקה מעבדה
(ניתן להתקשר גם בערב — מר הרר 739462)
★ מורה למקצועות המזכירות
(ניתן להתקשר גם בערב — הגב' כהן — טל' 444880)
גבעתיים
המכללה הטכנולוגית אורט רח' גולומב 15, טל. 316555
★ מדריך לחרטות
כתות י"א־י"ב
(חצי משרה — מלוי מקום)
אשדוד
בית ספר תיכון הטכנולוגי רח' הראשונים טל' 055-21255/6
★ מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה
להוראה/הדרכה
(משרה מלאה או חלקית)

חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, תשמ"א 1981
[illegible]

מאבטחים
בעלי רשיון נהיגה
לעבודה בגוש דן- שלוש משמרות ביממה
שכר גבוה-
תנאים מצוינים
אפשרי סטודנטים
אפשרויות קידום מצוינות למתאימים
עדיפות תנתן לבעלי נשק
טלפונים 03-223064, 231722

חברת החשמל לישראל בע"מ
לתחנת הכח "רוטנברג" באשקלון
דרושים בעלי מקצוע לתקופת הקמת התחנה:
★ מסגרים בוגרי בי"ס מקצועי עם נסיון
★ חשמלאים בעלי רשיון חשמלאי מוסמך ומעלה
★ מועמדים לקורס ריתוך גילאי 22-25
בעלי בריאות תקינה (שיוכשרו בחברה)
אזור מגורים נדרש: אשקלון, אשדוד, יבנה, קרית־גת, שדרות, קרית־מלאכי (והסביבה)
המעונינים, העונים לדרישות הנ"ל, יפנו בצרוף קורות חיים. למינהל וכח־אדם ת"ד 396 אשקלון.
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד.

למוזיאון תל־אביב
דרוש/ה
מנה"ח
למשרה מלאה
נסיון בעבודה — 5 שנים
טל: 03-257361
מ־10.00 - 12.00
לגב' שרה ברוך

מנהל מכירות
לציוד אלקטרוניקה תעשייתית, פיקוד, בקרה ואוטומציה
ת.ד. 18986
רמת־גן 52989

האם הנך סוכן/ת רפואי/ת, המבקר/ת בבתי חולים?
נוכל להציע לך עבודה מעניינת ותנאים טובים.
— סודיות מובטחת —
נא לפנות לת.ד. 6237 ת"א
מיקוד 61061

סטודנטיות
לעבודה במענה לטלפונים
שלוש משמרות ביממה
תנאים מצוינים
למתאימות
טלפונים 03-223064, 231722

עירית חולון
יובל העצמאות לחולון
דרושים
מפקחים/ות
עירוניים
כשורים: השכלה של 11 שנות לימוד לפחות שרות צבאי מלא (רצוי ביחידת שדה).
בריאות תקינה גיל 26—36.
המעוניינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות, המלצות ומס' טלפון למחלקת כח אדם.

למפעל אלקטרוניקה במרכז הארץ
דרוש/ה
כלכלן/ית
(משרה מס. 02/107)
★ לניהול נושאי התקבולים המפעליים וטיפול בנושאי יצוא
★ בעל/ת נסיון במו"מ מסחרי וקשר עם לקוחות.
★ ידע בהנהח"ש.
★ ידיעה טובה בשפה האנגלית.
נא לפנות בכתב יד, בצרוף קורות חיים לת.ד. 29588 ת"א ולציין מספר המשרה על־גבי המעטפה.

המשרד לקליטת עליה
מינהל הסטודנטים והתלמידים
דרושים
מדריכים
באוניברסיטת תל־אביב ברמת אביב
* דרישות התפקיד:
— שירות צבאי
— נסיון קודם בעבודה הדרכה
— תלמיד מן המניין במוסד להשכלה גבוהה מהשנה השניה ואילך
— מגורים במעונות
— רצויה ידיעת שפות
המעוניינים מתבקשים להגיש מועמדות בטופס מתאים שימסר במינהל הסטודנטים רחוב אסתר המלכה 6 ת"א או במעונות הסטודנטים בבנין G משרדי עוזר דיקן לענייני סטודנטים (רוברטה) אונ' ת"א.
התפקיד כרוך בשעות עבודה לא מקובלות
דרגת המשרה — מדריך חברתי
בחצי משרה
את הבקשות יש להגיש עד יום 14.11.86

דרושים
מנהלי שיווק
(נסיון בביטוח אינו הכרחי)
לפרוייקט בענף ביטוח חיים
הדרישות:
גיל 25—45, השכלה תיכונית ומעלה, רקע פיקודי ו/או ניהולי.
המתאימים יוכו לאחר הכשרה לתנאים מעולים בתחום אישי: משכורת, בונוסים, רכב צמוד, או אחזקה מלאה.
לראיון אישי טל. 03-295722, 03-298242
- סודיות מובטחת -

לחברת רוול —
מזכירה מנוסה
שליטה באנגלית, הדפסה וכתיבה ברמה סבירה
03-225626

לקופת חולים "מכבי"
דרושים:
דרושים:
מזכירה רפואית
★ השכלה תיכונית
★ בוגרת קורס למזכירות רפואיות
★ הדפסה עברית / אנגלית
★ שעות העבודה: 07.30—15.00
★ מקום העבודה: יפו.
פקידת כח־אדם
★ השכלה תיכונית מלאה
★ ידע ונסיון בעבודה עם תשבונות
★ נסיון של 3 שנים בתחום כח־אדם—יתרון
★ נסיון בהדפסה עברית—רצוי
★ יכולת לקיים יחסי אנוש נאותים
★ מקום העבודה: תל־אביב
★ שעות העבודה: 07.30—15.00
נא לפנות למחלקת כח־אדם רחוב בלפור 11 תל־אביב בין השעות: 09.00 — 13.00

לחברת יבוא בתל אביב
דרושה
מזכירת מנכ"ל
● ידיעת עברית ואנגלית על בורים (כולל הדפסה).
● למשרה מלאה.
לטלפן 03-260261.

דרוש
חשמלאי מוסמך
עם ידע באחזקת מערכות פיקוד, ניסיון 3 שנים לפחות, בעל רישיון נהיגה ב' עדיפות לרישיון ג'.
לקביעת ראיון להתקשר לחברת ויסאזור טל' 03-265923.

לבית אבות במרכז תל־אביב
עם מחלקה סיעודית
דרושים/ות
א) אחים/יות
ב) כח עזר
המעוניינים יפנו לטלפון: 03-294822 לקביעת ראיון.

ל"ידי־זהב"
דרוש
ארכיטקט פנים צעיר
טלפון 03-200638.

רוברט הלף
ROBERT HALF
החברה המובילה בעולם בהשמת כח אדם בתחומי מחשבים והשבנאות
★ תכנתי VMS/VAX
שלש שנים נסיון לפחות
להתקשר לתאום פגישה ללא התחייבות ת"א: 03-204711, בית אל־על
י־ים: 02-243901, רח' הטחנה 4

לרגו אבילר בע"מ
דרושים
סוכני/ות מכירות
לאזור תל־אביב
למכירת ציוד ואספקה לחדרי מחשב
חובה: רכב, אנגלית בסיסית, ידע במכירות
שוקן 12 ת"א טלפונים 835252, 835611, 827472

לדעקי מחשבים וציוד היקפי
דרושים
אנשי תמיכה מנוסים בתכנה
לפנות לטלפון 5־03-733223
לאריאל בין השעות 17.00—19.00

هكذا من الأصل

אֶמִי ז"ל

צבי גבעולי

אֶמִי בתי כעובדת סוציאלית

קשה לי, כאב, לדבר על אֶמִי כעובדת סוציאלית. בראש ובראשונה היא היתה בתנו והיא חסרה לנו. אבל, עם זאת אינני יכול להתעלם מהעובדה שאמי היתה עוס"ית ותרשו לי לומר לזכרה מספר מלים כעובד סוציאלי.

אני מרגיש צורך להביע אי אלה מחשבות ורגשות בכדי שכולנו נרשה לעצמנו להיות פתוחים וכנים.

לעיתים בחיים נוצרת הזדמנות נדירה חד־פעמית ובלתי חוזרת המאפשרת התעוררות, התחדשות, בדיקה עצמית ובחירת כיוון חדש. הרצח של אמי בתוך הלשכה לשירותים חברתיים במגדל העמק יצר הזדמנות מיוחדת במינה. אדשה לעצמי לומר הזדמנות היסטורית שיש לנצל אותה לדיון נוקב על נושא האלימות. אני משתמש במלה לנצל בהלוא ההכרה, המודעות והאחריות.

מותה הטראגי של אמי לוין יצר משבר מקצועי רציני. את הסימנים למשבר אין צורך לתאר. הוא נראה על פנינו והוא מורגש בכל מקום עבודה.

בעבר ידענו והתנסנו באלימות ובתוקפנות בצורות שונות אבל לא העלינו בדעתנו אפשרות של רצח.
הרצח מעמיד במבחן את האופטימיות שלנו, את האמונה שלנו באדם, ביכולתו ובאחריותו. הרצח מזעזע אמונות, עקרונות ואידיאליים מקצועיים שאנו מאמינים בהם ואשר אנו מחזיקים בהם כבסיס מוסרי־אתי למקצוע שלנו.

אנו לא היחידים המתנסים באלימות ובתוקפנות. עובדי ציבור אחרים, רופאים, אחיות, פקידי תביעות של המוסד לביטוח לאומי הפכו להיות קורבן לאלימות ותוקפנות. לא כאן המקום לנתח את הנסיבות שיוצרות אלימות ותוקפנות, אבל עלינו להכיר בכך שאנו חיים בחברה שאלימות ותוקפנות הפכו להיות חלק מהנוף הישראלי. צר לומר זאת, אבל יש הרגשה שהתרגלנו לנוף הזה. הוא הפך לחלק מהמציאות היום־יומית שלנו. לכן, אני רוצה להאמין שהרצח של עובדת סוציאלית יצר לא רק משבר אלא גם קונפליקט. רצח של עוס"ית בתוך לשכה לשירותים חברתיים נותן לאלימות ותוקפנות גבולות חדשים וזה אומר מידית שערכים ונורמות חברתיות מקובלות והמאפשרות חיי חברה תקינים נסוגים אחורה.

משבר נושא בחובו כאב, צער, בלבול, יאוש וחוסר־אונים אבל גם הזדמנות לגיס כוחות ולצאת למרחב אחר ובטוח יותר. בשעת משבר זו יש לנו שתי אפשרויות: ניתן להכנע ולהיות מובס; או, ניתן להתמודד ולצאת לדרך של התפקחות, מציאת פתרונות ומאבק נגד נורמות של אלימות ותוקפנות.

אם נבחר בכניעה המשבר יתפשט ויתרחב, נרגיש חסרי אונים ונראה לעצמנו ולאחרים שאין לנו יכולת מקצועית להתמודד, לא עם עצמנו ולא עם מצבי משבר ולחץ. במקרה הזה עלינו להבין שתוקפנות תלך ותתרחב שעה שגבולות היכולת שלנו לעצור אותם ילכו ויצטמצמו.

אם נבחר בהתמודדות, בגיוס כוחות ויכולת מקצועית ניווכח קודם כל שהמשבר הנוכחי נותן לנו הזדמנות נדירה. זה לא יהיה קל. ידרש מאתנו גיוס כוחות ומשאבים נפשיים אבל כל גדילה וצמיחה, כפי שלמדנו מאריק אריקסון, מלווה במשבר. אני מאמין שיש לנו הכוחות, היכולת והידע המקצועיים להתמודד.

להערכתי, עלינו להעמיד לעצמנו אתגר עם שתי מטרות מרכזיות. מטרה אחת מכוונת כלפי חוץ ומטרה שניה מכוונת כלפי פנים, כלפי עצמנו.

ראשית, עלינו לאמץ מדיניות והחלטה ברורה שללא אמצעי בטחון, שעליהם החלטנו בעבר, לא נוכל ולא נסכים לבצע עבודה מקצועית. עלינו לעמוד בכל תוקף שלעובד הסוציאלי הנמצא ועובד במצבי סיכון של אלימות ותוקפנות תהיה הגנה פיזית נאותה ויעילה. הירכות אם יש צורך בשומר או לא לדעתי הסתיים. אל תאמרו לעצמכם שזו מדיניות שהאיגוד המקצועי שלנו צריך לאמץ או להשיג עבורנו. זו אחריות של כל אחד מאתנו וכל צוות בכל שרות ושרות.

שנית, שמעתי מלא מעט חברים למקצוע שלפונים אלימים, תוקפניים וחסרי שליטה יש רק תשובה אחת והיא: לא לטפל בהם. כאשר אנו כך מדברים, או כך חושבים, אנו לא רק מאמצים בעצמנו אסטרטגיה של תוקפנות, אלא שאנו מוותרים במחי יד אחת על כל מה שיקר לנו. כוונתי לעקרונות ואתיקה מקצועית כמו; קבלה וכבוד לאדם שבלעדיהם אין בסיס מוסרי וחברתי למקצוע שלנו. תמיד האמנתי שעבודה סוציאלית היא לא רק פרופסיה העוזרת לאנשים להתמודד עם מצבים קשים ומצוקה, אלא שלעבודה סוציאלית יש גם תפקיד לשמר ולטפח ערכים חברתיים המאפשרים לקהילה וליחיד להתקיים ללא אלימות ותוקפנות בכל צורה שהיא.

עלינו לזכור שרוב הפונים שלנו הבאים לבקש עזרה רואים ותופסים את העובד הסוציאלי כמי שיש לו סמכות וכח בלתי מוגבלים. בעבודתנו היום־יומית אנו נפגשים עם אנשים החיים במצוקה, תיסכול וקשיים שלא תמיד יש להם פתרון מיד אבל הם רוצים ומצפים לפתרון מידי. העובד הסוציאלי נפגש עם מסוממים, שתיינים וחולי נפש אשר עצם בואם ומגע אתם יוצר סיטואציות פרובוקטיביות המובילות לעיתים קרובות לאלימות. יש לנו פונים תוקפניים ואלימים וחסרי שליטה המאמינים שבלי אלימות ואיומים לא ישיגו דבר. אבל הם ובעיקר הם, הפונים שלנו. עלינו למצוא דרך מקצועית להתמודד עם פונים אלו. אני מאמין שיש לנו הכח, היכולת, הדמיון, והידע המקצועי למצוא תשובות מקצועיות אשר יעזרו לנו לפתח טכניקות ואסטרטגיות להתמודד עם אלימות ותוקפנות. אלימות אפשר לעצור בכח ולנו יש כח מקצועי ומוסרי והבה לא נזלזל בכח זה ובאפשרויות הטמונות בו.

לא מספיק שיהיה לנו שומר, גדמדמיע או כל הגנה אחרת. אם נסמך על מערכות כאלו נעביר את האחריות של הגנה מפני אלימות והתמודדות עם אלימות למישהו אחר. זו תהיה תבוסה. עלינו לאמץ כלים וטכניקות מקצועיות שיכולים לעזור לנו לטפל בפונים אלימים ותוקפנים. למשל, בפונה תוקפן רצוי ששתי עובדות ייפגשו אתו. פונה הדורש או מבקש בקשות חריגות שיש לדחות, יש להפגיש אותו עם כל אותם הגורמים שיש להם הסמכות להחליט ולהסביר את סיבת הדחיה. במקרים כאלו אסור שעובדת סוציאלית תשאר לבד במערכה ותתמודד בכוחות עצמה. טכניקות מסוג זה, או דומות להם, אפשר לאמץ ולהפעיל וזו תהיה ההגנה הטובה ביותר שלנו מפני אלימות.

כשאמי סיפרה לי על חסן, הרוצח, והאיומים שלו היא אמרה לי שהיא לא מפחדת ממנו. היא האמינה שהיא תוכל להסתדר אתו. היתה לה התמימות והנאיביות שהיתה נחלת כולנו כאשר התחלנו את הקארירה שלנו. להיות תמים מאשר להיות אנושי.

אבל כולנו למדנו שלהיות אנושי, מקבל ומבין זה לא מספיק. יש בנוסף להגדיר בצורה ברורה מהו השרות שאנו נותנים ולאיזה קשיים ומצוקות יש לנו מענה ותשובה מקצועית ולא להאמין, לחשוב ולעשות הרושם שאנו יכולים ומסוגלים לטפל בכל קושי ומצב. מסדות השרות וגבולות העזרה צריכים להיות ברורים לנו ולפונה.

מותה הטראגי של אמי יצר עבורנו הזדמנות בלתי חוזרת ומיוחדת להתמודד עם אתגר רציני אשר רודף אותנו זה זמן רב. אני רוצה לקוות שנבחר בדרך של התמודדות מקצועית ולא של כניעה.

*

הכותב הוא אביה אל אמי ז"ל, עובד סוציאלי במקצוע.

ישראל קיסר

החברה חייבת לעצור התפרקות ואלימות

קשה הדבר שאנו כאזרחים חשופים או נתונים לסכנה בגלל גורמים חבלניים חיצוניים וקיצוניים המאיימים לפגוע בבטחוננו ע"י חבלה, מכונית ממולכדת, וכדומה. אולם קשה שבעתיים לשאת את המחשבה שאדם המקדיש חייו לעשיית טוב ובעל שליחות חברתית — מקפח את חייו. זוהי תופעה חמורה המעידה על כך שאלימות בחברתנו, שעד כה נחשבה להתנהגות סוטה, הופכת כמעט לנורמה.

הגישה המקובלת היא שללא צעקות ואלימות לא ניתן להשיג דבר — אם פעם היו רואים בהפגנה ביטוי בולט של אי שביעות רצון, כיום הפגנה צריכה להיות מלווה באלימות כדי להרשים ברצינות המאבק, כי מי שאין כוחו בלשונו — כוחו במותניו. תופעה זו משבשת את על מערכת חיינו, החיים הופכים להיות בלתי נסבלים והשירותים ניתנים לא למי שזקוק להם, אלא למי שמאיים יותר וחזק יותר.

זהו שיא של התפרקות מערכים והחברה חייבת לעצור, לחשוב ולעשות...

שרה זילברשטיין

אמונה באדם, אמונה בשינוי חברתי

צִבּוּר העובדים הסוציאלים כואב והמום מרצח חברתנו למקצוע עמליה לוין עליה השלום, בעת עבודתה במחלקה לשרותים חברתיים במגדל העמק.

עמליה התחנכה בישראל, בנתניה, ושרתה בצה"ל בתפקיד קצינת תנאי שרות. עם תום שרותה הצבאי החלה ללמוד בבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל־אביב.

עמליה הלכה בכך בדרכו של אביה, חברנו למקצוע צבי גבעולי.

לאחר סיום לימודיה ונשואיה ליגאל עברה לגור במושב כפר־ברוך. עמליה בחרה מרצונה לעבוד במחלקה לשרותים חברתיים במגדל העמק, מקום בו עבדה שנתיים.

עמליה בבחירתה במקצוע העבודה הסוציאלית, שמשמעותו אמונה באדם כאדם והאמינה בשינוי חברתי ובפתרון בעיות ומצוקות אישיות, מיצגת בדרכה כל אחד מאתנו.

בחירתה של עמליה לעבוד בלשכת הרווחה של מגדל העמק הביאה אותה להתמודד עם בעיות שכל אחד מאתנו, העובדים הסוציאליים, נפגש בהם מדי יום ביומו: משפחות רב־בעיתיות ומצבים של סטיה חברתית, משפחות חד־הוריות, משפחות במצוקות כלכליות וחברתיות, משפחות עם מערכות יחסים מעורערות בין בני הזוג, ובין הורים לילדיהם, משפחות שכולות ומשפחות במצבי חולי ומשבר פיסי ונפשי.

עמליה זכרונה לברכה, כמו כל אחד מאתנו שימשה כתובת משמעותית לאנשים במצוקה. עמליה היתה קרבן לאלימות שפשטה בחברה שלנו, ואשר אנו במפגש היום יומי והישיר חשופים לה.

אמי היתה סמל למסירות נפש בחייה ובמותה, הרצחה היה קרבן שווא נדאי. את האבידה לא נוכל לצערנו להשיב, אך אם יהיה בכוחנו להעביר עתה מסר לחברה כולה על האוולת והאסון שבאלימות ולהביא למפנה שכה נחוץ לנו, יהיה בכך אולי שביב של נחמה.

*

(הכותבת היא מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים)

עמליה גבעולי־לוין ז"ל

ציוני דרך

אמי נולדה בארצות־הברית — ניו־יורק ב-26 למרס 1960.

עד כתה ג' למדה בבית ספר ממלכתי. החל מכתה ג' הועברה לבית ספר יהודי. מגיל צעיר ידעה לדבר ולקרוא עברית. בגיל ה־12 חזרה משפחת גבעולי ארצה. אמי סיימה בית ספר עממי "שורשים" בנתניה בשנת 1973.
היא המשיכה בתיכון "טשרניחובסקי" בנתניה וסיימה ב-1977.

אמי היתה פעילה בצופים בשבט "בזק" נתניה: בתפקיד כחניכה אח"כ כמדריכה ואח"כ כראש־גדוד.

ב-1978 התגייסה אמי לצה"ל. היא עברה מסלול של טירונות, קורס מכ"ים ואחר־כך קורס קצינות. כקצינה היא שירתה בסיני בשריון כקצינת שלישות ותנאי שרות. את כל השירות הצבאי שלה, כולל חצי שנה בצבא הקבע, היא עשתה בסיני.

לאחר ששוחררה, עבדה בעבודות שונות עד לתחילת לימודיה באוניברסיטה.
אמי נרשמה ללימודי B.A. בבית הספר לעבודה סוציאלית ב-1981 וסיימה ב-1983.

ב-1982 הכירה אמי את בעלה יגאל ונישאה באוגוסט 1982 מיד לאחר מלחמת לבנון הם עברו לגור בכפר ברוך ב-1984 ילדה אמי את בתה אילת.
ב-1984 היא החלה לעבוד בלשכה לשירותים חברתיים במגדל־העמק. היו לה מספר הצעות עבודה אבל בחרה לעבוד בלשכה.

שמה הרשמי של אמי הוא: עמליה. בבית ספר בארצות־הברית קיצרו את שמה והחברות הטובות וקראו לה אמי.

אמי נטמנה בגל־עדשים על פי בקשת בעלה ורצון המשפחה השכולה.

יהי זכרה ברוך.

מהחלטות מזכירות האיגוד

להבטיח שלום העובדים הסוציאליים

איגוד העובדים הסוציאליים תובע להבטיח את שלומם של כל העובדים הסוציאליים באשר הם. האיגוד לא ישלים עם כל פגיעה שהיא בעובד סוציאלי הממלא את שליחותו.
האיגוד לא ישקוט כל עוד לא יווצרו התנאים המבטיחים כי עובד סוציאלי היוצא לעבודתו ישוב לביתו בריא ושלם.

* * *

- * העובדים הסוציאליים רואים באירוע המזעזע של רצח עובד ציבור, תולדה של תמורות חברתיות שליליות בישראל, מסרים מסוכנים ממוקדי מנהיגות שונים היכולים להתפרש כעידוד לאלימות, אי יציבות כלכלית מתמשכת היוצרת משברים אישיים, משפחתיים וחברתיים — ללא תבנית רוחה חברתית הולמת, פיחות בערך חיי אדם, גילויי גישה סלחנית כלפי אנשים וציבורים אלימים (גם מצד הגורמים המופקדים על שמירת החוק, הסדר והבטחון) ועוד.
- * איגוד העובדים הסוציאליים מיחס קשר ישיר בין החרפת מצבם של אוכלוסיות מצוקה, התרחבות תחושת התסכול והיאוש של קבוצות חדשות המגיעות גם לשרותי הרווחה (דוגמת מובטלים) לבין הגידול בהיקף ועוצמת האלימות במשפחה ובשרותי הרווחה.
- * איגוד העובדים הסוציאליים רואה כחובה מקצועית ואזרחית, להתריע על התמורות החברתיות השליליות ועל ההשלכות העתידיות של תהליך חמור כזה. תובעים שוב ללוות את התכנית הלאומית להבראה כלכלית, בתכנית חברתית כוללת והולמת באופיה והיקפה.
- *איגוד העובדים הסוציאליים קורא לנשיא המדינה, להקים ולהפעיל תחת חסותו, ועדה ציבורית רחבה למניעת אלימות ולפיתוח מבנה סובלני במדינה.

* * * *

כל ההחלטות והפעולות המוצעות ע"י איגוד העובדים הסוציאליים, מכוונים לאפשר מתן שרות טוב ויעיל יותר לאוכלוסיית הזקוקים לשרותי הרווחה, תוך הבטחת שלומם ובטחונם של העובדים, המופקדים על מתן השרות.

שרה אלספקטור

אנשים מסוג אחר...

די רב דמעות־תחנין נשפכו בתגובה לרצח הסרגי של העובדת הסוציאלית אמי לוין ז"ל בלשכה לשרותים חברתיים במגדל־העמק.

אז גם עלו וצפו על פני השטח נתונים מדאיגים על היקף התקיפה של אנשי ציבור בכלל ועובדים סוציאלים בפרט, שסבלו תקיפות פיזיות ומילוליות במהלך עבודתם. אבל למען האמת, הדבר היה צפוי ובמידה מסויימת, נס הוא שלא קרה עד עכשיו;

עובדים סוציאליים משמשים בתוקף מקצועם כמובילי הסחי החברתי במעין תעלות ביוב הקבורות עמוק באדמה ומתעות מריחם המסריד מלהגיע לאפים "הרגישים" וכאשר זה קורה — ממהרים המוטרדים להתרחק ממקור המסרד.

משום כך, גם נוצרה זהות לא קטנה בין המגישים של שרותי הסעד לבין מקבליהן: חולשתם של הראשונים במעמד החברתי המתבטאת בהעדר משאבים, בהעדר כוח, בהעדר ידע ייחודי ובעודף תלות והזדקקות לחסד האחרים, מקרינה על האחרונים במעמד מקצועי, שנהנה אומנם מהערכה ציבורית על אופי עבודתו, אך לא מתוגמל עליה לא בכסף, לא בכוח ההשפעה ולא בעמדות מנהיגות חברתית.

תרמה לכך לא מעט גם בעית האתיקה המקצועית, שהיא ערך מקודש על עובדים סוציאליים רבים: אם הם נוטים להאבק לקידום מעמדם החברתי באמצעות לקוחותיהם, בחשיפת פצעיהם ובהמחשת השרות החברתי אותו הם מגישים.

עקרונותיהם המקצועיים מונעים מהם גם כיום, בסמוך אל הארוע הנורא — לתבוע ולקבל שרותי הגנה והבטחת שלומם הפיזי בעת הגשת השרות הסוציאלי. אומנם קשה להעלות על הדעת כי בחברה המודרנית של היום המפוכחת והכוחנית, ניתן עוד למצוא קבוצה מקצועית לא־קטנה המוכנה להקריב את שלומה ובטחונה על חשבון שמירה על עקרונותיה.

קל יותר להבין זאת אם מנתחים לעומק את המאפיינים האנושיים של הקבוצה הזו, את מהות הזהות המקצועית של חבריה, את אופי ההכשרה וההדרכה המקצועית שהם מקבלים ולהגיע למסקנה, כי מדובר כאן על־"אנשים־מסוג־אחר". נכון, כי העובדים הסוציאליים למדו כבר לדרוש תנאי שכר ותנאי עבודה משופרים מבלי שיבלמו ע"י אידיאל השרות המקובל לגבי מקצועות הנותנים שרות חברתי. (תהליך דומה אירע אצל המורים, הרופאים ועתה גם מתרחש אצל האחיות); יחד עם זאת הם טרם הגיעו עד לכדי ויתור סופי על עקרונות האתיקה, המחייבת אותם להתמודד בכוחות עצמם עם המטופלים ללא התערבות כוח חיצוני.

האומנם עוסקים אנו בקבוצה של "דון קישוטים" שרק אם ימשיכו ויתקלו תכופות עם הראש בקיר — ישנו גישתם ויוותרו על התרפפות הנפש הנראית כבלתי רלוונטית בעידן זה של אלימות מתגברת, שכבר הפכה כמעט לעקרון לגיטימי במאבקים חברתיים אישיים או קבוצתיים?

דעת הקהל הישראלית המורגלת בדרמות חדשות לבקרים ובארועים טראומטיים בעוצמה גבוהה תשכח בקרוב את הרצח במגדל העמק. לכן רק על ציבור העובדים הסוציאליים מוטלת חובת הפיכתו של האירוע הטרגי למנוף של שינוי ביחס הציבור והמוסדות קובעי המדיניות כלפי המופקדים על מתן השרותים הסוציאליים והבטחת שלומם. וזאת לא באמצעים טכניים של אנשי ואמצעי בטחון, אלא ע"י טיפוח ופיתוח השרותים בהתאם לצרכים החברתיים, אופי אוכלוסיית הנזקקים ותוך התחשבות בנסיבות החברתיות המיוחדות של אי־ודאות השוררת כמעט בכל תחומי חיינו.

באם יוכלו להשתחרר מכבלים של רתיעה משימוש באסטרטגיה של כוח והתערבות במשחק הכוחות הפוליטיים ולפעול באורח נחוש, אינטנסיבי ומתוחכם לקראת השינוי המיוחל — זו שאלה פתוחה לעתיד לבוא.

נדמה לי כי מי שמכיר את הציבור הנדון מקרוב — יודע גם את התשובה....

*

(הכותבת הינה עובדת סוציאלית ויו"ר המחלקה לרווחה ועבודה בהסתדרות וחברה בוועדה המרכזת של ההסתדרות).

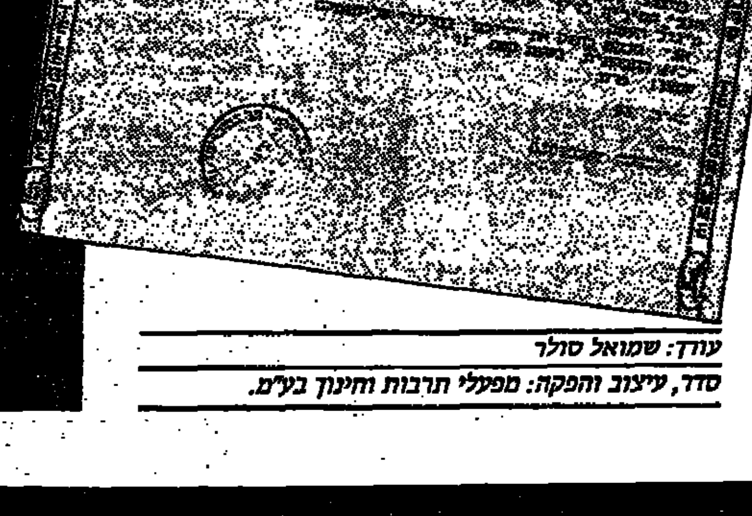

עורך: שמואל סולר
סדר, עיצוב והפקה: מפעלי תרבות וחינוך בע"מ.

עמוד זכרון והתייחדות עם דמותה של אמי לוין ז"ל, עובדת סוציאלית שנפלה על משמרתה

דבר היום

כנס היהדות המתקדמת

הקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות בארץ הן מיעוט זעיר. הרבנים הרפורמים והשמרנים שנקבצו אלינו אינם מוכרים על־ידי הממסד הדתי, שדיני האישות הופקדו בידיו. בתנאים הנתונים לא צפוי בכך שינוי, לפחות כל עוד לא תגיע אלינו עלייה מאסיבית מהמערב. אולם החשיבות של שני הזרמים הללו ביהדות התפוצות, ובראש וראשונה ביהדות ארה"ב, היא גדולה. חברי קהילות רפורמיות ושמרניות ממלאים גם תפקיד ראשון במעלה בכל המערכת של יהדות ארה"ב למען ישראל במישור המדיני והכלכלי. בקונגרסים הציוניים האחרונים אכן נמצא רוב, שהכיר בשוויון כל שלושת הזרמים הגדולים בקרב התנועה הציונית העולמית, ואם כי החלטה זו טרם מומשה במלואה, המצב בכל זאת טוב יותר מאשר במישור הממלכתי.

תוך המגבלות ראוי לציין את ההתרחבות המשמעותית של נוכחות התנועה הרפורמית העולמית בישראל מאז מלחמת ששת הימים. בית המדרש לרבנים רפורמים בארה"ב משגר זה שנים תלמידים לשנת לימודים בסניף ההיברו־יוניון־קולג' בירושלים. מנכ"ל הארגון העולמי של היהדות המתקדמת מנהל את פעולתו מירושלים, שם השתקע בקביעות. כל מי שפוקד בימים אלה את רחוב המלך דוד בירושלים עד לפעילות הבנייה הקדחתנית בקמפוס של הקולג', ובימים אלה חונכים נציגי התנועה מארה"ב ומרחבי תבל את בניין הכינוס החדש ואת המרכז הארכיאולוגי החדש כחלק מהרחבת המרכז החינוכי העולמי של היהדות המתקדמת בבירה. הדבר מוכיח פעם נוספת את כברת הדרך שעברו הרפורמים מאנטי־ציונות לתמיכה מלאה במדינת ישראל. המרכז המורחב החדש של הרפורמים בירושלים ישמש גשר להידוק הקשר עם התפוצה ונדבך של סולידריות יהודית, ואולי יסייע לרבים בישראל גם את התפקיד החינוכי שממלאים הזרמים הדתיים הלא־חרדיים בקרב התפוצה היהודית.

סגן־השר והשר

מאת מאיר בראלי

אילו הבחירה של סגן שר מטעם מפלגת העבודה היתה נעשית בגוף שאני רשאי להצביע בו לא הייתי בוחר בחבר הכנסת דראשה, מכיוון שיש מועמדים (מועמדות) טובים יותר בעיני. השיקול אינו עקרוני ואני חולק עקרונית על הפוסלים את ח"כ דראשה. מי שהחליט לקבל ערבים כחברים שווי זכויות במפלגת העבודה קבע בכך מפורשות שערבי זכאי להיבחר לכל תפקיד מטעמה. אין פירושו של דבר שחובה "כאן ועכשיו" לבחור אדם מסויים לתפקיד מסויים. הדבר תלוי גם בשאלה הפשוטה: מי המועמדים האחרים כי כל בחירה היא העדפה, והשאלה היא מי עדיף.

גם פסילתו בגלל השקפותיו המדיניות אינה נראית לי, כי גם בה יש מן היסוד של פסילה בשל היותו ערבי. בעלי דעות דומות לשלו מכהנים בתפקידים שונים מטעם מפלגת העבודה. השקפות אלה אינן נראות לי ואני עושה מאמץ גדול לשכנע חברים שישנו את דעותיהם. לצערי קיימת התחפרות של אנשים בדעותיהם ועוד יותר בהגדרת דעותיהם והשתייכותם ל"מחנה" זה או אחר. אבל חברים יהודים לא נפסלו בגלל דעותיהם, כל עוד לא חרגו מן הקשת הרחבה מאוד של מפלגת העבודה, קשת שאפשר לקבוע את גבולותיה בשמות של מנהיגים־מורים שאינם אתנו עוד: מטבנקין ועד שפרינצק. דראשה איננו מהקיצוניים ביותר. יש קיצוניים ממנו ואיננו פוסלים אותם. ההבדל הוא שהוא ערבי. זה אינו נימוק, לדעתי.

בשולי הויכוחים על מועמדים לסגן שר עולה עניין נוסף. אין זה מקרה שתפקיד זה אינו מובא להצבעה במרכז מפלגת העבודה, תוך היוקרה המסויימת הכרוכה בו והיצרים האישיים שהמאבקים לתפקיד זה מעוררים. הסיבה לכך היא שסגן שר הוא תפקיד שתוכנו תלוי כולו בשר הממונה. ברצונו מעניק השר לסגנו עבודה ומעמד, תפקיד וסמכויות, וברצונו משאיר אותו עם לשכת הסגן בלבד.

לכן ראוי לקבוע סגני שרים לא רק בהסכמה פורמלית של השר, אלא ממש לפי בחירתו. טוב יהיה אם הסיעה בכנסת וראשיה לא ישבצו יותר על המידה שר לקבוע חבר כנסת מסוים לסגן שר. יבחר השר במי שלדעתו עשוי לעזור לו, סגן שר שהשר רוצה בעזרתו.

מאה גם לברל

מאת דויד מושיוב

בימים אלה, שבהם אנו מעלים את פועלו וזכרו של דוד בן־גוריון במלאת מאה שנה להולדתו, מן הראוי להציב ציון לרעו וידידו – אשר יחד עמו הנהיג את תנועת העבודה בישראל – ברל כצנלסון. בעוד חודשים אחדים ב־25 בחודש ינואר 1987 ימלאו מאה שנה להולדתו (כ"ט בטבת תרמ"ז).

ברל כצנלסון, שלא כמו בן־גוריון, לא זכה לראות בהקמת מדינת ישראל. הוא נפטר ב־13 לחודש אוגוסט 1944 ומכאן שלא נשא בתפקידים ממלכתיים של מדינת ישראל. שהמדינה כמוסד אינה יכולה אם כן להכריז על שנת ברל ולקיים עצרות וכנסים ממלכתיות. אולם ברל כצנלסון היה מהוגיה, מנהיגיה ומתווי דרכה של תנועת העבודה בארץ ישראל.

בכל שנות פעילותו הציבורית לא הרבה ברל לשאת בתפקידים "ביצועיים". את השפעתו הגדולה הרבה בתנועת העבודה על כל פלגיה וזרמיה וכן ביישוב היהודי בארץ ובתנועה הציונית הוא רכש מכוח אישיותו, מכוח רעיונותיו ותורתו וכן מחוכמתו ומיחסו המיוחד כלפי הצעירים שלפניהם הרבה להופיע.

נראה, כי על תנועת העבודה על כל זרמיה ובראשם ההסתדרות, שברל היה אחד ממייסדיה, לציין את שנת המאה להולדתו בשורה של אירועים, ולעשות הכל כדי שתאריך זה יצויין בהיקף גדול ומשמעותי לתושבי המדינה כולה. על הוועדה המרכזת של ההסתדרות לתכנן אירועים שונים למטרה זו, שמטרתם תהיה להכיר לציבור הרחב את מורשתו הרעיונית, הרוחנית והחינוכית של ברל כצנלסון וכן את תרומתו להקמת תנועת הפועלים בארץ, להתיישבות העובדת, למוסדות המשקיים של ההסתדרות, לתנועות הנוער וכן את פועלו התרבותי וחינוכי.

לדוגמה אפשר להכריז על מספר פרסים על עבודות מחקר מדעיות בדבר תרומתו של ברל לתנועת העבודה, פועלו בתנועת העבודה, רעיונותיו ותורתו.

בית ברל – הקרוי על שמו של ברל כצנלסון – יכול לקיים סימפוזיון או ימי עיון בהשתתפות מנהיגי תנועת העבודה וחוקרים על משנתו של ברל והערכים, שהקנה והנחיל לתנועת העבודה.

רצוי גם שהמרכז לתרבות וחינוך בהסתדרות יכין חומר לימודי על ברל שיילמד לפחות במסגרת החינוכית של ההסתדרות ברשת "עמל", בקרב תנועות הנוער של תנועת העבודה לזרמיה ובקרב הנוער בהתיישבות העובדת.

עיתון "דבר", שברל היה מייסדו ועורכו הראשון, מתכנן פרסום מוסף מיוחד על ברל כצנלסון.

הקרן הקיימת לישראל, אשר ברל היה מראשיה וחבר הדירקטוריון שלה, יכולה להשתלב גם היא בדרכה שלה בפעולה לציון מאה שנה להולדת ברל.

רצוי ש"עם עובד", שברל פעל להקמתו, תפעל להוצאת קובץ ובו מבחר ממאמריו ומפרסומיו של ברל.

מן הראוי שתנועת העבודה וההסתדרות יפעלו במשותף, כדי לציין בצורה נאותה מאורע חשוב זה ולהביא את מורשתו של ברל כצנלסון לידיעת תושבי מדינת ישראל בשנת 1987.

הרפורמה האמריקאית והבעיה היהודית

מאת טדי פריס

הרפורמה הצפויה במס ההכנסה בארה"ב תקטין אמנם את תקבולי המס אך תחיש את זרימת ההון והיזמים של ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות ושיעורי המס המוזעריים

הרפורמה במס ההכנסה, שעתידה להיעשות בקרוב בארצות־הברית, מעוררת מחשבות דאגה לגבי המדינות המתועשות. כשפירמות בע"מ ישלמו מס חברות שולי של 34 אחוז בלבד, במקום 46 כיום, ופרטים יפרישו מהכנסתם מס של 15 ו־28 אחוזים לכל היותר (לבעלי הכנסות גבוהות ביותר ייקבע בהדרגה מס שולי של 33 אחוזים; גם זה אינו שיעור דראקוני), ייווצר תמריץ רב־עוצמה להשקיע ולהרוויח בארה"ב. אלה יהיו שיעורי המס הנוחים ביותר בעולם המתועש, ובתקופה שההון נודד בקלות ובמהירות של הטלגרף, עשויים סכומים גדולים מאוד לנוע מאירופה ויפאן לארץ המסים הנמוכים.

בכך תינתן דחיפה לצמיחה ולפיתוח בארה"ב. ראשית, כספים שנחסכו, הוסתרו או הוברחו אל מעבר לאטלנטי ולפאציפי, יישארו באמריקה. שנית, הון שהיה מופקד בבנקים או טמון מתחת לבלאטות באירופה ומקלטי־מס למיניהם יועברו לארה"ב ויתרמו לפיתוח המשק האמריקאי. יתר על כן: בעלי עסקים וחברות הפועלים זה מכבר בחצי הכדור המערבי, יהגו הרהורי עבירה: האם לא כדאי להעתיק מפעלים אל ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, שתגבה החל מהשנה הבאה שיעורי מס מינימאליים? הגידול בהשקעות יבטיח צמיחה מהירה, אשר תכסה את ההפסד הפיסקאלי, שייגרם מהקטנת תקבולי המס. ההפסדים הצפויים נאמדים בכ־150 מיליארד דולר, עד אשר התרחבות המשק והרחבת בסיס המס יפצו את האוצר על הקטנת ההכנסות.

בארצות האחרות תהיה ההתפתחות הפוכה. ההון שיישאב ממשקיהן יחסר בפיתוח הבסיס היצרני, יאט את הצמיחה ויגביר את האבטלה, שבה לוקות רוב המדינות המתועשות. אפילו יפאן, הממהרת לצמוח, חרדה מפני הבאות. אמנם המסים הישירים בביתה נמוכים, אך הרפורמה האמריקאית תציב את ארה"ב בשלב נמוך יותר, בסולם המסים, מזה שעליו ניצבת ארץ השמש העולה. כלכלנים סבורים, כי המדינות המתועשות ייאלצו במוקדם או במאוחר ללכת בעקבות האמריקאים, שכן אם לא יופחתו שיעורי המסים, יברחו היזמים וההון לארה"ב, שם מובטחים עתה רווחים גדולים יותר. להקלות במס יהיו השלכות מאקרו־כלכליות גלובאליות: בכל הארצות תפחת מעורבות הממשלה וייותר מרווח גדול יותר ליוזמה הפרטית.

בישראל נשמעו זה מכבר קולות האומרים, כי מס ההכנסה ומס החברות הגבוהים דוחפים יצרנים אל מעבר לים. עובדה היא שכמה חברות תעשייתיות כבר יסדו שלוחות בארה"ב וכמידה מסויימת גם באירופה. ישנם אפילו מפעלים שחברות־הבת שלהם גדולות במונחי תעסוקה מחברות־האם הישראליות. תהליך הבריחה־פיתוח אל מעבר לים עלול עתה להתרחב.

בנוסף לאי הוודאות היצרנית רווח חשש גם במפעלי התרומות. ב־12 החודשים יוני 1985 – יולי 1986 נתרמו למגבית היהודית המאוחדת בארה"ב קרוב לשלושת־רבעי מיליארד דולר. מסכום זה העבירה "המגבית המאוחדת לישראל" (הממונה על העברת כספי המגבית היהודית ארצה) 305 מיליון דולר נטו, אחרי ניכוי 21 מיליון דולר להחזקת המנגנון והוצאות ההתרמה. 24 מיליון דולרים נוספים זרמו ארצה מקופת הג'ונט; סכום זה "מסומן" למבצע שיקום השכונות. כלומר, אשתקד קיבלה ישראל 329 מיליון דולר מיהודי ארה"ב.

רפורמת המס האמריקאית עלולה לפגוע בהכנסות אלה. על־פי החוק האמריקאי נחשבת המגבית היהודית כמוסד מוכר, שתרומות לקופתו מותרות בניכוי ממס־הכנסה. בכל הנוגע לתרומות – ככל שהמס על ההכנסות גבוה יותר, כן גדלה נדיבות התורמים, שחלק ממנה בא, למעשה, על חשבון אוצר המדינה. כל עוד נהוג בארה"ב מס שולי של 56 אחוזים, הרי מכל 100,000 דולר שיהודי תורם, רק 44,000 יוצאים מכיסו: את היתרה "תורם" בהיסח הדעת אוצר המדינה בוושינגטון. האם יתרום אותו יהודי 100,000 דולר, גם בשעה שהמס השולי יעמוד על 28 אחוזים – כלומר כשיתרת ה־72,000 יהיו על חשבונו?

מנכ"ל המגבית בישראל נפתלי לביא, לשעבר קונסול כללי בניו־יורק, אומר, כי אכן שוררת דאגה מסויימת כאן ובקרב אנשי המגבית בארה"ב. בכנס של אלפי תורמים, שהתקיים כאן לפני כחודש, דובר רבות בהיקף התרומות בעידן המסים הנמוכים. בשנה הראשונה להנהגת הרפורמה, אומר לביא, אין ספק כי תורגש ירידה, אך לאחריה יעלה היקף התרומות. כיצד? ראשית, כך לביא, חלק מהתרומות מקורו בקרנות ציבוריות, שהריבית המצטברת על כספיהן היא התרומה. לגבי אלה לא יחול, עד כמה שאפשר לראות מפרטי החוק שבדרך, שינוי. הבעיה תהיה עם נדיבים פרטיים. לגבי אלה סבור מנכ"ל המגבית בישראל, כי הלך־הרוח האמריקאי והנאמנות לישראל יעשו את שלהם. בארה"ב קיימת תרבות נתינה, שאינה מעשה של פילנתרופיה בלבד, אלא גם אינדיקטור למעמדו ומצבו הכלכלי של התורם. ירבה לתרום – הרי עסקיו פורחים; יקפוץ את ידו, מסתבר כי מפעלו נתון בקשיים. צריך לזכור, כי בארה"ב מעמדו החברתי של אדם נקבע במידה מכרעת על־פי מצבו הכלכלי. לכן מותר להאמין, שנדבן שנתן 100,000 דולר ימשיך לתת 100,000, גם כש־72 אחוז – לא רק 44 – יבואו מכיסו, מסיים לביא.

הסערה הבאה ברצועה

מאת דני צדקני

בעוד השב"כ מחפש אחר רוצח או רוצחי נהגי המוניות עומדים 4400 פלשתינאים תושבי מחנה "קנדה" לחזור לשטח ישראל. בנווה דקלים, בירת ההתיישבות היהודית בגוש קטיף, לא יעברו על כך לסדר היום

עומר אל מוכתאר הוא הרחוב הראשי של עזה. הוא נקרא כך על שמו של מורד לובי. הרחוב, החוצה את העיר ממזרח למערב הוא ליבה של הרצועה. למה שקורה בו יש השלכות על כולה. חוליות רבות של חיילים ברחוב מסמנות את החמרת יחס השלטונות לאוכלוסיה. "יד קשה". גם הצלחת שביתת מסחר ערבית תקבע אם החנויות בו תהיינה סגורות או פתוחות. אמנם במקביל לו חוצים את העיר משני צדדיו עוד שני רחובות "אל אוחדה" ו"תלאטיני", אך הם פחות חשובים.

לאחר רצח שני תושבי אשקלון באיזור העיר העתיקה נשלחו חוליות רבות של חיילים סדירים, שהם פחות מאופקים מחיילי המילואים, כדי לערוך חיפושים אצל העוברים ושבים הרבים ברחוב ולוודא שאין הם נושאים חלילה סכינים, היכולים לשמש אותם לרצח יהודים. באותם ימים סוערים יכול היה מוחמד או מוסטפה להיבדק כשבוע ברחוב כמה פעמים תוך זמן קצר כשבכל פעם הוא הועמד ופניו אל הקיר, כשידיו מושטות כלפי מעלה זמן ניכר. התלווה לתהליך הבלתי נעים הזה מן הסתם סרח עודף של העלבות והשפלות תוך תוספת סטירה או שתיים.

החוויות שהתרחשו בעומר אל מוכתאר הסעירו את הרצועה. אין זאת אומרת כי לא אירעו דומים להם גם במקומות אחרים באזור. הקרקע הייתה בשלה למחאה. השלטונות הבינו בשלב מסויים של הפעילות המוגברת שמגמתה אינו טוב, והחליטו על העברתה לשוליים. אך לא היה בכך כדי למנוע את פריצת השביתה, שהיתה ראשונה מאז 1982, כשהתושבים התקוממו נגד גביית המע"מ. מותר לחשוד שרגשות כמו נקמה – כפי שאיים ראש הממשלה בעצרת הזכרון לצנחנים – כלפי תושבי עזה הדריכו את התגובה הישראלית על שני מקרי הרצח, לרבות חזרת הצנחנים לרחובות. וכל זאת כשכולם יודעים שהדרך לתפיסת הרוצחים עוברת דרך השב"כ ולא דרך בטליונים של צנחנים, שאין צורך להפוך אותם לוורסיה הישראלית של ה"כלניות" הבריטיות, ששולחו ע"י שלטונות המנדט ביישוב היהודי.

את הרוצח או הרוצחים של חיים עזרן וישראל קיטרו ז"ל עדיין מחפשים. בשנה וחצי האחרונה נרצחו בעזה 10 אנשים. שלושה מהם, שני היהודים מאשקלון וערבי מאבו גוש, קיפחו את חייהם. רק כאשר ייתפסו מי שעשו זאת אפשר יהיה לדעת אם הייתה זו יוזמה אישית או פעולה מתוכננת ע"י ארגון חבלה. אגב, לאחרונה הסגיר את עצמו תושב שביצע פיגוע חבלני ביוזמה אישית לידי השלטונות בנימוק ש"הוא לא יכול לחיות עם זה יותר".

פרשנים – כאלה לא חסרים אצלנו – תלו בצורת הדקירות, שגרמה למות קיטרו ועזרן, מעלות של תחכום ואימון מיוחד לבצע אותן בצורה שנעשו. יש מי שסובר אחרת. קיטרו נדקר בצווארו, כשכרע על ברכו וניגב את הפנס השמאלי של המרצדס שלו, ומכאן מקום הפגיעה.

אגב, העזתים, שכמובן אינם מסתייגים מרצח יהודים, אך כועסים על הפיגועים בשל הנזק הכלכלי שהם גורמים ועל הסבל הכרוך בעקבותיהם לתושבים מהפעילות הצבאית, "שכנעו" את עצמם, שאת שני היהודים רצחו יהודים. כדי לא לפגוע בזכרון הנפטרים לא אציין כמה מההסברים לכך, אלא רק את המגוחכות שבסיבות שהם מעלים, שהייתה זו פרובוקציה של גורמים ישראליים.

בינתיים גם רפיח אינה יודעת מנוח. רפיח – עיר שוקקת על אם הדרך בין הרצועה לבין סיני – קיוותה ליהנות משני העולמות מההתיישבות הישראלית המבוססת בפיתוחה ומהקירבה למצרים. חמש שנות "שלום" דחקו אותה למעמד של עיר מצויה בירכתי הרצועה. לאחרונה פוקדות את העיר המאובקת הזו ושטוחת המיתאר מהומות, שאותם מחוללים קבוצות של נערים רעולי פנים נושאי סכינים, המסיתים את התלמידים לצאת להפגנות. יש המניחים שמוצאן של אלו הוא מ"השאביבה" שהוא נוער פת"חי. היו זמנים שרפיח, שהיא עיר "מולתית" מאוד, הייתה מנוהלת ע"י הפטריארכים המקומיים, שעטו גלימות בדוויות מפוארות. הזמן עשה את שלו ואללה הטוב והרחמן העביר אותם לעולם שבו אין ממשל צבאי, שאותו צריך לדעת להסתדר ולרצות את פניו. הנהגת העיר התפוררה. גם באיכות המושלים הצבאיים לא חלה עלייה. אפשר שזה הרקע למאורעות שהיו לאחרונה בעיר הרחוקה.

הפרות הסדר החלו ביום הזכרון ל"סאברה ושאתילה". מי שעשה זאת היו אלה תלמידים שהוסתו ואולצו לכך ע"י ה"שאביבה". להתפרעויות הללו יש דינמיקה משלהן. זה מתחיל בהפגנה לזכר הטבח במחנות, שבמהלכה נהרג אחד המתפרעים, ואז יש סיבה להפגין נגד הריגתו; נעצרים מפירי סדר ויש להפגין נגד מעצרם. ובכלל להפגין סולידאריות עם המפגינים. ההורים אינם מעוניינים שילדיהם יפגינו במקום שילמדו, כפי שהם חוששים מהסתבכותם עם השלטונות. אבל מי ישים את נפשו בכפו וייצא להיאבק נגד רעולי הפנים הפטריוטים, אם כי לאחרונה בבית הספר "אל עדוויה" היו גם כאלה. במינהל אומרים, שהפעילות התקיפה, שנקט לאחרונה צה"ל נגד מפירי הסדר ברפיח זכתה בברכת התושבים.

תשומת הלב הציבורית תעבור בקרוב מרחובותיהם הראשיים של עזה ורפיח אל הפליטים הפלשתינים משכונת "קנדה" שברפיח המצרית, העומדים לשוב לרצועה, שממנה נותקו באפריל 1982 עם חצייתה של רפיח לשתיים. שובם של הפליטים הוא בהתאם להסכם, שנחתם בין מי שהיה שר הבטחון של ישראל אריאל שרון ומי שהיה שר הבטחון של מצרים מוסטאפה קאמל עלי – עובדה שמעריצי שרון היהודים ברצועה – ב"התחייה", ב"גוש אמונים" ב"אורות" ובמפד"ל – מעדיפים לשכוח.

תושבי שכונת "קנדה" הועברו למן 1972 לשכונה הקרויה כך ע"ש החיילים הקנדים של האו"ם, ששם היה המחנה שלהם, עד שפונו ע"י נאצר לפני מלחמת ששת הימים. במסגרת מפעל שיקום הפליטים ברצועה שעליו החליטה ממשלת ישראל, ביקשו לדלל את המחנות מטעמי בטחון, וכן במגמה לחסל את בעיית הפליטים המעיקה על פתרון הסכסוך, המנוצלת ע"י אויבי ישראל כנשק מדיני נגדה. אם מותר עדיין ליהודים להתגדר גם במניעים הומאניים, הרי הדבר נעשה גם בשל סיבה זו. אז לא סברו שמעבר הפליטים מהמחנות הצפופים ברפיח לשכונה, שמקומה הוא מהצד השני של הגבול הבין־לאומי בין ארץ ישראל למצרים, יגרום אי פעם לבעיות. המערך לא העלה גם הוא בחלומותיו הנועזים ביותר את שובם של המצרים לגבול הבין־לאומי ומה לעשות שבגין, שבמו אוזני שמעתי אותו מכריז בנח"ל סיני, שאף גרגיר חול מסיני לא יוחזר אליהם, החזיר את כל הגרגרים כולם בסיועו הפעיל של שרון, הורסה של ימית.

המצרים לא התייחסו לתושבי השכונה בחמימות רבה. הם רצו להיפטר מהם מהר ככל שאפשר. הם גם לא היו מוכנים לוותר על שטח המחנה ולהשאירו בתחומי מה שהערבים קוראים "רפיח הפלשתינית". בתחילה גם לא היו מוכנים לפצות את תושביה על הרכוש שלהם במחנה. בהתאם להסכם שגובש וב־1982 הכשיר האגף לשיקום פליטים במפקדת המינהל האזרחי ברצועה בתל א־סולטאן שברפיח, שבו הוקמו כבר שכונות אחרות במסגרת השיקום, תשתית של מים, ביוב, חשמל, וכבישים לקליטת תושבי "קנדה".

לאחרונה הגיעו ישראל ומצרים להסכם, שלפיו יפוצו הפליטים בסך 8000 דולר למשפחה עבור הרכוש שישאירו בשכונה. לפני חצי שנה החל תהליך של ביקורי ראשי המשפחות מהשכונה בתל המיועד לשיקומם בפעם השנייה. כנגד הכוונה להחזירם יצאו המתיישבים הישראלים ברצועה, הטוענים, כי שובם אליה יערער בעקבות "החינוך וההכשרה האש"פית והחבלנית", שקיבלו במצרים את מצב הבטחון ברצועה, וכי הם יגדילו את אוכלוסייתה הערבית במקום היהודית. תומכים בעמדת המתיישבים גופים וארגונים פוליטיים, שדומה שאין צורך לפרט אותם.

בשכונת "קנדה" ישנם לפי הנתונים, שנאספו עם סיום השלב הראשון של מיבצע ההחזרה, 488 בתי־אב, המהווים 763 משפחות וביחד 4400 נפש. עכשיו צריכים לקרות שני דברים. המצרים צריכים להפקיד לזכות הפליטים בבנקים שברצועה סכום של כ־4 מיליון דולר (הפיצוי), וממשלת ישראל, שעליה כבר מופעלים לחצים כבדים ע"י הגורמים שהוזכרו לעיל, צריכה להחליט על העיתוי, שבו יתחילו ה"קנדים" לבנות את בתיהם בתל סולטאן. המתיישבים ותומכיהם, המנוסים במאבקים נגד צה"ל בכל "שטחי ארץ ישראל" "מסבסטיה ודרך גן הירוקת של נאות סיני וימית", מבטיחים, שאם הממשלה תבצע את חלקה בהסכם היא תיתקל בהתנגדות קשה מצידם. הכינוי "בוגד", שאותו הצמידו לבגין חסידיו בימית, יכול חלילה להיות מופנה נגד שמיר בנווה דקלים, בירת ההתיישבות היהודית ברצועה, אשר בגוש קטיף, אלא שהפעם כנראה ייעדר ראש לשכתו, צחי הנגבי, שהתמקם במרומי האנדרטה בימית, מן המאבק הלאומי הזה. הוא כבר יושב במקום גבוה אחר.

נציג הרוב

מאת דני רובינשטיין

סביר להניח שפעם, כאשר יהיה משא־ומתן בין ישראל לפלשתינאים, יישבו מולנו אנשים כמו אכרם הנייה

המצב שונה כמובן כאשר קיימת היכרות אישית. ישראלים רבים מכירים את אכרם הנייה, מזכיר המערכת של עיתון "אל־שעב" ממזרח ירושלים, שאתמול הוצא נגדו צו גירוש מהארץ. עתונאים ישראלים וזרים נהגו כמעט מדי ערב לבוא למשרדו של הנייה, ללקט חדשות, לשמוע הערכות ולהיעזר בתרגומיו. הנייה נודע לא רק כעתונאי מיומן, אלא גם כסופר צעיר, שרק לאחרונה התפרסם קובץ סיפורים שלו בהוצאת ספרים פלשתינית, הפועלת בקפריסין. אחד הסיפורים בקובץ נקרא "צפונית־מזרחית למבוא לטרון", ומתוארת בו פגישה מקרית בין פלשתינאי לישראלי. הסיפור התפרסם לאחרונה בעתון "הארץ" בתרגומו של אודי ניר. בראיון עם הנייה, שהתפרסם ב"דבר" 9.10.86, אמר הנייה ליעל אדמוני: "בספרות הישראלית מתוארים לפעמים אנשי הצבא כבעלי לב זהב ורגשות אנושיים, אבל אני את האנשים האלה אינני מכיר... סיפורי לקוחים מן הסביבה, ואני חי בשטחים הכבושים".

לא מבמקרה כתב הנייה על פגישה מקרית ליד לטרון. משפחתו היא מהכפר אבו־שושה ששכן פעם ליד גזר, לא הרחק מלטרון. הוא עצמו כבר נולד כפליט ברמאללה ב־1953, למד ספרות אנגלית באוניברסיטת קאהיר ואחרי סיום לימודיו, ב־1975, עבר לרבת־עמון. הוא עבד שם כמה שנים כעתונאי וב־1948 חזר למשפחתו ברמאללה. עם בואו לכאן החל לעבוד כמזכיר המערכת של עתון "אל־שעב", המצדד ב"פתח", והיה פעיל מאוד גם ב"ועדה להכוונה לאומית", שהתיימרה להיות הנציגות הפלשתינאית של תושבי השטחים.

בנימוקים לצו הגירוש נגדו נאמר, כי אכרם הנייה הוא פעיל מרכזי של ה"פתח" ביהודה ושומרון. אין בכך כל חידוש. פעילותו ב"ועדה להכוונה לאומית" ועמדות עתונו "אל־שעב" לא הסתירו מעולם את האהדה לאש"ף. אבל מה קרה עכשיו? מדוע דווקא עתה הוחלט לגרשו? האם זהו צעד במסגרת השיתוף הישראלי־ירדני נגד אש"ף?

יש אלפים כמו אכרם הנייה בגדה המערבית ובעזה. פעילים יותר או פעילים פחות. גם אם סקרי דעת־הקהל מגוונים, איש לא מטיל ספק בכך, שהאהדה לאש"ף בשטחים היא עצומה. אין להם תנועה לאומית אחרת זולת אש"ף. אכרם הנייה לא נאשם בפעילות טרור, הוא גם לא משתייך לאחת הקבוצות הקיצוניות של ה"סירוב". אפשר להעריך, כי הוא מייצג את עמדות הרוב בין הצעירים בעלי ההשכלה והמודעות הפוליטית בשטחים.

אכרם הנייה: "סיפורי לקוחים מן הסביבה"

לכן גירושו של הנייה לא ישנה הרבה. מדינת ישראל לא תוכל לעולם להתפטר מאנשים כמו אכרם הנייה, מפני שאם רוצים להרחיקם, צריך לסגור את כל האוניברסיטאות בשטחים ולסלק כמעט את כל בוגרי התיכון והאקדמאים. לא נפטר ממאמריו של אכרם הנייה בעתונים, אף לא מסיפורים שהוא מפרסם ויפרסם. אולי פעם, נאמר, יהיה משא־ומתן בין ישראל לפלשתינאים, יישבו מולנו אנשים כמו אכרם הנייה. לאמיתו של דבר מוטב שיהיו אלה אנשים דוגמתו, מפני שהאלטרנטיבות גרועות הרבה יותר.

להתחיל לבצע בקטן

מאת אמיר רוזנבליט

התכנית לפיתוח הנגב שהגיש השר יעקבי לממשלה מוקדשת בעיקרה לטווח הארוך אך בינתיים נמשכת מגמת ההתרוקנות המאסיבית מהאוכלוסיה.

באחרונה, אולי כהשראת הפסטיבל המתמשך לציון 100 שנה להולדת דוד בן־גוריון, מורגשת פעילות מסויימת לקראת הגשמת תכניות לפיתוח הנגב. תרמו לכך החלטת הממשלה לתמרץ את העיירה מצפה־רמון והקמת ועדת שרים לפיתוח הנגב, בראשותו של ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס.

חדשים אחדים לפני העברת ראשות הממשלה לידי יצחק שמיר סיכם שמעון פרס עם נציגי הסוכנות היהודית, המגבית היהודית המאוחדת וקרן היסוד על גיוס 300 מיליון דולאר לפיתוח הנגב. את הסכום הזה יממנו – כפי שהבטיח פרס למועצת נבחרי הנגב – שלושה גופים חלק כחלק: הממשלה, הסוכנות היהודית והמגבית היהודית.

שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי, הגיש באחרונה לממשלה מסמך מפורט בנושא פיתוח הנגב. על־פי הערכת יעקבי יהיו בנגב בשנת 2010 כ־600.000 איש לפחות, מתוך שבעת מיליוני האנשים שיחיו אז במדינה. בעשר השנים הקרובות תגדל איפוא אוכלוסיית הנגב, לפי תחזית זו, ב־130.000 איש.

עד סוף 1987 יש להשלים, מדגיש יעקבי, את העברת מפעל שפכי גוש דן לנגב: כך יזכו תושבי דרום הארץ בתוספת של 70 מיליון מטרים מעוקבים של מי קולחים. בערבה החל כבר בהגשמת פרוייקט פיתוח מקורות מים בהיקף של ארבעה מיליון דולאר לשנה. גם התכנית לאיגום מי שטפונות בנגב נמצאת בשלבי מימוש. בשלוש־ארבע השנים הקרובות יבוצעו קידוחים לפיתוח מקורות מים מקומיים בהיקף של 20 מיליון דולאר.

כ־508 מיליון דולאר יושקעו בחמש השנים הקרובות במפעלי "כימיקלים לישראל" בנגב. בתכנית שהגיש לממשלה הדגיש יעקבי את הכורח בהקמתם של של שני פרוייקטים לאומיים באיזור: השלמת סלילת מסילת הברזל מהר צין לאילת והקמת נמל־תעופה אזרחי בין־לאומי בתל מלחתה. נמל זה יוכל לשרת, בסוף שנות ה־90, את האוכלוסיה שבירושלים ומדרום לה ובראשית הפעלתו יוכל להשען על שדה־התעופה הצבאי "נבטים". פרוייקט לאומי אחר שעשוי, לדעת יעקבי, לתת תנופה לנגב, הוא התעשיות הבטחוניות, ובתוך זה תע"ש. לדעתו יש להמשיך ולבחון את האפשרויות לפיתוחן ולהעברתן ממרכז הארץ לנגב.

בתכנית תובע יעקבי להעניק לאיזור הנגב עדיפות, במסגרת הסיווג המחודש של אזורי הפיתוח, ולהעניק לבירת הנגב, באר־שבע, מעמד של איזור פיתוח א' לתעשיות עתירות ידע. על שולחן הממשלה מונחות כמה וכמה הצעות לסיווגן מחדש של מאות עיירות הפיתוח בארץ, אולם בגלל מחלוקות, שנובעות בחלקן ממאבקי יוקרה בין השרים, לא קיבלה הממשלה עד כה החלטה חד־משמעית על כך ובינתיים הולכת ומחריפה מצוקתם הכלכלית והחברתית של הישובים.

גד יעקבי. פיתוח הנגב, עלולים לאחר את המועד

את המאמץ העיקרי, גורס יעקבי, יש להקדיש להגדלת האוכלוסיה בערי הפיתוח שבנגב, ואלה יחזקו את המוקד – באר־שבע. כן ממליץ השר להתמקד בשיקום ההתיישבות החקלאית ובביסוסה, כיוון שזה שנים נוטשים מתיישבים את האיזור. פרוייקטים מסויימים שמזכיר יעקבי במסמך נמצאים כבר בשלבי ביצוע. למשל, תחנת השידור "קול אמריקה", שיושקעו בה בחשבון כולל כ־300 מיליון דולאר ושחלק מעובדיה יתגורר במרכז ספיר שבערבה. בתחום האנרגיה, נוסף על תחנת הכוח שתוקם באיזור ניצנים, אושר באחרונה סכום של 47 מיליון דולאר שיושקע בארבע השנים הקרובות בהקמת מתקן הדגמה לשריפת פצלי שמן במישור רותם; כן אושרו הקמת אתר ניסוי לטכנולוגיות לייצור חשמל מאנרגית השמש והמשך פיתוח חקלאות המים באילת.

התכנית לפיתוח הנגב של גד יעקבי, שאי־אלה סעיפים בה, כאמור, כבר נמצאים בשלבי מעשה, מתמקדת בעיקר בפרוייקטים לטווח הרחוק. נוכח מצוקות התקציב, ספק אם חלקים גדולים של התכנית יאושרו. ובינתיים מוסיפים ישובי הנגב להתרוקן מיושביהם. אזורי תעשיה שוממים, אלפי יחידות־דיור נטושות, חנויות ובתי־עסק סגורים, האבטלה הקשה – כל אלה הם סימני המצוקה הקשה הפוקדת את האיזור בשנים האחרונות. "בנגב מייחלים לכך ששרי הממשלה יפעלו להגשמת פרוייקטים צנועים בטווח הקצר ויתעסקו פחות בהתוויית תכניות גרנדיוזיות לטווח הרחוק," אמר לנו לא מכבר אחד מראשי עיירות הפיתוח באיזור. "אם לא יתחילו בכך מהר, אנחנו עלולים לאחר את המועד. לא יהיה עוד את מי להושיע".

מכתבים למערכת דבר

הרוב בטוח בצדקת דרכנו

מבורך יהיה יוסף ארגמן איש קיבוץ תניתה על דבריו במכתב למערכת „להשתחרר מתסביכים מזוכיסטיים גלותיים" („דבר" 24.9.86) בוויכוחו עם חיים חצורי איש קיבוץ איילת השחר.

חצורי במכתבו „התסריט החדש ידידי" („דבר" 31.8.86) משווה את מתנחלי קרית ארבע ועוד מקומות – לפליסתם ולכיבושם של ארצות מלפני מאות בשנים על־ידי מיסיונרים נוצריים תוך כדי כיבושים צבאיים שלאחריהם. יוסף ארגמן מזכיר במכתבו לח.ח., כי „הפולשים" לגליל ולארץ ישראל בכלל היו אנשי העליה הראשונה והשניה וכל יתר העליות והם הם שהקימו את קיבוצו על אדמת הכפר הערבי „ג'עונה אל סובה" שזה התרגום המדוייק לאיילת השחר, וכפר גלעדי עומד על אדמות „תחסיבה" הערבית ועוד ועוד.

יוסף ארגמן פונה לח.ח. להשתחרר מתסביכים מזוכיסטיים והשנאה העצמית של היהודים הגלותיים המתרפסים ומשתעבדים בנפשם ל„גויים אדוני הארץ"... וממשיך „א... הערבים „הטובים" יגידו לך ח.ח. תודה על עזרתך להחזיר להם את חברון ואת יריחו אבל לאחר זמן קצר הם ידרשו „מתוקי וגם כרם" להחזיר להם גם את „ג'עונה אל סובה" – איילת השחר שלך ואת כל הגליל ואת כל ארצנו...

אכן, רבו באחרונה מכתבים למערכת „דבר" משל חברי קיבוצים שתוכנם ועניינם דומים לתוכנם של הדברים במכתבו הנ"ל של ח.ח. דעות ודברים שחבר יוסף ארגמן מכנה אותם „תסביכים מזוכיסטיים", שעלי להוסיף גם תסביכים של צביעות מאין כמוה. יש לומר לאותם חברי קיבוצים ולכל „יפי הנפש" שבתוכנו, הטוענים ודורשים החזרת שטחים, כי כל ארץ ישראל היא שטחים „שעליכם להחזיר". האדמות עליהן אתם התיישבתם, עליהן אתם מתהלכים לא לכם הן, לא הבאתם אותן מבית אביכם מפולין, מרוסיה, ממרוקו ואחרות. ואם באמת „מצפונכם" מעיק עליכם על ש„גזלתם" מאחרים עליכם לארוז כל אחד את המזוודות ולחזור לארצות מהן באתם. לאשרנו ולשמחתנו רובו ככולו של העם היושב בציון בטוח ומשוכנע בצדקת דרכנו בארץ הזאת.

ישראל פולישצוק
בית עובד

להרחיב את המעגל!

אלה הגורסים, כי קיימת אומה ערבית מלוכדת, ללא ניגודים פוליטיים וחברתיים, בין הערבים לבין עצמם, יקחו כדוגמה את מלחמת איראן–עיראק, ועימותים בין מדינות ערביות במשך שנים רבות כמו בין לוב ומצרים. יתרה מזו, האיזור אינו מקשה אחת כשמדובר בהזדהותו עם הגוש המערבי או המזרחי. הניגודים בין מדינות ערב הם עובדה קיימת.

לאור מפה פוליטית זו הפרושה לעינינו, צריכה ישראל לעשות מאמץ כדי לנצל פרצות פוליטיות על מנת לעבור את החומה הבצורה שמנעה הצצה פנימה. במיוחד כדובר במדינות ערביות רחוקות מישראל מבחינה גיאוגרפית, שאינן נוגעות במישרין לסכסוך הישראלי־ערבי.

עם ביקורו של ראש הממשלה, שמעון פרס, ברבאט, גרסו הפרשנים שהמלך הזמין את ראש ממשלת ישראל לא רק בשל אהבת מרדכי גרידא, אלא מתוך אינטרסים כדאיים לו ולארצו, היות שלצד ישראל קיים לובי יהודי חזק בארצות־הברית. נניח שהדבר כך. בחיים קובעים האינטרסים הכדאיים. מדינת ישראל הפכה בזמן האחרון לגורם בינלאומי שיכול להיות גשר מחבר בין עמים המעוניינים ליהנות מזיווה של ארצות־הברית מבחינה פוליטית וכלכלית. המדינות הערביות המתונות יכולות להפיק תועלת מרבית מנסיונה הרב־גוני בכל תחומי החיים: בחקלאות, בתעשיה, באלקטרוניקה ועוד.

יש לקוות, שלאחר פגישה היסטורית זו בין נציגי מרוקו וישראל יקומו עוד מדינות כתוניסיה, סעודיה ונסיכויות המפרץ הפרסי, כדי ללכת בדרכיו הנבונות של המלך חסן.

יחד עם זאת, על ישראל לגלות תבונה ואומץ כשמדובר בפתרון הבעיה הפלשתינית, כדי להחליש בכך את השפעתן של מדינות הסירוב.

חיים חצורי
איילת השחר

יתאזר הציבור בסבלנות

ברצוני להגיב על מכתבו של מר עוזיה רפפורט („דרוש שינוי בדואר ובבזק" – „דבר" 26.10.86).

חברת בזק עשתה בשנה האחרונה מהפך בנושא מדריך הטלפון במגמה להגביר את הפצתו עד למקסימום האפשרי. בנוסף לשלושה סניפים של חברת דפי זהב, שהיו בעבר המקום הבלעדי בו ניתן לקבל את המדריכים, ניתן עתה לקבל כל כרך של המדריך, חינם אין כסף, בחמישים משרדי העסקים והתנות השירות של חברת בזק ברחבי הארץ. בשנה האחרונה הופצו בדרך זו שני מיליון כרכים.

עם זאת יתכן תמיד שבאחד הסניפים אזלו מדריכים כלשהם. אנו משתדלים להקפיד על הזרמה סדירה של הספרים.

אשר לשעות הקבלה במשרדי העסקים של בזק: אלו מופיעים בהבלטה במבוא של כל מדריכי הטלפון, פורסמו במכתב אישי אל המנויים ששוגר בכל עת שנפתח משרד חדש, והופיעו בהבלטה בפרסומים בכלי התקשורת.

אשר לטיב השירות הטלפוני בכללו: בזק משקיעה מאמצים עצומים לשיפור טיב השירות, כמו להיענות לממתינים להתקנת טלפון. מאז הקמתה, התקינה החברה 300,000 טלפונים ומספר הממתינים הצטמצם בכ־45%. מספר שיחות הטלפון שבוצעו בשנה האחרונה על־ידי תושבי ישראל למרות כל הקשיים בשירות היה כ־9 מיליארד, לעומת 6 מיליארד לפני שנתיים. נתונים אלה מראים, כי המצב אינו סטטי וכי חברת בזק פועלת בקצב נמרץ בשני המישורים. עם זאת אנו עצמנו איננו מרוצים עדיין מטיב השירות ואנו מבקשים מן הציבור להיאזר בסבלנות ולאפשר לנו להשלים את משימותינו.

ז. מירוצקי
דובר החברה

הערות לראיון

ב„דבר" מיום 19.9.86 הופיע ראיון עם המשפטן זרח רוזנבלום תחת הכותרת: „יש כפייה דתית ואין כפיית גט". עם קביעתו השניה אין להסכים.

יתכן שכותרת הראיון היא לא של המרואיין ולכן נעמיד את הסוגיה לאור פסקי־הדין הרבניים. נסקור שני מקרים אפשריים:

א. האיש מסרב במתן גט פיטורין לאשתו. ב. האשה מסרבת לקבל את הגט מהאיש.

קורה, למשל, שהאיש מסרב לציית לפסקי־הדין לגירושין כדי להתנקם באשתו. קיימת דרך חוקית בתנאים מסויימים שפרקליט המדינה יתערב בעניין בעסקו של סירובו של האיש וינתן צו מאסר נגד הסרבן. ברם, קורה שתוקף ביצוע צו מאסר לתקופה מוגבלת, האיש עומד במריו. כפיית הגט לא נשאה פרי.

אלא שהמזל ישחק לאשה והסרבן יושב בבית כלא, למשל, בגין תקיפה חמורה באשתו עקב סיכסוכים המלווים את חייהם לפני פנייתם לבית־הדין, אז אפשר להשיג החרפת תנאי מאסרו על־ידי קבלת צו נוסף להכנסתו לצינוק ואז האיש נכנע על־פי־רוב. כפיית הגט בוצעה.

מהו המצב כשהאשה מסרבת לקבל את הגט מהאיש?

לעיתים, למשל, טוענת האשה שקופחה על־ידי האיש בחלוקת רכושם המשותף בידי בית־הדין ולא עררה על פסק־הדין של בית־הדין לגירושין.

לא ידוע לי על המקרה שבית־הדין הרבני פנה לפרקליט המדינה באמצעות יועצו המשפטי לכתוב צו מאסר כדי ציות פסקי־דינו עד כפיית הגט בניגיות. כאן אין כפיית גט נגד האשה, בצורה כזאת.

במקרה דנן נותן בית־הדין היתר נישואין לאיש „לשאת אשה על אשתו", שאותו אפשר לבצע רק לאחר שלשכת הרבנות הראשית בירושלים תאשר את ההיתר של בית־הדין שדן בגירושין. האיש אינו אז בעל מעמד של „רווק" אלא של „פנוי".

אליה וקוץ בה: לאיש בעל ההיתר קשה למצוא אשה חדשה היודעת, שהוא, יתכן, יתחייב בתנאים מסויימים לשלם לאשתו הקודמת מזונות, כשהיא למשל חולה, אין לה הכנסות ואינה מסוגלת לעבוד. מאידך: סירוב כזה של האשה פועל כחרב פיפיות: בלי קבלת הגט מהאיש אינה רשאית להינשא.

ד"ר ג. מנשה
חולון

גוש אמונים – משיחיות שקר

חברי המחתרת הטרוריסטית שצמחה בהתנחלויות גוש אמונים נמצאו אשמים ברצח סטודנטים באוניברסיטת חברון ובתיכנון טבח המוני בנוסעי אוטובוסים ערביים בירושלים. בית המשפט העליון של מדינת ישראל קבע באורח חד־משמעי, כי המדובר ברוצחים שפלים.

לו היתה דת ישראל בראש מעייניהם של מתנחלי גוש אמונים היו הם עוסקים ביום הכיפורים האחרון בחשבון־נפש נוקב ובבקשת סליחה ומחילה על אשר משורותיהם יצאו פושעים שעברו על „לא תרצח". אולם גוש אמונים בחר לעשות את ההפך הגמור – להזדהות עם פושעי המחתרת ולהפגין למען שחרורם, אפילו בעצם יום הכיפורים. עוד הוסיפו חטא על פשע המתנחלים שהשתוללו בקבר יוסף בשכם, חיללו את יום הכיפורים בעצמם וגם אילצו את חיילי צה"ל לחללו.

כל התופעות הללו מוכיחות כי דתו של גוש אמונים אינה היהדות, כי אם השבתאות – משיחיות השקר, שכבר המיטה אסונות על עם ישראל. מעשיו של גוש אמונים, ושל מנהיגיו המתהדרים לשווא בתואר „רב", גורמים נזק בל ישוער. הגיע הזמן שתקום בארץ מפלגה דתית אמיתית, שתגן על דת ישראל מפני גוש אמונים ודומיו.

ד"ר שלמה רוזנבאום־נרקיס
תל־אביב

שנת המאה – והרוטציה

רצה הגורל שיום הולדת המאה של דוד בן־גוריון, אשר הכריז על הקמת מדינת ישראל, וחילופי השלטון בממשלת האחדות הלאומית התקיימו באותו היום. יש לראות את העובדה הזאת כסמל ואות להגשמת היעדים שציין נשיא המדינה, חיים הרצוג, בנאומו בעצרת הכרישמה.

מדינת ישראל נבנתה בקצב מסחרר ותחת לחצים עצומים בקליטת עליה גדולה בזמן קצר ובתקופה של בעיות בטחוניות חמורות ולא הצליחה לבנות בסיס כלכלי וחברתי איתן. ויהי רצון שממשלת האחדות הלאומית תבנה מחדש, תוך שיתוף מלא בין שני ראשי מפלגה וברוח טובה, בסיס כלכלי וחברתי איתן של מדינת ישראל.

חבל, שאחיות בתי־החולים לא ניצלו את ההזדמנות ההיסטורית הנדירה של חילופי השלטון כדי להכריז על הפסקת הנסישה, אשר בשום פנים ואופן אינה הולמת את מעמד האחיות.

דב בניהו
חמדיה

תיקון טעות

אין אדם נתפס על צערו. ואכן, צער רב שנגרם לנו בצד תיסכולים על שירותי התקשורת שלנו, גרם לי לטעות בציון המקור לשיר הילדים „למה", במכתבי „דרוש שינוי בדואר ובבזק" („דבר" 26.10).

בינה אופק תיקנה אותי וציינה, כי אמנם מדובר באחת מבנותיהם של ימימה ויוסף אביזר, דנה רדמה. אך את השיר כתבה אלה אמיתן.

שהחרוז הולם ל„למה" הוא „רמה" ברור מאליו. אם נפלט מעטי „רנה", הרי זה משום שנכרתנו רנה, גם היא מרבה לחקור ולשאול.

ובסך הכל, לא השאלות עניינו אותי אלא התשובות. ולהן אני מצפה, בתקוה כי השיבושים יתוקנו כשם שאני ממהר לתקן עוות ולהביא דבר בשם אומרו.

עוזיה רפפורט
תל־אביב

היכן מקומו של ד"ר חיים וייצמן

השנה הוכרזה כשנת דוד בן־גוריון. משמיעים לנו השכם והערב על פועלו וחייו. כבודו של דוד בן־גוריון במקומו מונח, אך האם ד"ר חיים וייצמן לא פעל אף הוא למען מדינתנו? האם לא הקדיש את חייו למען המדינה בדרך? מדוע נדחק לקרן־זווית? מדוע אין איזון בהקדשת זמן, בהקדשת תשומת־לב ובמתן חשיבות? נעלבתי בעלבונו של האיש אציל־הנפש, שכמעט אין שומעים על תרומתו שלו.

אינני גורעת שמנהיג אחד, גם הגדול ביותר, משנה את פני ההיסטוריה. אילו לא העובדות הקדומות שנוצרו בארץ על־ידי אנשים שמסרו את חייהם, כדי ליישבה, לא היתה קמה המדינה. הכרזות אינן מקימות מדינה. אילו לא חירפו את נפשם חיילינו ואלה שלחמו בארגונים שונים טרום המדינה, לא היתה קמה מדינתנו. רבים וטובים פעלו במישור המדיני ורבים הקדישו את חייהם למען המדינה בכוח חזונם ואמונתם במטרתם. יש לשמור על איזון. ההיסטוריה בפרספקטיבה של הזמן, תהיה הסלקטור הטוב ביותר ותשמור את מקומם של האחרים שהוזנחו משום מה.

אביבה אהלי
תל־אביב

קולנוע

■ **תל־אביב**
אסתר: הפיראטים 7.15 ,9.30
אורלי: צביטה בלב 5 ,7.15 ,9.30
בימן (לשעבר אלנבי): קוקה קולה קיד 5 ,7.15 ,9.30
בן־יהודה: אהבה בשחקים 5 ,7.15 ,9.30
גורדון: יומן נעורים 4.30 ,7.15 ,9.30
גת: הצבע ארגמן 6.15 ,9.15
דיזנגוף 1: מונה ליזה 11, 1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דיזנגוף 2: נשיקת אשת העכביש 11 ,1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דיזנגוף 3: 3 רווקים ותינוק 11 ,1.30 ,4.45 ,7.15 ,9.40
דקל: צרות צרורות בצ'יינה טאון 7.15 ,9.30
דרייב־אין: הטוב הרע והלא נורא ,7.45 ,9.45, חצות – סקס
הוד: נסיעה נעימה 5 ,7.15 ,9.30
בית ליסין: מלחמה ואהבה 11.30
חן 1: שובו של הנוסע השמיני 4.25 ,7.00 ,9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5 ,7.25 ,9.45
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 11 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
חן 4: דינה פלור בשואה לשניים 11 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
חן 5: היוזמן מבברלי הילס 11 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
לימור: ירח דבש מבושי 7.15 ,9.30
לב 1: הבל הבורמני ,7.45 ,9.45 2 ,5
לב 2: בעקבות הכרך 2 ,5 ,7.30 ,9.30
לב 3: מלכת הביוזה 2 ,9.45
יפה בוורוד 5,7.40
לב 4: טנגוס 1.45 ,5 ,7.15 ,9.35
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: כנגד כל הסיכויים 4.30 ,7.15 ,9.30
סינמה 1: רמו 5 ,7.15 ,9.30
סינמה 2: העוקץ 5 ,7.15 ,9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 5 ,7.30 ,9.30
פריז: עבודת אורח 7.15 ,9.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00 ,9.30
תמוז – רמת־אביב: כולם נפלו על הראש 7.15 9.30
שחף: אותלו 4.30 ,7 ,9.30
תכלת: החברים של אלכס 4.30 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: הטוב הרע והלא נורא 5.00 ,7.15 ,9.30

■ **ירושלים**
אדיסון: אהבה בשחקים 4.30 ,7.00 ,9.15
אוריון 1: שובו של הנוסע השמיני 4.00 ,6.30 ,9.00
אוריון 2: כולם נפלו על הראש 4.30 ,7.00 ,9.15
בית אגרון: הקוסם מארץ עוץ 3.30
משחקי אהבה 5.30
שער 7.30
המתופפת הקטנה 9.30
סטניאל טאפ – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00 ,9.15
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30 ,7.15 ,9.30
אור 3: צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30 ,7.00 ,9.00
גיל אור: ג'ושוע אתמול והיום 4.30 ,7.00 ,9.15
כפיר: צביטה בלב 4.30 ,7.00 ,9.15
סמדר: נשיקת אשת העכביש 7 ,9.15
עדן: הטוב הרע והלא נורא 4.30 ,7.00 ,9.00
רון: ירח דבש מבושי 4.30 ,7.00 ,9.00
מיטשל: מונה ליזה 7.00 ,9.00

■ **חיפה**
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00 ,9.15
אורלי: אותלו 6.45 ,9.15
אמפיתיאטרון: הטוב הרע והלא נורא 7.00 ,9.15
ארמון: שובו של הנוסע השמיני 4.00 ,6.30 ,9.00
עצמון 1: אהבה בשחקים 4.30 ,7.00 ,9.15
עצמון 2: מונה ליזה 4.45 ,7.15 ,9.30
חן: להב משונן 4.30 ,7.00 ,9.15
פאר: צרות צרורות בצ'יינה טאון 4.30 ,7.00 ,9.15
קרן־אור: שואה חלק ב' 6.00
רון: צביטה בלב 4.00 ,6.45 ,9.00
רב גת 1: ג'ושוע אתמול והיום 4.30 ,6.45 ,9.15
רב גת 2: בעקבות הכרך 7.00 ,9.15 4.30

■ **קרית־ביאליק**
ספיר: שתי אצבעות מצידון 7 ,9.15 4.30
סביון: הפיראטים 7 ,9.15

■ **קרית־חיים**
בית העם: שובו של מקצוען 9.15 7.00
היובל: תעלול קטלני 7.00 ,9.15 4.30

■ **קרית־ים**
נוגה: שובו של מקצוען 7.00 ,9.15 4.30

■ **קרית־מוצקין**
אורות: מלכת הביוזה 7.00 ,9.00 4.30

■ **אשדוד**
אסתר: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30
אשדוד: שגעון של ליהל 7.15 ,9.30

■ **אשקלון**
אסתר: עיר ללא רחמים 7.15 ,9.30
מאור: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
רחל: הטרמפיסט 7.00 ,9.30

■ **באר־שבע**
חן: אהבה בשחקים 4.30 ,7.30 ,9.30

■ **בת־ים**
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 5.00 ,7.15 ,9.30

■ **הרצליה**
היכל: נסיעה נעימה 5 ,7.15 ,9.30
מלון דניאל: אהבה על הוולגה 9.30, 7.15

■ **קרית אונו**
מרכז קהילתי: קיטה קיד II 7.00
שנת הדרקון 9.30

■ **עפולה**
מטיאנר: יפה בוורוד 8.30

■ **חולון**
ארמון: שתי אצבעות מצידון 7.45 ,9.30
מגדל: הצבע ארגמן 6.00 ,9.00
מתנ"ס, קרית שרת: הבוסטונים 7.15 ,9.30
דמבו הפיל המעופף 4.30
מגדל: צביטה בלב 5 ,7.15 ,9.30
ריבה: הטוב הרע והלא נורא 7.15 ,9.30

■ **טבריה**
אביב: קומפקציה אקספרס 7, 9.30

■ **כפר־סבא**
עמל: שתי אצבעות מצידון 7.00 ,9.15
תף: יפה בוורוד 7.00 ,9.15

■ **לוד**
אורלה: תעלול קטלני 7.15 ,9.30
נווה זיוה: כפפות 7.00 ,9.30

■ **נהריה**
הוד: רכבת אל החופש 7.00 ,9.30

■ **נתניה**
סטודיה: הסיפור האמיתי 5 ,7.00 ,9.15
אסתר: הטוב הרע והלא נורא 7.00 ,9.15
שרון: תעלול קטלני 5 ,7.00 ,9.15

■ **פתח־תקוה**
שלום: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
היכל 1: צביטה בלב 5.00 ,7.15 ,9.30
היכל 2: אהבה בשחקים 5.00 ,7.15 ,9.30
היכל 3: הטוב הרע והלא נורא 5.00 ,7.15 ,9.30

■ **קרית־שמונה**
שניר: קבורה 7.00 ,9.30

■ **ראשון־לציון**
נעמן: תעלול קטלני 7.15 ,9.30
ראשון: יפה בוורוד 7.00 ,9.15

■ **רחובות**
בית העם: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
חדר: הצבע ארגמן 6.00 ,9.00
חן: היוזמן מבברלי הילס 7.15 ,9.30

■ **רמת־גן וגבעתיים**
ארמון: שובו של הנוסע השמיני 4.00 ,6.40 ,9.30
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 5.00 ,7.30 ,9.45
לילי: אותלו 7.15 ,9.30
הדר: צביטה בלב 5 ,7.15 ,9.30
רב גן 1: היוזמן מבברלי הילס 5 ,7.20 ,9.40
רב גן 2: הרומן של אתמול בלילה 5.00 ,7.20 ,9.40
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק 9.40 5 ,7.30
רב גן 4: הצבע ארגמן 6.15 ,9.15
שביט: אהבה בשחקים 7.15 ,9.30

■ **רמת־השרון**
כוכב: מעריץ אלמוני 7.00
קאם 9.30
סינדרלה והכלבלב הכחול 4.00

■ **רעננה**
אורות: תקלה מופלאה 7.00 ,9.00 4.30

■ **רמלה**
אורין: הטרמפיסט 7.15 ,9.30
היכל התרבות: מלון ניו המפשייר 9.30
הסיפור שאינו נגמר 4.30

מנת דם חיים לאדם
לתרומת דם פנה למגן דוד אדום הקרוב.

טבע תעשיה כימיקלים בע"מ

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב 413730
ירושלים
מרפאת רוממה – הנ"ג 28 – 523191
חיפה
מור – המגינים 97 – 524113
פתח־תקוה
מרכז השרון – אהרון קציר 40 – 911078
בת־ים־חולון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
ד"ר זמרי – סוקולוב 70 חולון – 842433
רעננה – כפר־סבא – הדר השרון
קופ"ח שועלי א. יפה רעננה

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00
אוה"צ – ☏ 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 9/86

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
א) פיאט סופרי 800, מס' רישוי 816744 שנת ייצור 1979.
ב) רנו 4 מס' רישוי 80־494־43.
ג) סובארו 1300, מס' רישוי 81־834־77.
ד) רנו 18, מס' רישוי 82־458־77.
ה) רנו 4, מס' רישוי 82־047־84.
ו) פיאט רוקמה, מס' רישוי 83־940־49.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בבניין המועצה עד יום ו' 21/11/86.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הזוכה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את התמורה.

זלמן גפנר
ראש המועצה

קרן הלוואות לעולי אמריקה
שד' רוטשילד 120 – ת"א, טלפון 221143
הזמנה לאסיפה כללית
שתתקיים במשרדי המוסד ביום 24.10.86 בשעה 17.00
על סדר היום כדלקמן:
1. בחירות יו"ר האספה.
2. דו"ח מפי יו"ר ההנהלה.
3. דו"ח מפי הגזבר.
4. בחירות ההנהלה החדשה.
5. שונות.

משה רבינוביץ – יו"ר
מרקום גימפ – מזכיר

הכל אותו דבר אבל...

האם תאשר הרבנות השתלת זקן לקירח? ● האם תכיר בני ברק כמדינת ישראל ובאיזה תנאי? ● האם תשולם תוספת „ראש למטה" לצלמי הטלוויזיה? ● האם יירד מחר שלג באילת? האם האם האם אמרו לך פעם?

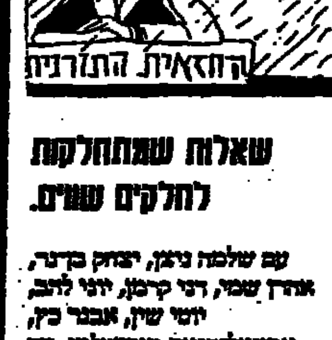

שאלות שמתחלקות לחלקים שווים.

עם שלמה ניצן, יצחק בן־נר, אהרן שמי, דני קרמן, יוסי להב, יוסי שין, אבנר כץ, אבו־אל־בנאת הירושלמי, יוד פולני, פכויל, תרזה וכל השאר.

ב„דבר"
מחר ובכל יום ד'
להשיג מעתה בכל הקיוסקים

טלוויזיה

5.30 „זנב לחדשות". משתתפים: שמעון כהן, חיה פיק ועמי ויינברג.
6.00 „שובה של האנטילופה" – פרק שני: „אגדות ומציאות".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „קץ האימפריה" – סדרה: „קפריסין" (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „חמש תשיעשי" – סדרת שעשועונים. תכנית תשיעית בהנחיית דודו טופז ובהשתתפות שני מתחרים ושישה אנשי צוות.
8.30 בולבוסק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „שיגעון רשמי מוקסי" – פרק שישי: „מצאו את מי לסדר". סקיפ, אחיה של סינדי, בא לביקור משפחתי ולגביית חוב ישן. הוא מואשם ברצח בעל החוב. האיי פוקס נחלץ לעזרתו ומצליח להוכיח שהוא חף מפשע, למרות העדויות המרשיעות – כביכול, שטפלו עליו הרוצחים האמיתיים.
11.05 „ארצות־הברית למען אפריקה" – סרט תעודה מוסיקלי. הסרט מתאר את הקלטת השיר „אנו העולם", בהשתתפות 45 אמני פופ ראשונים בארה"ב. השיר נועד להרמת תרומות למען הרעבים באפריקה. ההשראה למבצע המקיף באה מאנגליה, שם נעשתה פעולה דומה למען הצלת הרעבים באתיופיה.
12.00 „פסוקו של מקופי" – מבט אל צובה. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': ראשוניים ופריקים.
08.40 בלי מרוחה: אינה.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: חשמן, פירוק לגורמים.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית, על־יסודי.
11.15 חשבון ה': השבר, מהו ציר המספרים.
11.30 ארץ מולדתי: היציאה מן ההעמות.
12.00 גיאוגרפיה ד"ט: הודיק, סורגיה האחרים.
12.25 ספרות (על יסודי): המלט, התקופה והאליזבטנית.
1.00 מוסיקה, על־יסודי (העשרה): וילה לובוס והגיטרה.
1.30 לשון ותקשורת.
2.00 טלסקופה: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 לאן נעלמו כולם: סרט מדע בדיוני.
3.45 הגנה עצמית בהגיון: שיטות הגנה עצמית.
4.00 שביל באמצע שביל בצרה הנגב המצוני, נחל שקמה תל נגילה, נחל סר.
4.15 תאטרון אגדות: עם בן הנפת.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב.
07.30 שחרית מוסיקלית.
09.30 קונצרט בוקר.
12.05 מוסיקה קאמרית – מוצארט: סונטה לכנור ופסנתר מס' 26 בסי במול מג'ור, ק. 378 (א. גרומיו / ק. הסקיל); ויוק שפה המיסיית פסנתר ברה במול מג'ור (י. בנגארט – פסנתר / רביעיית רפאל).
13.00 קונצרט צהריים – גלינקה: הפתיחה „רוסלן ולודמילה" (תז. פריס / מ. רוסטרופוביץ'); דבוז'אק: סימפוניה מס' 7 ברה מינור, אופוס 70 (תז. פילה. ברלין / ר. קובליק); גלאזונוב: רביעייה סלבית בסול מג'ור, אופוס 26 (רביעיית „דארטינגטון"); סטרווינסקי: „צפור האש", מוסיקה לבלט (תז. הפילה. ניו־יורק / פ. בולז).
15.00 ממוזי התקליטיה.
16.00 קונצרט מנוחה – היידן: רביעיית כלייקשת בסי־במול מג'ור, אופוס 71 מס' 1 (רביעיית אמדאוס); סיבליוס: סימפוניה מס' 4 בלה מינור, אופוס 63 (תז. סימפ. של רדיו מוסקבה / ג. רוז'דסטבנסקי); דבוז'אק: „סטאבאט מאטר" (ג. ירון / מ. זכאי / ג'. מרצ'נטון / מ. קינצלר / מקה. באך מלונדון בהדרכת ה. וילקוקס / תז. רשה"ש / א. אוסטרובסקי).
18.30 אתנחתא (ש.ת.). רובין ויחלי קפטנס, מורה: דיקי ספרבר, פסנתר בהשתתפות אייל וילנר, קרן – רווריגה: 4 מדריגלי אהבה; סוריגה: פואמה בצורת שירים; באנבר: סונטה לפסנתר, אופוס 26; רייבס: 5 שירים; הארוך: טימת בוקרה; ברנסטיין: „לגדור ולעלות" מתוך „קנדיד".

20.05 ערב טוב – דבוז'אק: רומנסה בפה מינור, אופוס 11 (י. פרלמן / תז. פילה. לונדון / ד. ברנבוים); שופן: פולונז במי־במול מג'ור (ס. קרנר – פסנתר).
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית: מנצח זובין מהטה / חרה וידמן – כנור / ריקי ספרבר, פסנתר. שמעון כהן: „מחולות לחג", סוויטה כוראוגרפית; מקס ברוך: קונצ'רטו מס' 1 בסול מינור לכנור ותזמורת אופוס 26; גרשווין: קונצ'רטו בפה לפסנתר ולתזמורת; מואג: מארשים.
22.30 „פעם ועוד" – דניאל לנץ: „מוסטלודיום" מתוך „מיסה אומברוארום" (מיסת הצללים) לשמונה קולות ולכוסות יין משופשפות. לאורה ספיקלה, סוזן גיורי, ג'סיקה לוי, אלין ראמינג, בריגיטה בריקם, ג'יימס סטגלי, רנדי קרגשאו, יואב פסקוביץ. מנצח: קיר ברסס – תנגון 3 פעמים.
23.00 בדיק הברוק עם רטמי רגמגנ (ש.ת.).

רשת א'

11.30 „השכלה ודעת לכל" – בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה בעריכת ראומה אלדר – מחזור 21 „משה מנדלסון" הפעם: „מנדלסון בראי הביקורת" – רביעית.
12.05 „מצלילי המזרח כבקשתך" – מגיאה לשידור: מרים רותן.
14.06 תכניות לילדים „טוב לי בקיבוץ" – מאת ברורית חלם. „פרח לב הזהב": „מלכיאל נגמר היער" – מאת ראן רוליאג פרק שישי. „מסימני המשכר" – מאת: יצחק גרי, והפעם: „חסי התרנגולת".
14.45 „חתול בשק", ילקוט כלינבר.
15.25 „השכלה ודעת לכל" – מחזור 21 „מרחבא" – ערבית מדוברת: שיעור מס' 3.
16.05 יהדות ודמוקרטיה.
17.28 האוניברסיטה הפתוחה – „הכנענים" – „ישראל בארץ קדם".
19.05 שיעור בתלמוד – מסכת ברכות.
22.05 „שניג יותר וכל אחד לחוד" – „קו פתוח" – עם ד"ר גיורה בארי ואברהם טל.

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 פרקי חזנות „בבקשתך".
22.05 „עוד פעם אחת" – תכניות בשידור חוזר – „חיים שוקקים" – על הביטוח.
23.05 „קפה ראשון" – הידונים מגוונים.

רשת ג'

18.06 מקום במוזרת.
21.05 ארום עתיק.
23.05 פניני ג'אז.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 קשה קלה על כלכלה.
20.00 בשער צבא ובמחנה – חבגיות בישה.
20.45 שירי הלהקות הצבאיות.
21.30 אוניברסיטה משודרת – ודרמה יוונית. הבן המופקר.
23.05 תוצרת הארץ.
23.55 שיחת חצות – עם המופעות והיית הגדול.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ונ דבר ראשון בבוקר

דחוף
לחברת ביטוח בחולון
דרושה
פקידת רכב
עם נסיון של 3 שנים לפחות
בחישוב והקשת פוליסות
במחשב
לפנות טלפונית 889446 לעדינה.

המוסד לביטוח לאומי

דרוש
משפטן
לעבודה בתל־אביב ובחיפה

● הכישורים הנדרשים:
רישיון ישראלי לעריכת־דין; ניסיון בהופעה בבתי־משפט.
הערות: העבודה כרוכה בנסיעות.

את הבקשות יש למסור, בצירוף תעודות, למוסד לביטוח לאומי, מנהל כוח־אדם, שדי ויצמן 13 ירושלים בטופס בקשה למשרה פנויה עד 18.11.86.

לפרוייקט פיננסי ייחודי
דרושים
בעלי כושר שיווק
★ השכלה תיכונית מלאה לפחות
★ נסיון בעבודה עם קהל.
★ גיל 25־45
★ תנאים מצויינים למתאימים

איתנו תביא לידי ביטוי
את שאפתנותך וכשרונותיך!!
לתיאום ראיון אישי
(עם משה או יהודה)
טלפון 3־2־652361 (03)

—סודיות מובטחת —

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בשל מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

לודזיה־ רוטקס
למחלקת תפ"י דרוש/ה
מהנדס/הנדסאי
ייצור
כישורים: בוגר שנקר ו/או בעל נסיון בתעשיית הטקסטיל נסיון בתפ"י
נא להתקשר לתאום פגישה 807111 או ת.ד. 34 חולון

שופר־סל
לסניפינו בת"א ופ"ת
דרושים
מחסנאים
מועמדים מתבקשים לפנות אישית
ביום רביעי 5.11.86
בין השעות 09.00 – 11.00 למחלקת כ"א,
בית שופרסל, רוטשילד 79 פ"ת.
אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.

לחברת אמפא בע"מ
דרוש
מנהל
מחלקת יבוא
★ נסיון רב בתחום היבוא.
★ קשרים עם חברות בחו"ל.
★ ידיעת שפות.

מועמדים מתאימים
יפנו לת.ד. 636 תל־אביב. 61006
"עבור מנהל יבוא".

לסוכנות בטוח גדולה
דרושים/ות
★ פקידה/מזכירה
נסיון קודם בבטוח – יתרון.
★ עוזרת למנהל חשבונות ראשי
נסיון קודם של שנתיים לפחות.
★ מקדם מכירות
לסניפנו בצפון.

נא לפנות טל. 03–281715

קבוצת השמירה בע"מ
סניף רחובות
דרוש
מפקח איזורי
הכישורים הדרושים:
★ נסיון בנהול צוות עובדים גדול
★ כשר ארגון ★ בעל רשיון נהיגה
★ בעל טלפון בביתו.
העבודה רבת אתגר ועניין, בלתי שגרתית, מצריכה מהעוסק בה; מסירות, נאמנות ושעות עבודה מרובות.
מועמדים תושבי רחובות והסביבה, יפנו למשרדי הסניף ברחובות, רחוב בנימין 14 או טלפונית: 08־457292, 08־492121

U·MAN®
עבור אחד מלקוחותינו, מפעל תעשייתי מהמובילים בענף, דרוש/ה
שליח/ה חכם/ה
בעל/ת קטנוע, לעבודה מעניינת ובעלת אתגר כאחד מש דן, הכוללת גביית תשלומים מלקוחות, עבודה שוטפת עם בנקים וביצוע שליחויות. ידע בהנהח"ש ונסיון בעבודה עם בנקים – רצוי. עדיפות לבחורה בעלת מרץ. שכר ותנאים הולמים למתאימים/ה.
לפנות ליהודה בטל. 03/291949, מישרה 62.

שופר־סל
לסניף קרית־שרת חולון
דרושים
★ קופאיות
★ עובד מחלקת דגים
– אפשרי פנסיונר.
לפנות למנהל הסניף קרית־שרת, פינת רח' ששת הימים חולון.

"החקלאי חדרה" - אגודה שתופית
דרוש
מנהל חשבונות
מדופלם
לנהל מחלקת החשבונות באגודה
★ ידע בעבודת מחשב.
★ כניסה מיידית לעבודה
הצעות נא להפנות לאהוד רוטמן יו"ר האגודה בכתב לת.ד. 36 חדרה או ישירות למשרדי האגודה.
– סודיות מובטחת –

כסף!!!
הרבה !!!
מהר !!!
קל !!!
רצוי סטודנטים מת"א
שיעסקו במכירה וגביה מדלת לדלת
על בסיס משכורת + עמלה + הטבות
שעות עבודה לפי הכף!
טל. 231722, 03-223064

ללמוד מקצוע בענף הדפוס ולקבל שכר - מיד!
לאור ההצלחה בקורס הראשון
אופסט פרוצס בע"מ פותחת קורס חצי שנתי נוסף בתחום
צילום/מונטז'
למועמדים המתאימים שיתקבלו מובטח:
★ לימוד מקצוע מעניין
★ משרה קבועה.
★ הכנסה נאה
★ שכר כבר מהחודש הראשון
יתקבלו מועמדים בגיל 20–30 בעלי 12 שנות לימוד לפחות/או רקע בגרפיקה.
נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים מלאים לאופסט פרוצס, רח' המנור 8 ת"א 66558.
על הפניות להגיע ליעדן עד 20.11.86
– סודיות מובטחת –

למוסד ציבורי
דרוש
מנהל סניף חיפה והצפון
דרישות התפקיד
– מהנדס/טכנאי במקצועות טכניים
– בעל נסיון של 10 שנים לפחות
– בעל כושר הבעה בכתב ובע"פ
– ידיעת השפה האנגלית או צרפתית
– בעל כושר ארגון ניהול ויחסי אנוש
מעוניינים העונים על הדרישות יפנו בכתב יד ופירוט קורות חיים לת.ד. 1122 תל־אביב 61010

למשכית תל־אביב
דרושות
מוכרות
למחלקת האופנה בעלות
הופעה נעימה ונסיון
קופאית מנוסה
תחילת עבודה מיידית.
לפנות לטל. 03־296164/5 ללביאה.

דרושה:
אשה
דוברת עברית, ספניולית ו/או צרפתית.
★ לחברה וללוויי (עם לינה)
★ לאשה מבוגרת בריטה
★ במרכז תל־אביב.
★ ★ ★
★ התחלת העבודה מיידית.
★ למתאימה תנאים נוחים וטובים.
טלפון בשעות אחה"צ והערב
(לפנות לזיוה) 03־219678
03־210744

למרכז רפואי הרצליה
דרושה
מזכירה
למחלקת הנה"ח
עם ידע בקלדנות
ובהפעלת מסוף מחשב
להתקשר 052־548503

דרושים/ות
עובדים
לפני/אחרי צבא
וסטודנטים/ות
לעבודה עונתית
במכון למיון כותנה בהרצליה
שעות העבודה 15.00־7.00
טלפון 052־557313־5 שאול.

לחברת שקם בע"מ
דרושים
1. הנדסאי/טכנאי בנין
בעל נסיון של שנתיים לפחות
2. חשמלאים מוסמכים
בפרטים נוספים אנא פנו לטלפון: 03־803121 למר מחמלי

למשרד שמאים דרושה
מזכירה בכירה
בעלת ידע בביטוח.
★
נא לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 29830 תל־אביב 61298.

לחברה בהיקף ארצי
העוסקת בייצור ושיווק
מוצרים טכניים
דרושים
מקדמי/ות מכירה
לאזור המרכז והדרום
הכישורים הדרושים:
★ 12 שנות לימוד לפחות
★ בעלת יחסי ציבור נאותים
★ נסיון קודם במכירות
★ בעלי רכב פרטי
– משרה מלאה –
על המעוניינים לפנות בכתב יד לת.ד. 33263 תל־אביב מיקוד 61332 עבור מס' 25

למלון דן פנורמה ת"א
מלונות דן
דרושים/ות
קונדיטורים/יות
טבחים/יות
קצינים/ות בטחון
מתאימים/ות בלבד יפנו למח' כ"א טל. 03־663311.

לחברה לייצור ושיווק תמרוקים
יבוא ושיווק סדקית ומתנות
דרוש סוכן לאזור ירושלים.
תושב ירושלים – רכב חובה בהתחלה.
03־797373 03־784559

להיטי ברג
ברעננה דרושים
1. מזכירת מחלקת מכירות
★ ניהול וארגון משרד מחלקת מכירות
★ כושר הבעה בע"פ ובכתב
★ יחסי אנוש מעולים
★ ידע בהדפסה והבנה בהנהלת חשבונות
★ נסיון קודם מוכח
2. עובדי יצור
★ נגרים, ובלתי מקצועיים
העבודה 5 ימים בשבוע משעה 08.00–17.00
על המעוניינים לפנות לטלפון 052־449696 למח' כח אדם בין השעות 09.00־13.00

לחברה של נהול בנין רב־קומות
דרוש
מנהל חשבונות
עצמאי
נסיון של 5 שנים במקצוע
רצוי ידע בהנה"ח ממוחשבת
לפנות בכתב יד לת.ד. 50266
מיקוד 61500 ת"א

למפעל להרכבת סטרטרים ואלטרנטורים
דרושים
1. מחסנאי טכני
2. חשמלאי רכב
3. מכונאי רכב
4. עובדי יצור טכנים
5. מסגרים וחרטים
אפשרות לארגן הסעה במרכז מערים סמוכות.
טלפון 03־784808
03־782906

כרסם
מעולה
בעל ניסיון בניהול צוות עובדים.
לתפקיד
ראש צוות
03־5562901

"המבריא" מעון לפנסיונרים בכפר־סבא
דרוש
רופא מומחה לרפואה
פנימית/גריאטריה דובר גרמנית/יידיש.
טלפון: 052־26131, למנהלת

לדורינא אופנת הסריגה
להיטי ברג
ברעננה דרוש/ה
עוזר/ת למנהל חשבונות ראשי
הנתונים הדרושים:
★ סוג 2 או 3 בהנהלת־חשבונות
★ ידע ונסיון בהפעלת מחשב
★ שנתיים נסיון מוכח
– עבודה במשרה מלאה,
5 ימים בשבוע –.
לפנות לטלפון 052־449696 מחלקת כוח אדם בין השעות 9.00–13.00

סהר
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
דרושה
קלדנית
בעלת נסיון בביטוח
(אלמנטרי ורכב)
משרה מלאה – 5 ימים בשבוע.
נא להתקשר 03־630315/8
מחשבה אחת קדימה

דרוש
איש שיווק
אחראי ומנוסה בעל יכולת
במשא ומתן, רצוי עם רכב.
נא לפנות בכתב יד בלבד
ולציין קורות חיים
ת.ד. 5113 רמת־גן 52150
עבור מספר 15

דרושה
קלדנית
י.ב.מ 36
למשרה מלאה
רצוי ידע בהנה"ח
טל: 03־613208

דרושה
מזכירה
עדיפות לבעלת נסיון במזכירות מכירות ושיווק עצמאית, בעלת יוזמה, תושיה, מסודרת ואדיבה.
שעות העבודה 16.00־8.30
נא לפנות לטל. 655484

לחברת מחשבים
דרוש/ה
מתכנות/ת
לעבודה ב־I.B.M PC בשפת BASIC
בעלי נסיון מעל שנתיים בלבד יפנו בכתב יד לת.ד. 37486 ת"א 61374.

לדורינא אופנת הסריגה
דרושים:
★ טכנאי חמ"מ
המעוניינים ללמוד מקצוע
★ טכנאי סריגה
למכונות אלקטרוניות
נא לפנות לדורינא, אבא הלל 25 רמת־גן טל: 7518627.

דנש
לסניפנו בת"א
דרוש/ה
איש/אשת
מכירות מעולה
★ עדיפות לבעל/ת נסיון במכירות.
★ רקע בעיצוב פנים
וידיעת השפה האנגלית – יתרון.
לפנות לדניאלה טלפון 03־443511
03־449601, 03־449648 בין השעות
09.00־14.00

לבית ספר ציבורי בת"א
דרושים
מרצים להנה"ח
לקורסי בוקר ו/או ערב לכל הרמות
★ בעלי ניסיון
נא לפנות בכתב לת.ד. 36685 ת"א.

מושב חצבה בערבה מחפש:
פקידה מעולה
לניהול משרד שיווק (רווקות).
עבודה גם בשעות הערב, שבתות וחגים.
מגורים במקום. תנאים נוחים למתאימות.
057־81513, 057־81189.

לירהון מקצועי ארצי
דרושים
פנסיונרים
לעבודה אחה"צ
03־285577, 03־293131
03־288523

היפרכל קניון איילון
דרושים
★ קופאיות
★ עובדי/ות
מאפיה
לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

למוסד חינוכי בחיפה דרושים:
1. כתבנית דו לשונית
2. דפס
אפשרות לעבודה בשעות גמישות
טלפונים 04־331194 04־333197

למשרד אדריכלים
בתל־אביב
דרוש
אדריכל נוף/
הנדסאי נוף
בעל ניסיון.
להתקשר 03־450882.

למלון "ימית" ת"א
דרושים
חדרנים/יות
טל' 03־651111

למשרד שמאי רכב בר"ג
דרוש
שמאי צעיר
מגרשה משרד בעבודה
רב, 3 03־771426,
03־744089
03־767052.

למלון "ימית" ת"א
דרושים
★ פקיד לילה מנוסה לקבלה
★ פקידת קבלה
★ מרכזניות
טל' 03־651111
לשרי

לירהון בית
דרושים בדחיפות
אנשי מכירות
לעבודה אחה"צ
למתאימים משכורת + אחוזים
03־289525
03־285577, 03־293131

שופר־סל
לסניף רמת אביב, רח' ברזיל 15
דרושות
קופאיות
לפנות למנהל הסניף במקום.
אוטובוסים: 24, 27, 45, 49

לחברה קבלנית
גדולה
לעבודות חשמל
דרושים
חשמלאים
בעלי נסיון
03־723320
03־737156

למשרד הנדסי
דרוש:
מהנדס(ת) /
הנדסאי(ת)
בניה
עם נסיון בעבודות פיקוח באזור הגליל התחתון והעמק.
נא לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים ונסיון קודם: תמרית ת.ד. 68 ד.נ. עמק יזרעאל 19605.

דרוש
כתב טכני
עם רקע בחשמל
לכתיבת קטלוגים, ספרות טכנית
ולעזרה בשיווק.
★ שליטה בעברית ואנגלית.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 4857 ת"א, מ. 61048.

לחברה בענף המזון דרוש
מנהל סניף
באזור רחובות
★ כשר ניהול וארגון ★ יכולת ניהול מו"מ
★ יחסי אנוש טובים ★ סרן/רס"ן (במיל')
מהיל התחזוקה־יתרון
★ רקע במלונאות־יתרון.
נא לפנות בכתב יד בצרוף המלצות לת.ד. 40013 תל־אביב 61400.

למפעל קוסמטיקה בת"א
דרושות
עובדות ייצור
נא לפנות לטלפון 03־381595
בין השעות 9.00־15.00.

למשרד רואה חשבון בת"א
דרושה:
כתבנית
– עם ידע במעבד תמלילים לניר
טלפון 661292/3 לפנות לרינה.

למחלקת הנה"ח
במשרד רואה חשבון
דרוש:
מנה"ח מנוסה
(נסיון של שנתיים לפחות)
טל. 625972

לשירותי מוקד שמירה
ובטחון בע"מ
דרושים
שומרים מאזור
תל־אביב והמרכז
עד גיל 55.
טל. 03־615868

הד כפול ומכופל

הלוח הכללי

הלוח הכללי – ידיעות אחרונות – הלוח הנפוץ ביותר

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

ת"א–יפו

חולון–בת-ים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות בשכירות

עסקים

מחסנים

אולמות

● להשכרה אולם תעשיה 240 מ"ר ק"ג +כח +טלפון +מעלית בבני-ברק 03-456882 (#27148) 03-456002

חנויות

משרדים

מבני תעשיה

מגרשים

הצעות עבודה

דרוש

חוק ההזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

פקידים/ות

גזירה/תפירה

עוזרות ומטפלות

עובדי יהלומים

הנהלת חשבונות

טכנאים הנדסאים

חשמלאים

ספרים/יות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מוכרים/ות

פועלים/ות

עובדי מתכת

שומרים

שליחים

מכוניות

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

טלבוט

טנדרים

מיני מינור

מסחריות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אינוצנטי

אלפא רומיאו

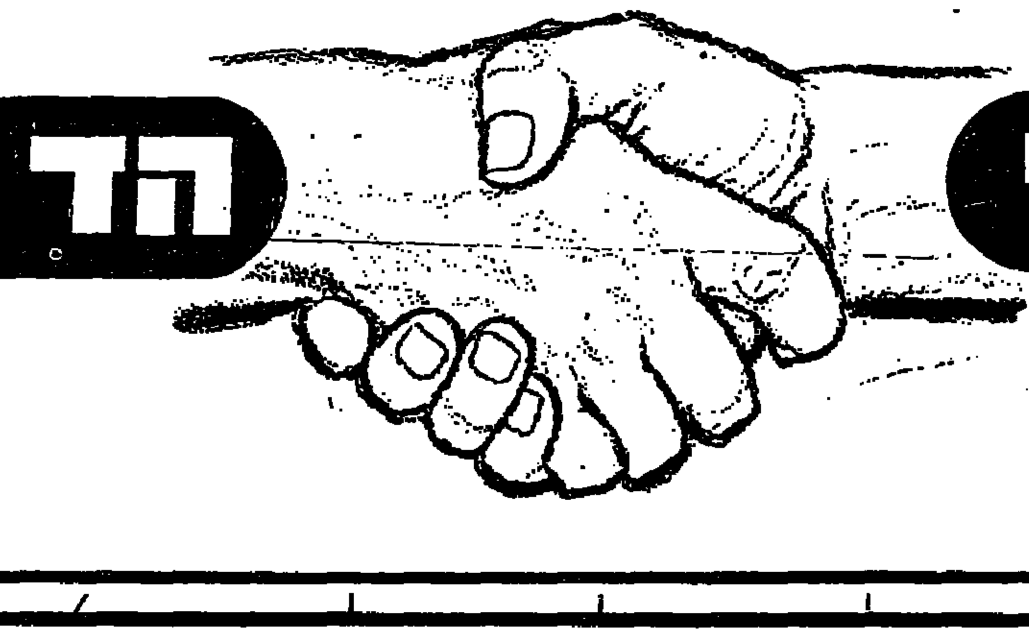

הד כפול ומכופל – הלוח הכללי

לחברה בינלאומית בתל־אביב
דרושה
מנהלת משרד — מזכירה בכירה
למשרה מלאה
כשורים דרושים: נסיון רב בניהול משרד הדפסה בטלקס – עברית אנגלית, שליטה באנגלית. שליטה בנושאי יבוא, נסיון בפקיות על עובדים.
נא לפנות בכתב יד עם פירוט נסיון וקורות חיים לת.ד. 33450 תל־אביב. 61333 עבור כ"א.
סודיות מובטחת.

המשרד לקליטת עליה
מינהל הסטודנטים והתלמידים
דרושים
מדריכים
באוניברסיטת תל־אביב ברמת אביב
• דרישות התפקיד:
– שירות צבאי
– נסיון קודם בעבודה והדרכה
– תלמיד מן המנין במוסד להשכלה גבוהה מהשנה השניה ואילך
– מגורים במעונות
– רצויה ידיעת שפות
המעוניינים מתבקשים להגיש מועמדות בטופס מתאים שימסר במינהל הסטודנטים רחוב אסתר המלכה 6 ת"א או במעונות הסטודנטים בניין G משרד עוזר דיקן לעניני סטודנטים (רוברטה) אונ' ת"א.
התפקיד כרוך בשעות עבודה לא מקובלות
דרגת המשרה – מדריך חברתי בחצי משרה
את הבקשות יש להגיש עד יום 14.11.86.

מאבטחים בעלי רשיון נהיגה
לעבודה בגוש דן- שלוש משמרות ביממה
שכר גבוה- תנאים מצוינים
אפשרי סטודנטים
אפשרויות קידום מצוינות למתאימים
עדיפות תנתן לבעלי נשק
טלפונים 03-223064, 231722

עירית חולון
דרושים
מפקחים/ות עירוניים
כשורים: השכלה של 11 שנות לימוד לפחות שרות צבאי מלא (רצוי ביחידת שדה).
בריאות תקינה גיל – 36–26.
המעוניינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות, המלצות ומס' טלפון למחלקת כח אדם.

דרוש
חשמלאי מוסמך
עם ידע באחזקת מערכות פיקוד, ניסיון 3 שנים לפחות, בעל רישיון נהיגה ב' עדיפות לרישיון ג'.
לקביעת ראיון להתקשר לחברת ויבמאזור טל' 03-265923.

לחברת רוול–
מזכירה מטסה
שליטה באנגלית, הדפסה וכתיבה ברמה סבירה
03-225838

הצעות עבודה
מכוניות
מציעים להגיה
חניה
הצעות עבודה
מכוניות
מציעים לחניה
רהיטים
חניה
הצעות עבודה

ל„ידי־זהב"
דרוש
ארכיטקט פנים צעיר
טלפון 03-200638

לבית אבות במרכז תל־אביב
עם מחלקה סיעודית
דרושים/ות
א) אחים/יות
ב) כוח עזר
המעוניינים יפנו לטלפון: 03-294822 לקביעת ראיון.

למוזיאון תל־אביב
דרוש/ה
מנה"ח
למשרה מלאה
נסיון בעבודה – 5 שנים
טל: 03-257361
מ־10.00 – 12.00
לגבי שרה ברוך

חיות בית
כלי נגינה
הלוואות
טרקטורים
שטיחים
נקיון ואחזקה
צפוי אמבטיות
שרותים
בן זוג
הכרויות
ירושלים
דירות
וילות ובתים
קבלנים מציעים
דירות למכירה 4 חדרים ויותר
דירות בשכירה
עסקים
משרדים
סידות
מזגני אוויר
ריפוי והדרכה
מציעים לחניה
רוצים לקנות
רהיטים
מקררים
וידיאו טייפ
אופנועים וקטנועים
השכרת רכב
חלפי רכב משומשים

חוק העסקת שוה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם כן אופיו או מהותו של התפקיד מוצגים כקביעה של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרסמים צמודים לעניינם על פי החוק.

פיז'ו
רנו
פיאט
סיאט
סיטרואן
פולקסווגן
פורד
סוזוקי
סובארו
מיצובישי
סוסיתא

לדורינא אופנת הסריגה
דרושים
1. מייסטר
עם נסיון למכונות שטוחות
2. סורגים
3. מתלמדים לסריגה
נא לפנות לדורינא, אבא הלל 25, רמת־גן טלפון: 7518627.

לביתלי ברמת־גן
מורית מנוסה
לתגי משרה מ־16.00–20.00 ובמוצאי שבת.
★ השכלה תיכונית לפחות ★ מעל גיל 24
★ נסיון קודם – יתרון
ענקי ינוקא

למפעל ויטה בר"ג
דרושה
פקידה
למחלקת יצוא – יבוא
ידיעת השפה האנגלית
הדפסה עברית אנגלית
לפנות בצרוף קורות חיים וטלפון להתקשרות אל ת.ד. 224 ר"ג 52101

לפרוייקט מגורים ברמלה
דרוש/ה
איש/אשת מכירות
לשעות אחר הצהריים
עדיפות לתושבי רמלה והסביבה
לפרטים נוספים נא לפנות לדב, 03-281105

יחידת האבטחה במסופים בגבול ישראל־מצרים
דרושים
בוגרי יחידות קרביות לתפקיד בטחוני
שכר: עד 1000 ש"ח לחודש + הטבות רבות
מסבות, כגן דיור, ארוחות, נסיעות ומענקים.
הכישורים הדרושים:
★ לוחמים ביחידות שדה (עדיפות למסיימי קורס פיקודי).
★ בעלי כושר גופני גבוה, פרופיל רפואי 82 ומעלה (בעלי משקפיים יתקבלו בעדשות מגע רכות)
★ גיל עד 27 עבר ללא דופי ★ בוגרי 12 שנות לימוד דוברי השפה האנגלית. (ערבית – יתרון)
– הקבלה לעבודה מותנית במעבר קורס –
ועדת קבלה תתקיים במשרדי חברת „השמירה" בע"מ ברחוב בן־יהודה 77 תל־אביב, קומה ג', ביום רביעי 5.11.86 בין השעות 09:00 — 13:00
על המועמדים להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור, פנקס שבוי ר"ג 3 תמונות.

הלוח הכללי הד כפול ומכופל

هكذا من الأصل

חביתה מטוגנת היטב בגדה

מאת אולק נצר

כשהמציאות משתנה בהדרגה, רוב בני האדם אינם רואים את השינוי או שאינם תופסים את המשמעות. ישראל לא הכריזה על סיפוח הגדה, אבל הסיפוח הוא עובדה

«אפשר לעשות חביתה מביצים, אך אי־אפשר לעשות בחזרה ביצים מחביתה", אמר ראש הממשלה היוצא לשר החוץ הסובייטי בקשר למצב בשטחים. הדיווחים תיארו זאת כאחד מרגעי ההומור בשיחה. אבל לעומת הודעתו הקודמת, כי «ישראל לא תספח את השטחים", משל הביצים שנשברו הוא ההודעה המוסמכת המפורשת הראשונה מפי ראש ממשלת ישראל, שהמצב בשטחים הוא בלתי־הפיך, כלומר שהם סופחו בפועל.

שבוע קודם לכן הציע שר הקליטה יעקב צור למפלגתו לדון בצעדים «בכשרה למנוע סיפוח בפועל". כלומר, גם בעיניו היו הביצים, הגדה הרצועה, אמנם בסכנת סכירה, אך עדיין בגדר ביצים ולא חביתה. יש לנו פה, אם כן, בעיה אמיתית של הבחנה, הבנה, והגדרת המשמעות של השינויים המתחוללים במציאות. איך יודעים מתי בדיוק חל «סיפוח בפועל"? איך יודעים מתי הגיע הזמן להפסיק לדבר על צעדים למנוע אותו ולהתחיל לדבר על צעדים לבטלו או לצאת ממנו?

התנהגות ותגובה פוליטית של בני־אדם נובעת מתפיסת המציאות שלהם. כאשר משהו במציאות משתנה בבת־אחת, כמו ביצים שנשברות או ממשלה שמכריזה יום בהיר אחד על סיפוח – קל לתפוס את השינוי ואת משמעותו. אבל כשהמציאות משתנה בהדרגה, במיוחד בכיוון הלא־רצוי, רוב בני־האדם אינם רואים את השינוי או שאינם תופסים את המשמעות. לסוג הראשון שייכים אלה הלוקים ב«חשיבה על־פי הגדרה", רק על־פי הגדרה – מה שמתרחש בשטח לא משפיע כלל על תפיסתם, שכן על־פי הגדרתם של אלה, «סיפוח" הוא משהו שרק השלטון יכול ליצור בהכרזתו. אנשים הנרגעים בקלות מהכרזות כמו «ישראל לא תספח..." דומים לטיילים הפוחדים להיכנס ליער. הם מהלכים בין מאות עצים גבוהים וצפופים, בעוד שמורה הדרך מכריז «לא ניכנס ליער", הם משוכנעים כי אכן זה המצב.

«חשיבה על־פי הגדרה" היא האמצעי הטבעי והמקובל ביותר לשחרור התפיסה מן הקשר למציאות. פרי החשיבה הזאת היא דעה ממוסדת, מה שנקרא «קונצפציה». «לא יהיה סיפוח", כמו «הערבים לא יתקפו" שלפני מלחמת יום כיפור, כאשר סמכות השלטון מחזקת את הקונצפציה מלמעלה והפחד מפני מה שעלול לקרות בכל זאת מחזק אותה מלמטה. הצרה הזאת אינה צפויה לאנשים אשר, כמו השר צור, לא מסתפקים בהגדרת הסיפוח הרשמית, אלא מודעים לאפשרות של «סיפוח בפועל". אבל צפוי לתפיסתם קושי עקרוני אחר, והוא הימנעות מכל הגדרה. במונחי העצים והיער, הם כאותם המטיילים, שאינם סומכים בצורה עיוורת על מורה הדרך ואינם מתעלמים מן העצים ההולכים ומתרבים במציאות, אך מהססים ואינם מוצאים את הרגע הנכון להגדיר את המצב «יער". יש להם סיבות נפשיות טובות שלא להודות אפילו בפני עצמם שהם אכן נמצאים ביער. הרבה יותר נוח להרחיק את הגדרת המצב החדש לעתיד־לבוא ולטפח את התקווה שזה עוד לא ממש יער, או סיפוח, אם לחזור לנמשל.

מתנגדי הסיפוח, המודעים לסכנת הסיפוח בפועל, הם כאותם האנשים, התועים בין עצים רבים ולא רואים את היער. וגם אם נניח להם צודקים, בכל זאת קיימת הבעיה שאינם מסוגלים להגדיר את המצב מחדש, כלומר גם בעוד 100 ההתנחלויות בשטחים הם ידברו על הסיפוח כדבר שעלול להתרחש בעתיד. ההנחה הזאת מבוססת על העובדה שכמתנגדי הסיפוח לא טורחים להגדיר בשום מקום מה ייחשב בעיניהם לסיפוח בפועל. (מירון בנבנישתי הוא יוצא מן הכלל בודד, המעיד על הכלל). אבל זאת בדיוק שאלת־המפתח, אשר בבלי לענות עליה לא תיתכן תפיסה נכונה של המציאות המשתנה: מה צריך להתרחש בפועל, כדי שנגדיר את השינויים בשטחים – במדיניות ובמודעות הציבור – «סיפוח בפועל"?

כמה צנצנות טחינה מחברון צריך אדם לאכול כדי שיתברר לו שיש סיפוח?

ההגיון של השאיפה «למנוע סיפוח בפועל" מחייב להאמין, שהעובדה שיש קרוב ל־100 יישובים ישראליים בשטחים עם כ־60 אלף תושבים, והעובדה שהם לא הסתננו לשם, אלא יושבו בהתאם לתוכניות הממשלה ובעזרתה, אינן מחייבות להגדיר את המצב סיפוח בפועל. אין שום פגם עקרוני בתפיסה הזאת, בתנאי שמי שחושב כך יודע מה כן ייחשב בעיניו לסיפוח. הרי זה שנים מתנהלים בשטחים מבצעי איכלוס של יישובים עירוניים באלפי ישראלים נוספים. גם הטלוויזיה הממלכתית נרתמת לכך ומשדרת תשדירי שירות בשבחה של התיישבות זו. אם זה עדיין אינו «סיפוח בפועל" – מה כן? אם מנהיגי ישראל מכריזים זה שנים לא מועטות, שלעולם לא ניסוג משטחי ארץ־ישראל, בעוד שהם מנהלים מדיניות נמרצת של סלילת כבישי־רוחב וכבישים עוקפים, ובניית מרכזי תעשייה ויישובים עירוניים – וכל זה לא נחשב בעיני מישהו לסיפוח – מה כן? ואם, לפי כל הסקרים, תומכים רוב אזרחי ישראל בסיפוח־בפועל, והיחס הזה משתנה כל הזמן לרעת המתנגדים – מה עוד צריך להתרחש בדעת־הציבור, כדי שיגדירו את המצב «סיפוח בפועל" מנטלי, והתי, «ציוני", של השטחים? כמה דורות של תלמידים צריכים עוד ללמוד ממפות רשמיות, שאין בהן זכר לקו הירוק; כמה בקבוקי יין או צנצנות טחינה, «תוצרת ישראל", מחברון או ממישור־אדומים, צריך אדם לשתות ולאכול, כדי שיתברר לו שיש סיפוח?

השר יעקובי ביטא בוודאי את דעתם של כמעט כל מתנגדי הסיפוח, כאשר הכריז לאחרונה, שהקמת 60 יישובים נוספים בשטחים, על־פי תוכנית הליכוד, תהיה «בכייה לדורות". – זהו דפוס דיבור אופייני למצבים כאלה – להשליך את הסכנות לעבר העתיד, לנבא אפוקליפסה. למשמע דברים אלה בולט שוב חסרונם של היכולת, הרצון או האומץ, לגייס את הכוח ולהגדיר את התנאים, שבהם יהיה האדם מוכן לראות את ה«בכייה לדורות" כמציאות עכשווית, שאתה הוא צריך להתמודד, כאן ועכשיו.

במצב המתואר כאן אפשר ללמוד מן התיאוריה הפסיכולוגית של ההסתגלות והתגובה למשברים, המתרחשים בתהליך הדרגתי. חלקים מן התיאוריה הזאת מבוססים על נסיון היסטורי. ברונו בטלהיים, הפסיכולוג של קרבנות הנאציזם, למד מנסיונו את החוק הבא: ככל שהאדם משהה את הרגע, שבו הוא מגדיר את המצב אסון המחייב שינוי באורח־החיים הרגיל שלו, כן מתנמכות אנרגיית ההתנגדות שלו וקשה לו יותר להתנגד בפועל. במקרים כאלה פועל מנגנון הדחקה הגיוני מאוד: «אם לא שיניתי את אורח החיים הרגיל שלי, כאשר קרה מה שקרה בעבר מה פתאום שאשנה עכשיו... למה דווקא עכשיו?" על־פי כלל זה אפשר להסתכן בניבוי, הלוואי ואתבדה – גם אחרי שיקומו אותם 60 יישובים בשטחים, יוסיפו גד יעקובי ואחרים להאמין, שהקמת יישובים נוספים תהיה בכייה לדורות...

פרופסור שאול פרידלנדר, חתן פרס ישראל, שחקר את «בגידת האינטלקטואלים" באירופה, הצביע על הלקחים המתייחסים לנושא שלנו במפורש. לא נשאר אלא לסיים במלים שלו: «כיוון שכל שלב כשלעצמו נראה נסבל כביכול, חוקי כביכול – ואין מבחינים מיד בתוצאה – מתקשים גם הטובים להחליט היכן נמתח הקו האדום שאותו אסור לעבור. ברם קו אדום קיים, ויש להגדירו לפני שיהיה מאוחר מדי. מתי, איפוא, מתקוממים?"

האינטגרציה, המחקרים ומה שביניהם

מאת אברהם בר־עם

לכאורה לא קשה הגדרתה של האינטגרציה, ובעיקר קביעת ייעודה בחינוך – שילוב של תלמידים מכל העדות והרבדים החברתיים, ומתן הזדמנות שווה לכולם, על מנת שיצליחו לפתח ולמצות את מירב כישוריהם. אלא שצרה סודרנית דבקה בתחום הזה: חוקרים רבים מצאו בו כר נרחב למחקריהם. אך, למרבה הצער, ככל שרבו המחקרים לא השתפרה ההבנה, אדרבא, הם הטילו מבוכה ודחיפה בציבור הרחב והובילו לוויכוחים קשים ומרים. רבים מהמחקרים הללו, בדומה למחקרים לא מעטים אחרים בתחום החינוך, מגלים נטיה מובהקת לאשר את ההנחות המוקדמות של עורכיהם, ובעיקר כאשר המחקר נערך בקרב אוכלוסיה שבה, מלכתחילה, יש סיכוי ניכר, שההנחות של עושי־המחקר תמצאנה את אישורן.

גרועים בהרבה הם המחקרים המתיימרים להתוות דרך ולהציע הלכות מעשיות בחינוך, כאשר בסיסם העובדתי צר ולעתים אף מקוטע ונוטה על צידו, אך דווקא אלה זוכים בפרסום נרחב וקולני.

לאחרונה הובאו לידיעת הציבור, באמצעות פרסומים בעתונות היומית, תוצאותיהם של מחקרים שעסקו באינטגרציה, ושעיקר ממצאיהם היא הקביעה, שהאינטגרציה לא זו בלבד שנכשלה, שלא השיגה את מטרותיה המוצהרות, אלא שהיא אף מעמיקה את הפער העדתי; משמע, יצאה לבדך ונמצאה מקללת. נהיר לכל בר־דעת, שזוהי מסקנה מופרכת מיסודה. הנסיון להכליל ולהחיל את המסקנה על כל המערכת החינוכית בארץ הוא פסול ובלתי־מדעי. אפשר שמה שהתרחש באותם מקומות, שבהם חקרו החוקרים הללו, איננו אינטגרציה ומעולם לא היה אינטגרציה – במשמעותו הנכונה של מושג זה.

טעויות נוספות השתגרו בציבור העוסק ומתעניין בחינוך: האחת טעות של ראיה חברתית מעוותת והשניה טעות של פרשנות לקויה.

טעות אחת באה לידי ביטוי בכתבות העוסקות בחינוך במרבית העתונים היומיים, וכנראה יש לו שורשים גם בפרסומי חוקרים אלה ואחרים. זוהי הקביעה שבתי־הספר העיוניים, הם ה«נחשבים", הם ה«יוקרתיים", הם העשירון העליון, ונער המתקבל כתלמיד במוסד כזה הריהו בבחינת הולך בטח לקראת השתלבות בחברה הישראלית «הטובה".

הטעות השניה – נובעת כמעט בהכרח מן הראשונה, ואף היא מקורה במחקרים מסויימים, ומהם עברה לעתונות, והשתרשה בציבור – היא שאיפתם של בני עדות המזרח, הרוצים להתקדם ולהתערות, מכוונת לאותם בתי־ספר תיכוניים־עיוניים־יוקרתיים, שהם המוביל הבלעדי, דרך המלך המובטחת, להתקדמות «אינטגרטיבית" בשלבי המערכת החברתית בישראל.

יש לציין, שמרבית מנהלי מוסדות אלה, בגילויי לב ראוי להערכה, כלל אינם מכריזים שפניהם מועדות לאינטגרציה ואינם מתיימרים להשיגה. היפוכו של דבר – שכן איך אפשר להגיע לאינטגרציה או, למצער, להרהר בה, כאשר במעבר מחטיבת הביניים לחטיבה העליונה מתקבלים למוסד שבניהולם רק תלמידים שהמערכת הקיימת דאגה לסנן אותם יפה־יפה במסננת דקה וצפופת־רשת, שאיננה מעבירה אלא בעלי סיכויי בגרות מובטחים מראש: הכל יודעים מי אינם נמצאים ברשימת תלמידיהם. הצגה זו של מצב העניינים יש בה, ללא ספק, ענין סוציולוגי רב, אלא שיש בה גם מלידה – המציאות והעובדות בישראל של שנות השבעים והשמונים אינן כאלה כלל ועיקר, לא בפרטים ולא בהכללה.

בתי־הספר, שבהם קיימת ופועלת האינטגרציה הלכה למעשה, אינם כלל התיכונים העיוניים, המצויים בעיקר בערים הגדולות ובקרב «היישוב הוותיק", והצלחה או כשלון של מה שנקרא אינטגרציה במוסדות הללו אין בהם משום הוכחה והסבר לתופעה כלשהי בתחום הפער העדתי. עיקרו של מעשה האינטגרציה מתרחש דווקא בבתי־הספר המקיפים, הפזורים ברחבי הארץ, ואף־על־פי שאופיים שונה ממקום למקום יש בהם הרבה מן המשותף, ומכל מקום, הרוצה לחקור ברצינות את דרכה של האינטגרציה במדינת ישראל, יוכל לחקור ולבדוק רק בבתי־ספר אלה.

ברור לחלוטין, שלא בכל אתר ולא בכל מבנה דימוגרפי־חינוכי משתקפי השילוב שבין הדברים להיעשות במלוא עומקם והיקפם. אך יש לחזור ולהדגיש, שכאשר מדובר בעשרות בתי־הספר המקיפים הנמצאים במרבית ערי השדה ובכל חלקי הארץ – כאן עולה האינטגרציה בקנה אחד עם ההישגיות ולעתים אף בהצלחה רבתי, וחבל שקולם הרם של המתעלמים מכך גובר על היודעים את העובדות לאמיתן, ועל העושים את מלאכתם הרחק מאורות התקשורת והפרסומת ובנסתר מעיני החוקרים.

ועל כך כבר אמר מלומד אחד, שאין להניח לעובדות לקלקל תיאוריות מנוסחות היטב.

מבוקשת מדיניות תעשייתית

מאת יחזקאל דרור

צעדים מקרו־כלכליים, צמצום הצריכה הציבורית, רפורמה בשוק ההון ועוד צעדים דומים הם הכרחיים, אך אין די בהם. כדי להגיע לצמיחה כלכלית בתנאיה של ישראל, הכרחית מדיניות מבנית־תעשייתית, שבה פעולה ממשלתית ויוזמה ציבורית משולבות עם מנגנון השוק. מדיניות מבנית־תעשייתית ראויה חורגת הרבה מעבר ל«אסטרטגיה תעשייתית", שעליה התחילו לדבר באחרונה.

אנחנו שונים מאד מארצות־הברית. לכן יש להיזהר מהשפעת־יתר של תפיסות אמריקאיות. נסיון המדיניות המבנית־תעשייתית של צרפת ושל יפן, למשל, איננו מוכר כראוי בארץ. יתר־על־כן, גם בארצות־הברית מופעלת למעשה מדיניות מבנית־תעשייתית. «מלחמת הכוכבים", למשל, היא פרוייקט טכנולוגי לאומי: ממשלת ארצות־הברית משקיעה סכומי עתק בקידום תחומי המחשבים, במאבק תעשייתי נגד יפן; ורבות ממדינות ארצות־הברית מנהלות מדיניות של מתן סיוע ישיר לתעשיות חדשניות.

מדיניות מבנית־תעשייתית לאומית חייבת לכלול, בין השאר, שמונה מרכיבים עיקריים:

א. מדיניות מבנית־תעשייתית צריכה לזהות ענפי משק וצורות יוזמת בעלי סיכוי ולתת להם סיוע מועדף המוגבל מראש לתקופה קצובה;

ב. מדיניות מבנית־תעשייתית צריכה להבטיח את קנה־המידה הדרוש לתחרות בשוק הבין־לאומי, בין השאר על־ידי עידוד קרטלים נבחרים ושיתוף פעולה בין־מפעלי בנושאים מתאימים, כגון מחקר ופיתוח;

ג. מדיניות מבנית־תעשייתית צריכה להפעיל «פרוייקטים לאומיים" לפיתוח יתרון יחסי ולהבטחת קידמה טכנולוגית. גם פרוייקט הלביא וחלופותיו צריכים להישקל בראיה של מדיניות תעשייתית־טכנולוגית ארוכת טווח ולא בראיה בטחונית בלבד;

ד. כלל הנושא של תעשיה בטחונית ומדיניות מבנית־תעשייתית דורש בחינה מחדש, לשם ניצול מלא יותר של משאבי ידע ואנוש מוגבלים וכדי להגביר את ההעברה של ידע וטכנולוגיות מתחומי תעשיה מתקדמים לתחומים מפגרים, לפי דגם מתואר של «מדיניות להפצת חדשנות", כפי שפותחה בצרפת;

ה. מדיניות מבנית־תעשייתית צריכה לעודד התפתחות של מערכת שיווק ושירותים בחוץ־לארץ שתהלום את הצרכים של מיגוון מפעלים, למשל בדרך של «חברות סחר". בהקשר זה, ראוי להכביד את הצורך ליצור דפוסי ארגון וחוק חדשים למען חברות ישראליות ההופכות לחברות בין־לאומיות, כדי לעודד את זרימת עיקר ההכנסה ארצה ויצירת רוב מקומות העבודה בישראל.

ו. מדיניות מבנית־תעשייתית מחייבת אסטרטגיה לאומית ארוכת טווח בתחומי המחקר והפיתוח, ההכשרה הטכנולוגית והחינוך הגבוה, כדי להבטיח את משאבי הידע וכוח־האדם הדרושים. כן דרושה מדיניות תשתית ההולמת משק מודרני, כגון רשת תקשורת רב־ערוצית מושלמת;

ז. כמימד בעל חשיבות רבה במיוחד בישראל, צריכה מדיניות מבנית־תעשייתית לשלב מדיניות חברתית במלוא מובן המלה. למשל, נוסף על חלוקה צודקת של נטל ההרס־היוצר, הכרוך בהתאמתו של המשק הישראלי לנסיבות המשתנות במהירות, דרושה מדיניות חברתית נבונה שתטפח מאפייני תרבות וחברה כגון חדשנות ויצירתיות, הדרושים למדינה טכנולוגית מתקדמת;

ח. מדיניות מבנית־תעשייתית צריכה להיות משולבת ב«הגיון־הציונות" (Raison de Zionism) עם דגש על יצירת תנאים למשיכת עולים וקליטתם ושילוב העם היהודי בבניה מחדש של המשק.

מדיניות מבנית־תעשייתית כוללת גם מצוות אל תעשה. במיוחד, אסור לפתור בעיות חברתיות מעיקות על־ידי מתן סיוע למפעלים חסרי תוחלת. כמו כן, הכרחי להתגבר על בעלי אינטרסים צרים הזוכים בהגנה נגד תחרות ובמענקים על־חשבון הכלל. לשם התקדמות בכל הממדים האלה של מדיניות מבנית־תעשייתית לאומית, הכרחי להקים בממשל, על בסיס על־משרדי, «מועצת איכות" המסוגלת להתמודד עם המשימה, שתהיה מעין רשות לתכנון לאומי ומדיניות מבנית־תעשייתית של ממש.

היעדרה של מדיניות תעשייתית־מבנית היא דוגמה אחת מרבות לחוסר אסטרטגיה לאומית ארוכת־טווח וחדשנית בתחומים קיומיים לישראל, כגון שאלת העליה והירידה ותורת הבטחון הלאומי. מאחר שצמיחה כלכלית היא תנאי להתמודדות מוצלחת עם כלל שאיפותיה וצרכיה של ישראל, דחוף וחשוב במיוחד לגבש ולבצע, תוך כדי למידה, מדיניות מבנית־תעשייתית לאומית ולהקים את הכלים הדרושים לכך.

מחיר הציונות ומחיר הגולה

מאת יהודה גוטהלף

אין סיכוי לעליה המונית בעתיד הקרוב, גם לא לעליה אידיאולוגית. כדי לשנות מציאות זו לא די בהטפת מוסר. עלינו לתת דעתנו על קרנה של המדינה

בקונגרסים הציוניים, שנערכו לאחר הקמת המדינה, נדונה לא פעם חובת הציונים להגשים, הלכה למעשה, את עיקרה של הציונות – העליה – על מנת להביא לריכוז רוב מניינו ובניינו של עם ישראל במדינתו. הציווי הזה לא נתקיים, אך לפחות נקבע העיקרון של מרכזיות ישראל. דומה, כי לאחרונה מתערער והולך עיקרון זה. ריבוי הירידה ומיעוט העליה הם מגילויי תהליך אנטי־ציוני זה. המדובר לא רק ביהודי התפוצות, שהגישות האנטישמיות, הפגיעות הטרוריסטיות והסכנות הצפויות לקהלות חסרות מגן (הטבח באיסטנבול) אינם מזיזים אותם; או רק מניעים אותם (יהודי דרום אפריקה) להחליף גולה בגולה. וכן לא נעסוק הפעם ביורדים מהארץ – מטעמים חמרניים וכדומה להם. כוונתי להערכה האידיאולוגית המביאה בני ישראל, בארץ ובתפוצות, להטיל בספק (אף לאחר השואה!) את צדקת הציונות ומרכזיות ישראל.

ספרו של אהוד בן עזר «אין שאננים בציון" («עם עובד", 1986), שעיקרו דו־שיח בין המחבר לאנשי־רוח נודעים, מביא טענות ומענות למכביר, הזורקים אור על הבעיה הנדונה. נביא מקצתם.

★

האתגרים של הציונות ושל דיוקן היהדות בארץ איבדו כנראה את חיוניותם וכוח משיכתם. תמצא עתה אינטלקטואלים יהודיים בתפוצות הטוענים, שאם יש בימינו «בשורה" וייעוד ליהדות, הם נושאיה ולא אנחנו. נוער יהודי בתפוצות חדל לראות בישראל אתגר. יש נוטים אחר השמאל החדש לפלגיו, ויש מתבוללים באורח סטיכי. מה יש לנו להציע לצעירים, שאינם שקועים בעולם החמרני, כאתגר ציוני, הנוגע לגורלם האישי ולעולמם היהודי?

יש טוענים נגד המחיר הגבוה הנדרש על ידי הציונות – שאינו לטובת ישראל. דברים בוטים השמיע בנידון זה ג'ורג' סטיינר, והם נזכרים לא פעם: הלאומיות היא ארס תקופתנו. כל מדינה טוטאליטרית ניזונה מן הלאומיות. מדינת הלאום המצחצחת חרבות היא שריד מר, והיא זרה לכמה מן היסודות הראדיקליים ביותר והאנושיים ביותר שברוח היהדות. ג'ורג' סטיינר טוען, כי שליחותה ובשורתה של היהדות כיום מיוצגת בעמדתו האוניברסלית של היהודי במערב, בעוד הישראלים משתקעים יותר ויותר בבעיות של מדינה לאומית.

שלא כסטיינר חזה העם היהודי מבשרו, כי חכמת המסכן בזויה. חלוציותם של אנשי־רוח ורבי־מעש מקרב בני ישראל בתפוצות לא מנעה היותם טרף לשנאה ולרדיפות – בארצות נחשלות ומתקדמות. ד. בן־גוריון כבר ציין, כי יהודי בתפוצות, בין שהוא מכיר ובין שאינו מכיר בכך, הוא אישיות מפוצלת. בישראל – היהודי הוא במאה אחוזים יהודי ובמאה אחוזים בן־אדם, כלומר בן המין האנושי, שווה־זכויות במשפחת העמים.

האין אנו משלמים מחיר רב מדי בעד הגשמת הציונות – מחיר אבדן רגישותנו, אבדן «הזכות" האינטלקטואלית היהודית, אותה תלישות פוריה, אשר אפיינה ומאפיינת את מעמדו של האינטלקטואל היהודי בגולה – שואל בן עזר. על כך השיב פרופ' ש.ה. ברגמן: «היהודים ראו הרבה ומתוך מצבם נטול האחריות יכלו להרשות לעצמם לגלות את כל הצדדים השליליים שבחיי העם הגרמני. היהודים היו בעלי העתונים הגדולים והוצאות הספרים הגדולות ושלטו באופן זה על הספרות הגרמנית. אנאלוגיה מסויימת קיימת בין מעמדה התרבותי של יהדות גרמניה לתפקידה של היהדות בארה"ב כיום... אני מעריך את התרומה הזעירה הקטנה ביותר שאנו תורמים, או מקווים לתרום כאן (בישראל) על כל הדבר המרעיש הזה. היתרון הגדול של היהדות הוא בזה, שהיא ממשות לאומית מוחשית, ולא אמונה מופשטת".

גרשם שלום הוסיף משלו בענין הקוסמופוליטיות הרוחנית של אינטלקטואלים יהודים כדוגמת סטיינר: השאלה איננה מה מחיר הציונות, אלא מה מחיר הגלות. לאחר השואה השתתקו המקטרגים לכמה זמן. סטיינר מנסה לחיות מחוץ להיסטוריה, ואילו בישראל אנחנו חיים מתוך אחריות, ובתוך ההיסטוריה. שילמנו מחיר יקר עבור היותנו זרים ומנוכרים במשך אלפי שנות היותנו בגלות. «באתי לארץ, כי חשבתי שליהדות ולעם ישראל יש ערך, רציתי שהעם הזה יתקיים... אם סטיינר לא רוצה לשאת עמנו באחריות למדינה – הוא צודק. שיהיה יהודי הגלות. יכול להיות שיום אחד יכו אותו על הראש, ואז יגלה שבאמת אינו שייך לשם. הציונות שלי נעוצה בעובדה הבסיסית – ללא ציונות אין לעם ישראל קיום. אך מעולם לא חשבתי שהקיום לא יהיה פרובלימטי".

★

ויש המערערים על מרכזיות ישראל ויעודה הציוני – מנקודת ראות כנענית: «מדוע מתפלאים שקיימת זרות בין אותו חלק שבא לכאן, בעוד שהאחרים נשארו בחו"ל? הרי בכך רצתה הציונות – בניתוק, ביצירת מהות לאומית חדשה." לדעת יונתן רטוש, שהיה הדובר הראשי של הכנעניות, התפיסה הציונית היתה פגומה מיסודה. היא ראתה את הקיום היהודי בפזורה כקיום לקוי, וסברה שהיהודי יכול להיות יהודי אמיתי רק בארץ ישראל. לדידו, נוצרה בארץ אומה עברית חדשה, ויש לדחות את כל הנסיונות לשתול בה «תודעה יהודית", או «תודעה ציונית". הטריטוריה הישראלית היא חלק טבעי ובלתי־נפרד מארץ הפרת «ארץ העברים" הקלאסית המשתרעת מגבול מצרים עד החדקל; והאומה העברית החדשה, שתקום על בסיס חילוני, לא דתי ולא עדתי, תקלוט במסגרת הלאום הרחבה גם לא־יהודים, בלי הבדל מוצא דת ועדה.

למעשה, התפיסה הכנענית קרועה מכאן ומכאן. בצדק העיר בן עזר ליונתן רטוש: הדבר שאתה מכנה בשם שחרור עלול להיראות בעיני אחרים כשאיפת התפשטות וכיבוש. לדעת מצדדי הכנעניות, התודעה הציונית והתודעה היהודית הן מכשול לגיבושה הטבעי של החברה הלאומית בארץ. אולם גרשם שלום «אנטי־כנעני מובהק" רואה כל נסיון לנתק את הרציפות ההיסטורית והרוחנית של היהדות, «ניתוק הקשר החי עם ירושת הדורות היא, לדעתי, רצח חינוכי... הצלחת הכנעניות לא היתה מביאה ליחס דיאלקטי פורה בין ישראל והתפוצה אלא לפולריזציה גמורה ולניתוק... למדינת ישראל יש רק ערך מפני תודעת הרציפות היהודית, הן לגבי העבר והן לגבי העתיד. הכנענים ביקשו להתחיל כיום זהות לאומית חדשה בהסתמך על עבר של אומה, שאין אנו יודעים מה היתה".

הכנעניות בישראל לא היתה מעודה תנועה בעלת משקל. אך ביודעים ובלא יודעים השפיעה על צעירים, שהתרחקו מהעם היהודי, מהציונות וממרכזיות ישראל. היא לא תרמה כלשהו להתקרבות בין ישראל לבין המרחב השמי, ורק הוסיפה חשדות מיותרים. מאידך גיסא, הביאה ההינתקות מהיהדות ומהציונות של בני «האומה העברית החדשה" לריבוי יורדים. הם מצטרפים ליהודי הגולה, שהכנענים התכחשו להם עקרונית.

★

ברם, הערעור על מרכזיות ישראל לרבות תוצאותיו (הגיאות בירידה והשפל בעליה) בא לאו דווקא מפאת נטיות קוסמופוליטיות, או כנעניות, אלא מחמת הסתלפות הציונות לכדי לאומנות קנאית, אם חילונית ואם פסבדו־דתית.

כוחה של הציונות – אומר א.ב. יהושע – בכך שהיא תנועת הצלה פרזאית. סיפוח המיתוס של ישראל הגדולה לא הביא לנו יהודים רבים כשם שהיום סיסמאות אלו אינן יוצרות עליה. ענין ההתישבות היהודית בחברון נראה כמעשה אנטי־ציוני, כבגידה בציונות. איש לא רץ לחברון בימי ראשית הציונות. ראשוני החלוצים חיפשו טריטוריה, דווקא ריקה עד כמה אפשר. בן־גוריון דיבר שנים רבות בעיקר על הנגב, על המקום הריק, הפנוי להתישבות. אם היו מתחילים את המפעל הציוני במקומות מיושבים בצפיפות על ידי הערבים – לא היה יוצא שום דבר. את המולדת חיפשנו בביצות אום ג'וני. ההפרדה בין תל אביב ויפו תרמה לעצמאותנו, ואילו הירידה לחברון ולשכם המאוכלסות תרבה חיכוכים מיותרים. למרות עיוורון סקטי ומגני נשאר איזה טוהר מוסרי בכל הכיבוש שלנו... הריקוד שיצאנו בו ברחובות ב־29 לנובמבר 1947, כאשר נודע על החלטת החלוקה שנתקבלה באו"ם, היה כן ואמתי משום שההחלטה הבטיחה לנו מדינה יהודית, ובחלוקת הארץ לא ראינו כלל סתירה לציונות... היום אנחנו למעשה סותרים את המסורות המהותיות היסודיות של הציונות בדיבורים על שלמות הארץ, ישראל הגדולה... אנחנו מכניסים לציונות אלמנטים, ששוב מעמידים אותנו מחוץ להיסטוריה ובקונפליקט חמור עם העולם. הציונות נהנתה מאהדה עצומה, היא היתה אחת התנועות הלאומיות שזכו במידה הגדולה ביותר של אהדת העולם. ואלו היום אנחנו חוזרים למצב היהודי המסוכן של קונפליקט עם העולם... גם אינני בטוח, כי המרד הקיצוני ברומאים היה הכרח היסטורי, שנבע מהרומאים בלבד... השוביניזם המתגבר, ואותה בגידה בציונות המתבטאת בגישה הרואה בהתנחלות בכל שטחי ישראל הגדולה ערך משיחי מקודש ואותה גישה – לא הבטחת קיום העם היהודי והבאתו לידי נורמליזציה הם עיקר לה – אלא היא רואה את היעוד במצב של התפשטות והתנחלות טריטוריאלית ובחיים מתוך קונפליקט מתמיד עם הערבים, ובעקבותיהם עם העולם כולו" (שם, 112).

אסור לנו לשכוח כי לא המוות אלא שמירת החיים היה הערך העמוק ביותר שלנו. ובן עזר מוסיף: «פריחתן האפלה של פסוידו־דתיות לאומנית ופסוידו לאומיות דתית מטפחת פאטאליזם, בעוד הכיוון האופטימי, האמונה באפשרות השלום, האמונה ביכלתנו המוסרית והפוליטית לשנות את המצב בו אנו נתונים – פושטת את הרגל לנגד עינינו מרי מלחמה חדשה"...

★

אנו מקוננים על משבר הציונות, על מיעוט העליה, שאינה מאזנת כמעט את שיעור הירידה. אך לא די בהטפת מוסר לציונים ולחובבי ציון, שיבואו ויעלו. עלינו לתת דעתנו על ירידת קרנה של מדינת ישראל.

אין נראית לי הדעה האומרת, כי הלאומיות הפכה ענין אנאכרוניסטי. אמנם החל במחצית השניה של המאה שעברה היו סבורים, כי נקודת הכובד של ההיסטוריה עוברת מהבעיות הלאומיות למהפכה הסוציאלית העולמית. אך מאה שנים ויותר שעברו מאז גדושות ומלאות מלחמות לאומיות, לרבות מאבקי עמים שנלחמו לשחררם משעבודם לעמים אחרים. העם היהודי נטול מדינה משלו היה קרבן מתמיד של מלחמות לאומניות וסוציאליות, של המהפכה והמהפכה שכנגד. מכאן הצורך בציונות במרכזיות ישראל, בריכוז המתני העם היהודי במדינה משלו.

אין סיכויים לעליה המונית בעתיד הנראה לעין. אך גם עליה מובחרת, בעלת מוטיבציה אידיאית, נעצרת – עקב ירידת קרנה של ישראל כהתגלמות מיטב הערכים היהודיים והאוניברסליים. פרופ' ליבוביץ טוען, כי מטרתנו היתה מדינה יהודית שבה יוכרעו בעיות המשך ההיסטורי של העם היהודי ושל היהדות. אם לא תשמש המדינה מסגרת למשימה זו – זאת אומרת, אם המדינה לא תהיה מדינה יהודית, אז אין כל טעם לקיים אותה. מדינה אינה ערך אלא אינסטרומנט הנחוץ להגשמתם ולקיומם של דברים שיש להם ערך, ולגבינו הערך הוא העם היהודי ויהדותו. «מדינה הכוללת ארבעים או חמישים אחוז אוכלוסיה לא־יהודית, ואשר כל בעיותיה לא יהיו אלא כיצד לקיים את שלטונה על אוכלוסיה זאת – לא תהיה מדינה יהודית, אלא סתם מנגנון ריבוני שלטוני הנמצא בידי יהודים... אם המצב הזה, זאת אומרת החזקת מיליון וחצי ערבים בשלטוננו ייוצב, התוצאה תהיה: ראשית – חורבן מדינת ישראל; שנית – הרס העם היהודי כולו בגלל ניתוקה של המדינה מן העם היהודי והתרכזותה כולה בבעיות קיום השלטון; שלישית – ערעור כל המיבנה הדמוקרטי והסוציאלי של חברתנו הן מבחינת הפיכת המדינה למדינת משטרה, ליתר דיוק מדינת ש.ב. והן על ידי יצירת עם עובדי ערבי העבדים על ידי מנהלי עבודה, מפקחים, פקידים, שוטרים וחיילים יהודים".

יש סבורים (הד לכך – בספר הנידון), כי מדינת היהודים, שהבטיחה להעניק «מקלט בטוח" לעם ישראל, לא קיימה הבטחה זו. לפי עניות דעתי, אין כיום מקום בטוח בעולם, כל שכן ליהודים; אך הזכות להתגונן היא צורך אלמנטרי לפרט ולעם. וזכותה הגדולה של המדינה היהודית, כי יצרה מצב שלא יוליכו אותנו פעם נוספת כצאן לטבח. זה אינו פוטר אותנו, כמובן, מיצירת משטר חברתי ראוי ל«עם סגולה". הנביאים כבר הזהירו ואמרו, שאם לא נהיה ראויים לארץ הזאת, היא תקיא אותנו מתוכה. מאידך גיסא, אין להתייחס בבוז ראש לבקורת – אם מבית ואם מצד יהודי התפוצות – על הידרדרות, שחיתות וכו' המטילות בספק את זכות קיומה של ישראל.

בנידון זה מהראוי להביא דבריו של בועז עברון, שהתנער אחר המלחמה מ«פשטנות יתר" של התפיסה הכנענית: «...כשצועקים עכשיו ברוסיה נגד הציונות אם כל חטאת, כאשר אומרים שם, כי הציונים אשמים ברצח בבאבי־יאר, כאשר הכנופיה הקרמלינאית משמיעה דברים כאלה – אז אינני יכול להכריז על עצמי כיום כאנטי ציוני. זו בגידה. אם אני משמיע דברים כאלה אני נעשה שותף להם, לרוסים. לכן עתה לצורך המלחמה – אני ציוני. אני מוכרח להודות שאני צאצא של הציונות...

«אני שומע לעתים גם טענות של נוער יהודי מחוץ לישראל. הם דורשים מאיתנו שנוכיח שאנו חברה המגשימה את הצדק הסוציאלי. בתור אדם שמאלי וסוציאליסט, אני רואה אהדה רבה למשאלתם. יחד עם זאת אני רואה הרבה מאוד מטענותיהם כאינפנטיליות. כאשר מדובר בכיוון של צדק סוציאלי ונסיונות מתקדמים בתחום החברתי – ישראל היא בלי שום ספק בין הארצות המתקדמות בעולם. ולמעלה לאין שיעור לפני כל ארץ ערבית המתקראת משום מה ,סוציאליסטית' ו,מהפכנית'. אבל הגשמת צדק סוציאלי אינה כלל הצדקה לקיומנו. קיומנו, כפי שאמרתי, מוצדק מפני שאנו קיימים – נקודה".

הפועל י־ם הכניעה במאבק תחתית הפועל חיפה 83:100

כדורסלני הפועל ירושלים זכו אמש בנצחון חשוב במשחק התחתית, שעמד בסימן משחקי המחזור ה־6, מול הפועל חיפה – 83:100 (49:50).

האורחים מעיר הכרמל סבלו מיציאתו של מכבם, רונלד יוסמן, מהמשחק כבר במחצית הראשונה, בגלל פציעה. רק יונתן ויגל גילה בשורות חיפה יכולת טובה. הוא קלע היטב ולחם כארי בהגנה, אך הדבר לא הספיק לקבוצתו, שכיוון ששאר חבריו שיחקו מתחת לרמתם.

הירושלמים, בעידוד אוהדיהם הרבים, שיחקו בהתלהבות רבה. השחקן המצטיין במשחק היה ללא ספק עדי בראי, שקלע היטב מכל מרחק והצליח לשתף את חבריו האמריקאים למשחק מהיר ונמרץ. גם לשחקן שחום העור, האמור האדיר, היו כמה מבצעי כדורסל מרנינים.

במחצית הראשונה חזו הצופים במשחק שקול ומרתק, אך יציאתו של יוסמן מהמשחק, גרמה למשבר בקבוצתו, דבר שנוצל היטב ע"י הירושלמים.

שפטו עובדיה ורמות לעיני 1200 צופים באולם מלחה.

● נקודות לירושלים: בראי (23), בראון (23), האריך (22), מילר (14), קנו (11), בלאס (4).

● נקודות לחיפה: דלול (32), אפיר (17), וולס (14), יוסמן (12), שביט (6), כסקי (2).

יצחק קליין

מכבי חיפה 104 איתן/גבת 75

כדורסלני קבוצת הפועל איתן/גבת ממשיכים לספוג תבוסות. אמש הם נוצחו בקלות ע"י מכבי חיפה בביתה – 104:75 (48:38).

שחקני עיר הכרמל נהנו משליטה מוחלטת מתחת לסלים. שחקני הציר שלהם, שטיינהאוור וג'ונסון, גברו ללא קושי על שחקני הציר של גבת. דווקא שחקני החוץ של חיפה, רוזנברג, שפע וגורדון, לא היטיבו לשחק, אך למזלם שיחקו מולם קבוצה חלשה, שלא הצליחה להוות יריב שקול.

אין ספק, כי אם שחקני גבת לא יגלו שיפור קיצוני ביכולתם, הם ימשיכו להאבק בתחתית הטבלה. שחקנים כמו אורן שמר, ריצ'רד מאר והוותיק ברעו ינאי מסוגלים להציג יכולת טובה בהרבה, לעמת יכולתם ערבה.

שפטו גוטליב ובר לעיני 2000 צופים ברוממה.

●נקודות לחיפה: ג'ונסון (20), שטיינהאוור (20), פלאוורס (17), שפע (17), א. רוזנברג (14), גורדון (6), שלבטר (5), י. רוזנברג (3).

●נקודות לגבת: האודיי (21), ינאי (14), פורת (12), אלון שמר (11), מאר (9), קיני (5), אורן שמר (3), שמעוני (1).

אברהם צימין

מכבי ת"א 122 מכבי ר"ג 79

כדורסלני מכבי ת"א זכו אמש בנצחון קל בכפר־המכביה מול קבוצת מכבי ר"ג – 79:122 (38:52).

רק בדקות הפתיחה הצליחו שחקני עיר־הגנים להוות יריב שקול למיקי ברקוביץ וחבריו, אך בהמשך נכנסה המכונה התל־אביבית להילוך גבוה ולרמת־גנים לא נותר כל סיכוי לעמוד מול המתקפה התל־אביבית.

גם אמש היה קורן מגי שליט בלעדי מתחת לסלים. הוא אף קלע 30 נקודות. גם דורון ג'מצ'י היטיב לשחק מול קבוצת נעוריו. הוא קלע מכל מרחק וסחף את חבריו למשחק מהיר ומהנה.

הרמת־גנים סבלו מהעדרו של ג'ים תומאס הפצוע. בשורותיהם בלט אור גורן, שקלע היטב מכל מרחק וניסה למנוע מקבוצתו תבוסה, אך העדר סיוע מצד חבריו הקל את המלאכה על המכבים.

שפטו וורניק וברנשטיין לעיני 400 צופים בכפר המכביה.

● נקודות לת"א: ג'מצ'י (30), מגי (30), לאמוף (16), ברקוביץ (16), אררישי (12), לינסין (8), אהראסטי (6), קורנליוס (4).

●נקודות לר"ג: גורן (29), גיבסון (22), בינג (20), נאוחי (6), שורצמן (4), נעמן (2).

יוסי משורר

הפועל ת"א 109 הפועל ר"ג 89

כדורסלני הפועל ת"א נאלצו אמש לגלות שאפתנות רבה כדי לגבור בביתם על הפועל ר"ג בתוצאה 89:109 (44:52).

חניכיו של אברהם חמו גילו משחק מלא הקרבה. בשורותיהם בלטו זולדן וג'ונס, רק משחק קבוצתי לקוי מנע מהרמת־גנים אפשרות להפתיע.

כוכב המשחק היה ללא ספק, מייק לארגי, שקלע היטב מכל מרחק ושיחק בהתלהבות רבה. גם לרובינזון ומרסר היו דקות טובות מתחת לסלים.

רק בפתיחה הצליחו הרמת־גנים להוות יריב שקול, אך בהמשך הצליחו "האדומים" בסידרת התקפות מתפרצות לברוח ליריביהם.

שפטו זילברברג ושגב לעיני 500 צופים באוסישקין.

● נקודות לת"א: לארגי (44), רובינזון (22), מרסר (16), פרישמן (10), דייקמן (8), אמסלם (4), קליש (4), שמעוני (3), ויליס (2).

● נקודות לר"ג: זולדן (29), ג'ונס (24), באדגר (16), בנט (10), א. כהן (6), פרידברברג (2), אביגדרוביץ (2).

מאיר לוי

הטבלה הלאומית

1. מכבי ת"א	6	454:639	12
2. הפועל חולון	6	475:547	11
3. גליל עליון	6	532:578	11
4. הפועל ת"א	6	444:489	10
5. אליצור נתניה	6	539:678	10
6. בית"ר ת"א	6	526:504	9
7. מכבי חיפה	6	539:565	9
8. מכבי ר"ג	6	571:508	8
9. הפועל י־ם	6	545:530	8
10. הפועל חיפה	6	526:483	7
11. איתן/גבת	6	561:484	7
12. הפועל ר"ג	6	642:488	6

כוכב המחזור

קרטיס בריי, שחקן הציר של הפועל גליל־עליון, שהוליך את קבוצתו לנצחון מול אליצור נתניה. בריי שלט היטב מתחת לסלים, קלע מכל מצב והוא בלט ללא קושי את עמקי נתניה.

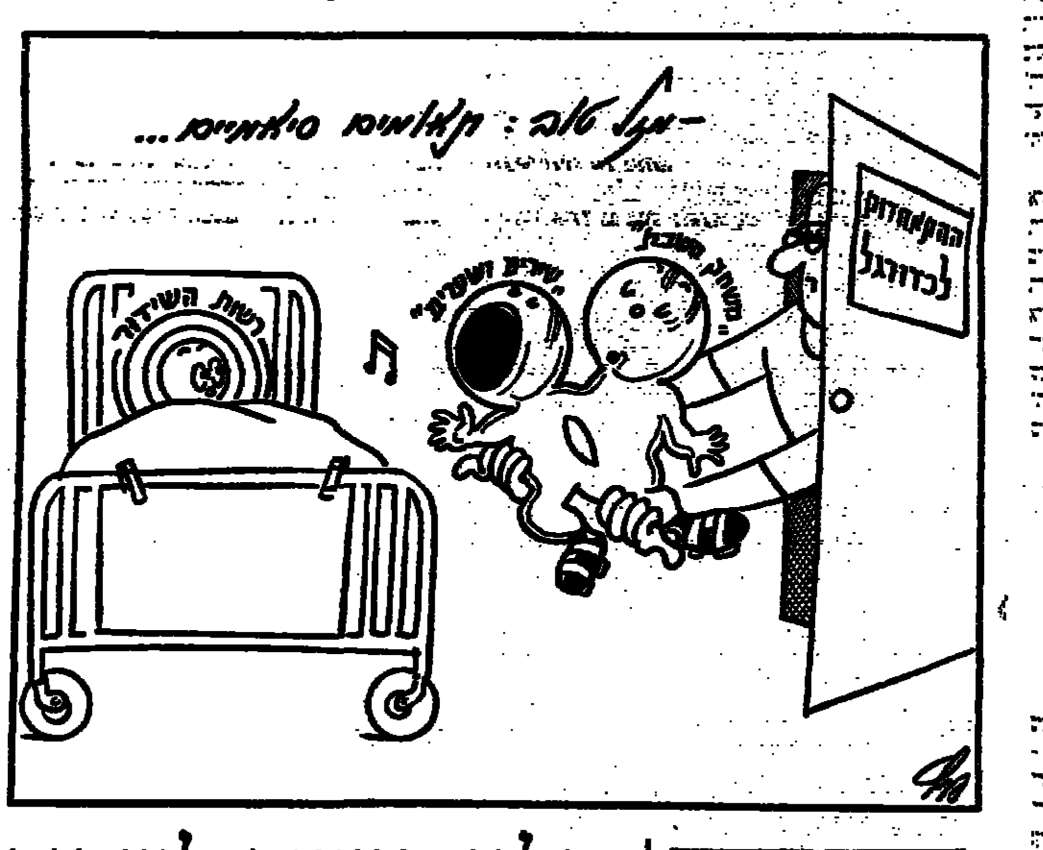

ספרדי באנ.בי.אי. פרננדו מרטין כדורסלנה לשעבר של ריאל מדריד במדי קבוצת פורטלנד מהליגה המקצוענית האמריקאית בכדורסל.

חמישיית המחזור

קרטיס בריי (גליל־עליון)
מייק לארגי (הפועל ת"א)
קין מגי (מכבי ת"א)
תומר שטיינהאואר (מכבי חיפה)
עדי בראי (הפועל ירושלים)

במחזור הבא

● הפועל חיפה – אליצור נתניה
● בית"ר ת"א – הפועל ירושלים
● מכבי ת"א – הפועל חולון
● הפועל ר"ג – מכבי ר"ג
● איתן/גבת – הפועל ת"א
● גליל־עליון – מכבי חיפה

כדורסל נשים

הפועל ת"א – הפועל חיפה 60:86; מכבי ת"א – מכבי דרום ת"א 64:89; אליצור ת"א – אסא ירושלים 33:84; בני יהודה ת"א – אליצור ראשל"צ 65:70.

חולון תשאף לשמור פער 10 הנקודות

שרות ידיעות

כדורסלני הפועל חולון ינסו הערב בצרפת למנוע מהקבוצת וילרבאן, לזכות בנצחון בהפרש גבוה יותר מ־10 נקודות.

החולונים מודעים למצב העדין אליו הם נקלעו. מאמנם, מולי קצורין, אומנם הצהיר, כי קבוצתו תשאף לנצח את וילרבאן בביתה, אך מנהלי הקבוצה לא הסתירו את חששם מהמשחק. החולונים חוששים מהקהל המקומי, הידוע בעידודו הקולני. בחולון מקוים כי "ההיה", קני בניסטר, יחלים ממחלתו ויצליח להציג את יכולתו המלאה. בשלושת משחקיה האחרונים של הקבוצה גילה בניסטר חולשה רבה, שגרמה לדאגה בקרב ראשי הקבוצה.

אין ספק, כי חולון מסוגלת לחלוף על־פני המשוכה הצרפתית. במשחק הראשון בין שתי הקבוצות גילו החולונים חולשה מדהימה במחצית הראשונה. רק במחצית השניה התאוששו, אך הדבר לא הספיק להם כדי לזכות בנצחון בהפרש נקודות גבוה.

בשנה שעברה לא הצליחה חולון לחלוף על־פני הקבוצה הצרפתית אנטיב. שחקני הקבוצה מקוים, כי הערב הדבר לא יקרה שוב.

חולון תפתח כנראה בחמישיה: בניסטר, אלימלך, בורמור, בוגין וסרי.

אליצור מקווה לעשות הבלתי יאומן

מאת חגי סאנד, שליחנו המיוחד

באולם, שבו נוצחה עריבה קבוצת מכבי ת"א שלוש פעמים ברציפות, תנסה הערב מכביתה, קבוצת אליצור נתניה, לעשות את הבלתי יאומן ולנצח את קבוצת קאנטו, שניצחה בשבוע שעבר ביורה־אליצור בתוצאה 86:92.

מאמן אליצור, יוסי הרדי, הדגיש, כי להערכתו יהיה קשה מאוד לנצח את מרוקסי, ריבה וחבריו באולמם הביתי. "אף קבוצה ישראלית לא הצליחה עד כה לנצח במגרש הזה, שבו הקהל יושב ממש על קוי המגרש". ציין הרדי, שהבטיח, כי חניכיו ינסו להתאושש מהמשבר אליו הם נקלעו ע"י נצחון בקאנטו. "עלינו להשיב לעצמנו את הכבוד העצמי", הדגיש הרדי.

שני שינויים יחולו בהרכב הנתניתי. סרי פייר וגרד גירנס לא יכללו בחמישיה הפותחת, בגלל יכולתם הגרועה במשחקיה האחרונים של הקבוצה.

כדורסלני קאנטו, שהתאמנו אמש במגרשם, מעודדים מנצחונם במסגרת הליגה על בולוניה – 90:101. מאמן הקבוצה, רקאטי, הדגיש, כי קבוצתו הוליכה במחצית 39:64, תודות ליכולתו של השחקן שחום העור, דן גיי, שקלע 31 נקודות. אגב, בידי־אליצור גילה גיי חולשה רבה.

לעומתו לא היה כוכב הקבוצה, אנטונלי ריבה, במיטבו. כבר בפתיחת המשחק הוא צבר ארבע עבירות אישיות לחובתו ומאמנו נאלץ להושיבו במשך רוב דקות המשחק על ספסל המחליפים.

אולם הכדורסל בקאנטו הוא בעל קיבולת של 5000 מקומות, ומעריכים, כי רק 2000 צופים יצפו במשחק.

אורית ליטני־וולך מאליצור ת"א בניסיון חסימה מול ענקית ספרטה פראג בגביע אירופה לאלופות נשים.

העתודה תפתח היום בהכנות לקפריסין

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת העתודה תחל היום במשחקי מבחן לקראת המשחק הידידותי הבין־ארצי ב־19 בנובמבר מול נבחרת העתודה של קפריסין. הנבחרת תשחק ב־3 אחה"צ מול מכבי יפו מהליגה הלאומית.

מאמן הנבחרת מיחיץ' מיליינקו שיחרר אתמול מהסגל את קדוש ושמואלי, שחקני בית"ר ירושלים, שיופיעו היום במדי קבוצתם מול נבחרת כוכבי הליגה, במשחק צדקה לכבודו של אפנבאי בית"ר ירושלים, רפי עמיאל.

מיחיץ' מסר אתמול תוכנית עבודה לעונה הקרובה. עד המשחק מול קפריסין, ב־19 בחודש, זוהי תקופת הסתגלות: עד תום דצמבר זוהי תקופת גיבוש ואח"כ, עד חודש יוני, תוכנית עבודה חדשה שתתבסס על סגל, אותו ייקבע מיחיץ' על סמך הכרות שלו עם הכדורגל הישראלי.

גיגי כהן, מאמן נבחרת הנוער

להגביר המנהיגות ולחזק את ההגנה

מאת אשר גולדשלגר

"יש לשפר נקודות תורפה בהגנה ולמצוא דרך להגברת המנהיגות" – כך כותב מאמן נבחרת הנוער, גדעון כהן, בדו"ח מקצועי, שהגיש אתמול למזכירות ההתאחדות לכדורגל ולוועדה המקצועית, המתייחס למחנה האימון של הנבחרת במערב גרמניה.

כהן אמר, כי לצערו אין לנבחרת הנוער שחקן עודף המופיע בהרכב אחת הקבוצות בליגה הלאומית, ולפיכך יש לעשות את הכל כדי למצוא שחקנים עם ניסיון לאומי. כמו כן אמר המאמן, כי אין די מנהיגים לנבחרת הנוער וגם בעיה זו צריכה למצוא את פתרונה.

מבחינת גדעון כהן היה המסע לגרמניה מוצלח השביע את רצונו. עם זאת הדגיש, כי יש להעניק הרצאות על ניבוסים והליכות לשחקני הנוער.

גיגי כהן ציין, כי שחקני הנבחרת צריכים להתרגל לחיים משותפים במסגרת אחת במשך תקופה ארוכה ולשם כך יש צורך בהקניית משחקי חברה. מחנה האימון בגרמניה בתנאי מזג אויר קשים הם ערובה טובה להצלחה בעתיד.

לקראת המשך ההכנות של הנוער צרף כהן לסגל את גיא סרעבי מבני־יהודה, ראובן עטר ואריק שמואלי ממכבי חיפה. מאידך ישוחררו מהסגל מספר שחקנים, אשר כהן סרב לנקוב בשמם.

היום תשחק נבחרת הנוער במשחק אימון מול מכבי שעריים באיצטדיון רמת־גן.

שליח ההתאחדות לדיון בטורניר הקדם־אולימפי

מאת אשר גולדשלגר

שליח מטעם ההתאחדות לכדורגל ייצא במהלך החדש הנוכחי לאוקיאניה להשתתף בדיון על המשחקים הקדם אולימפים. במסגרת הבית האוקיאני.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סודרי, ציין, כי ב־13 בדצמבר יתקיים דיון של משתתפי הבית האוקיאני. מאחר וטרם הגיע תאריך, המתייחס לנושאי הדיונים, החליטה ההתאחדות שלא להגביל בינתיים. עם זאת, בימים הקרובים יוחלט מי יהיה הנציג בדיון זה.

בהתאחדות מקוים, שהדיון יצור שינוי בהחלטת פיפ"א ויעניק אפשרות לישראל לקיים את המשחקים בשיטת בית וחוץ.

בהתאחדות שוקלים אפשרות של הפיכת הליגה הארצית לשתי ליגות של 12 קבוצות. הנושא טרם נדון, אולם בהתאחדות הוגים לחקות בנושא את הליגה השוויצרית והאוסטרית.

ג'רבי שוער הפועל פ"ת מקדים את חלוץ כפר־סבא אליאני במשחק בו הפתיעו הפתח תקוואים את המוליכה עד אתמול.

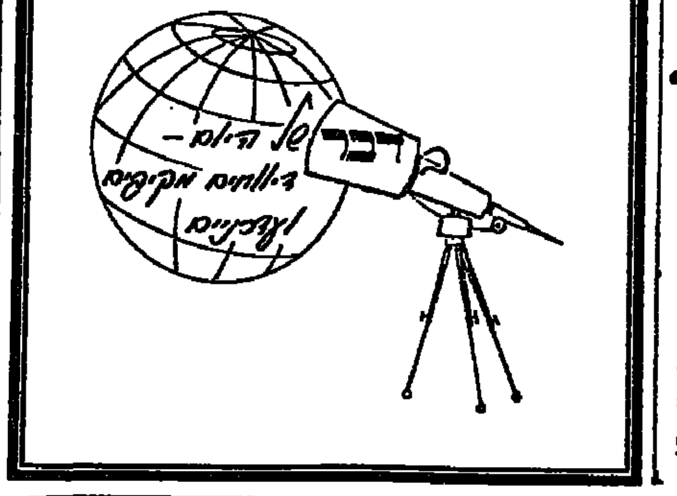

צבי רוזן: עד כה סבלנו מחוסר מזל

מאת [illegible]

אילמלא ארבעת השערים שהבקיע אלי אוחנה בשער בית"ר נתניה ונצחונה הגבוה של קבוצתו, בית"ר ירושלים (0:4), שהעלה אותה לראשות הטבלה, היה נצחונה המפתיע של הפועל לוד בחיפה (1:3) זוכה ליותר תשומת לב.

מגבע עיניים

מכל אותו, כלוד בראשים להנוג השבוע, לא רק בנצחון בבורה העונה, אלא בנצחון ורוך ועוד באיצטדיון קרית־אליעזר.

★ כמאמן הפועל לוד, צבי רוזן, רוח חדשה נושבת בקבוצתך?

"אין שום שינוי. נכון שהשגנו נצחון, אך השחקנים לא שיחקו נגד מכבי חיפה הרבה יותר טוב מאשר במשחקים קודמים. הם שיחקו בנחישות הניפיות. אולי נאבקו חזק יותר כדי לשמור על היתרון".

★ אם כך, היה זה בסך הכל נצחון מקרי של מזל?

"ברור שהעיתונות תגדיר זאת נצחון של מזל, אבל אני אומר שעד כה סבלנו מחוסר מזל. במחזור הראשון הובלנו בבית 2:1 מול מכבי ת"א ובמקום לנצח, הם השוו בסיום. אח"כ ספגנו שער בדקות האחרונות במשחק החוץ נגד מכבי נתניה (1:0) ושוב בבית תקפנו ללא הרף את שער הפועל פ"ת ו־10 דקות לפני הסיום ספגנו שער (1:0). במאזן שלנו היו יכולות להיות יותר נקודות ביום".

★ לפי דבריך אני מבין שהמקום הי־14 אינו ריאלי לקבוצתכם?

"ברגע הוא ריאלי. למעשה, התמננו חמישה מחזורי ליגה בגלל הכנה לקויה. קבוצה שמתחילה להתאמן כעשרה ימים לפני המחזור הראשון איננה יכולה להיות מוכנה. הפועל לוד נענשה על כך".

★ יהיה לכם קשה לעלות מעל הקו האדום?

"מראש היינו מועמדים לירידה. אם נצליח להדביק את הפיגור מתחילת העונה יש לנו סיכויים להילחם עד הסוף על מקומנו בליגה הלאומית".

★ בנצחונכם על מכבי חיפה צריך להראות את המובילה, בית"ר ירושלים?

"אם מסתכלים על הטבלה רואים את ההבדלים בינינו. הם במקום הראשון ואנו 14. תראה כמה שערים הם כבשו וכמה אנחנו ותראה כמה נקודות להם וכמה לנו. אבל לא נרים ידיים. הם יקבלו מאיתנו פייט טוב. זה כל מה שאני יכול להבטיח".

ויקי פרץ ללוד; אנטמן לעכו; נומדר להפועל ר"ג

מאת אשר גולדשלגר

ויקי פרץ, עד לשבת האחרונה כדורגלן בית"ר נתניה, עבר אתמול לקבוצת הפועל לוד, יריבת נתניה במאבק נגד הירידה מהליגה הלאומית.

פרץ הגיע לבית"ר נתניה בתחילת העונה הנוכחית ושיחק בשורותיה 4 מחזורי ליגה בלבד.

קבוצת הפועל תל־אביב השאילה אתמול את השוער גיורא אנטמן לקבוצת הפועל עכו מהליגה הארצית. ההשאלה התאפשרה בעקבות הסכמת אגודת הפועל חיפה לה, שייך השוער. אנטמן שיחק בהפועל תל־אביב מחזור ליגה אחד.

יעקב נומדר עבר מבית"ר תל־אביב להפועל רמת־גן מהליגה הארצית. נומדר סיים ריצוי עונש הרחקה מ־4 משחקי ליגה, בגין עבירה על תקנון שחקני ההסכם.

כפ"ס תארח הערב מטה־אשר במוקד ליגת הכדורעף

מאת ג.אשר

קבוצת הפועל כפר־סבא תארח הערב ב־7 את קבוצת הפועל מטה־אשר, במוקד המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורעף.

יתר המשחקים: מכבי חיפה –הפועל העוגן/מעברות: מכבי תל־אביב–הפועל העמקים/שריד: הפועל בת־ים– הפועל רמת־אביב: אליצור תל־אביב – הפועל המעפיל.

איסלנד – היריבה הראשונה בטורניר הכדוריד בהולנד

מאת ברוך הגון

נבחרת הכדוריד הישראלית תיפתח מחר את הופעותיה בטורניר הבין־לאומי בהארלם, הולנד, מול נבחרתה החזקה של איסלנד.

הטורניר יהווה הכנה נוספת של הנבחרת לקראת אליפות העולם לדרגה ג', שתיערך ב־1988. המאמן איגור כיאליק ישים דגש על המשחק הקבוצתי ויתרגל שיטות שונות של הגנה. ההתמודדות בתנאי לחץ, משחק בכל יום, תאפשר לו להשל את השחקנים הצעירים ולהקנות להם ניסיון.

לנבחרת צפויים משחקים עם הולנד, נורווגיה, ארה"ב והנבחרת הצעירה מהולנד, שתחליף את הנבחרת המצרית. פרישת מצרים מהטורניר מנעה את האפשרות למפגש ראשון עם ישראל.

הנבחרת כוללת את ישראל פלטה, יוסי סאמט, זאב רדוקר, עדי כנען, דוד עמר, רז סומך, יורם זלינגר, אמיר גרא, אליעזר ורד, דורון דיין, דן קשטיר, איזי רפאלי, אהוד גלבוע, מירון רובינשטיין, דן בלידר ודורון אליגב. מנהל הנבחרת הוא שלמה פרנגר. בראש המשלחת עומד אילן אלון.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית
מתאר מקומית
תיקון טעות
בתכנית מס' 2505 א' שפורסמה בתאריך 7/10 נפלה טעות.
בעיקרי הוראות התכנית:
סעיף א' צ"ל 2506 ולא כפי שפורסם בטעות
ר.לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	3–8	מעונן
אמסטרדם	4–10	מעונן
באנוס איירס	9–18	מעונן
הלסינקי	0–3	בהיר
הונג קונג	21–26	בהיר
וינה	4–8	בהיר
לונדון	5–10	גשום
פקין	13–20	מעונן
טורונטו	1–8	בהיר
יוהנסבורג	9–22	בהיר
לתרון	6–11	גשום
ליסבון	14–19	בהיר
מאדריד	5–21	בהיר
מונטריאול	0–6	מעונן
ניו יורק	10–19	גשום
סאן פאולו	18–33	מעונן
פאריס	4–10	בהיר
פרנקפורט	2–11	מעונן
ציריך	5–9	מעונן
ריו דה ז'נרו	20–38	בהיר
שטוקהולם	1–4	מעונן
שיקאגו	2–8	בהיר

swissair

החגיגה עלתה ל"ריבר" בהפסד

קבוצת ריבר פליט, שזכתה בשבוע שעבר בגביע דרום אמריקה, נוצחה במחזור ה־17 על ידי יריבתה המושבעת בוקה־ג'וניורס 1:0.

היה זה במחזור ה־17 בליגה הארגנטינית. ריבר הופיעה הפעם עם שחקני המילואים.

בראש צועדת קבוצת ניוולס אולד־בויס עם 22 נקודות לאחר שסיימה בתיקו 1:1 עם אסטודיאנטס לה פלאטה. היא מקדימה בנקודה שלוש קבוצות. לבוקה 20 נקודות ומדורגת שישית בטבלה.

בין יתר התוצאות: אינדפנדיינטה – דפורטיבו איטליאנו 0:1; סאן לורנצו־פלאטנסה 1:1; ראסינג קלוב – טמפרלי 0:1.

מאלמא אלופת שוודיה

קבוצת הכדורגל מאלמא זכתה באליפות שוודיה לאחר שניצחה 3:5 את גטבורג בסיכום שני משחקי ה"פליי־אוף".

כדורסלני ברה"מ נוצחו באה"ב

נבחרת הכדורסל של ברה"מ הפסידה בסאקרמנטו 90:82 לקבוצת "אתלטיקס אין אקשן". בהופעתה הראשונה ניצחה ברה"מ את אול סטארס בסאן דייגו 72:77.

במשחק השני קלעו טיט סוק ושארונאס מארחולניס 17 נקודות כ"א.

צרפת – צ'כיה 24:25

נבחרת הכדוריד של צרפת ניצחה לראשונה בתולדותיה את צ'כיה 24:25 (13:13) במשחק, שהתקיים בבראטיסלבה שבסלובקיה.

שחייני ארה"ב ניצחו בתחרות משולשת

שחייני ארה"ב ניצחו בראליינגסטון בתחרות משולשת כשצברו 261.5 נקודות, לפני בריטניה 202.5 ונבחרת אירופה 195.

גאריסון זכתה באינדיאנאפוליס

הטניסאית האמריקאית שחומת העור זינה גאריסון זכתה בטורניר, שנערך באינדיאנאפוליס, כשניצחה במשחק הגמר את בת ארצה מארימה גרני 3:6,3:6 ונטלה פרס כספי בסך 13 אלף דולר.

איטלקי ניצח במרתון ניו יורק

הד"ר האיטלקי ג'יאני פולי ניצח במפתיע במירוץ המרתון המסורתי של ניו יורק, כשעבר את המרחק בשעתיים ו־11:21 דקות, לפני הפולני אנטוני נימצ'אק 2:11,21 ואלוף העולם, האוסטרלי רוב דה קאסטלה 2:11,43.

הנורווגית גרטה וויץ ניצחה בפעם השמינית בזמן של שעתיים ו־28 דקות.

סלביה־פלובדיב 3:4

במחזור ה־12 בליגה הבולגרית בכדורגל ניצחה סלביה סופיה את לוקומוטיב פלובדיב 3:4, בעוד שצ'רנומורץ הביסה את ספארטאק פלוון 1:7.

בראש צועדת ויטושה עם 19 נקודות לאחר שניצחה את טראקיה 0:1 ומקדימה בשתי נקודות את סרדטס וסלביה.

סרדטס סיימה בתיקו 1:1 עם אקדמיק.

תבוסה לפנרבחצ'ה

קבוצת הכדורגל פנרבחצ'ה נחלה תבוסה במחזור ה־11 בליגה התורכית על ידי סאמסון 4:0.

סאמסון מוליכה עם 16 נקודות ומקדימה בשתי נקודות את גאלאטאסריי, שניצחה את זונגולדאק 0:2.

האלופה בשיקטאש איסטנבול סיימה בתיקו אפס עם אסקישהיר המדורגת שלישית עם 13 נקודות מעשרה משחקים.

לינץ־ראפיד 3:4

קבוצת פוסט לינץ ניצחה במחזור ה־18 בליגה האוסטרית את ראפיד וינה 3:4 ומדורגת שניה (25), אחרי אוסטריה וינה (29), שניצחה בדרבי את אדמירה־וואקר וינה 0:2.

טירול, במקום השלישי (24), גברה על גרץ 0:1.

קולומביאני זכה בטור צ'ילי

רוכב האופניים הקולומביאני תחרות הרכנדו העניק זכייה שישית לארצו מתוך 11 בטור של צ'ילי, כשעבר את 1740 הקילומטרים ב־43 שעות ו־4:39 דקות.

בסיכום הקבוצתי זכתה בראזיל, לפני ארגנטינה ואיטליה.

כדורגלן אנגלי במדי אירלנד

דני וילסון, "קפטן" קבוצת ברייטון מהליגה השניה, הוא הכדורגלן האנגלי הראשון, שיופיע בנבחרת צפון־אירלנד.

וילסון ניצל את תקנות האזרחות החדשות, המאפשרות הופעה בנבחרת לפי ארץ הלידה של ההורים, ובזכות אמו הוא הוענק לנבחרת האירית.

האירים יתמודדו ביום ד' הבא עם תורכיה במוקדמות אליפות אירופה. הכללתו של וילסון תביא לקצה את הקריירה הבין־לאומית העשירה של סמי מקילרוי, שהופיע 88 פעמים בנבחרתו ולא נקרא הפעם לדגל.

שני שינויים בחוד הסקוטי

מנהל הנבחרת הסקוטית, אנדי רוקסבורו, יטיל את יהבו על שני חלוצים חדשים במשחק עם לוקסמבורג בשבוע הבא.

היבול הדל של סקוטלנד – שני שערים בשבעת משחקיה האחרונים – אילץ את המנהל החדש לחפש מבקיעים חדשים. בריאן מקלייר ואלי מקויסט ינהיגו את ההתקפה ויסתייעו בותיק, קני דלגליש, המחזון שב ושוב לסגל כדי לסייע לחבריו הצעירים.

המקסיקאי הוגו סנצ'ז (במרכז) מבקיע את השער הראשון בנצחון ריאל מאדריד על סבאדל 0:4 בליגה הספרדית

בבית משפט השלום בחיפה
תיק אזרחי 5780/85
תיק הפרצה 7503/86

התובעת: הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד לבארמיכליץ ושות' מרח' מכנור 46 חיפה

נגד

הנתבע: יונתן גלעד מקודם רח' יהודה הנשיא 33 תל־אביב וכיום מקום המצאו בלתי ידוע.

הזמנה לדין

אל הנתבע הנ"ל הואיל והתובעת הנ"ל הגישה לביהמ"ש השלום בחיפה תובענה נגדך כמפורט בכתב התביעה שהעתק ממנו שמור עבורך בביהמ"ש זה. הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו.

אם לא תעשה כן, תהא לתובעת הזכות לקבל פס"ד שלא בפניך.

יהודה כהן
מזכיר ראשי

מבטחים
מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית לשנת 1986

של מבטחים – מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ, תתקיים בתאריך 7.11.86 בשעה 10:30, בבית מרכז מבטחים רח' אבן־גבירול 30 ת"א.

על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים לשנת 1985.
2. אישור המאזן לשנת 1985.
3. בחירת רואה חשבון.
4. שונות.

אם כעבור חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא ימצא המנין החוקי, תתבטל האסיפה ותדחה בשבוע אחד ותתקיים בתאריך 13.11.86 באותה שעה ובאותו מקום.

אם באסיפה השניה לא יימצא המנין החוקי כעבור חצי שעה מן המועד הקבוע, דהיינו: ב־13.11.86 בשעה 11:00 ייחשבו החברים הנוכחים למנין חוקי.

בשם ההנהלה דורון בנימין
מזכיר

هكذا من الأصل

הקלה בתנועה לת"א וממנה עם חנוכת מחלף איילון היום

מאת אריה אורן, כתב "דבר"

הקלה ניכרת בזרימת התנועה בדרום תל־אביב ובמרכזה צפויה עם פתיחת מחלף איילון היום, כן בזמן ייפתח להתנועה קטע הכביש שבין המחלף ויד אליהו צפונה.

מחלף איילון יחבר את כביש ירושלים עם כביש איילון וכן עם צומת קיבוץ גלויות ועם שכונת התקווה. עם פתיחת המחלף והקטע הדרומי האחרון בכביש איילון תתאפשר זרימה שוטפת של כל התנועה הבאה לתל־אביב מירושלים ומהדרום וכן מנתב"ג, ההיוצאת מהעיר ליעדים אלה. התנועה תתנקז לכביש איילון ותתפזר להלקי העיר השונים בארבעה מחלפים: יד־אליהו, השלום, ככר עלית הגשר והלכה.

הקלה ניכרת צפויה גם בצירים בתוך העיר עצמה, שכן התנועה לעבר ירושלים הבאה לא תיאלץ עוד לעבור בעורקים העירוניים. גם התנועה פנימה תתפזר בין ארבע כניסות, אולם ההקלה צפויה בעיקר בדרום העיר ובמרכזה ופחות בצפונה. קשיים גוברים והולכים עדיין צפויים בקצהו הצפוני של כביש איילון, משום שגשר ההלכה הקיים אינו מסוגל להכיל את כל התנועה הזאת צפונה בתוכפת לתנועה הרגילה מרמת־גן לצפון תל־אביב. וכן, משום שגם הכניסה הצפונית לכביש איילון איננה מסוגלת לעמוד בעומס.

עם פתיחת המחלף יבוטל הרמזור שבקצה כביש ירושלים המעיק על הכניסה לתל־אביב. התנועה תזרום ללא כל הפרעה מכביש ירושלים ישירות לכביש איילון. במחלף יש יציאה לעבר שכונת התקווה או בכיוון הנגדי לרחוב קיבוץ גלויות לעבר חולון, בת־ים ויפו.

הבאים מכביש איילון יוכלו להיכנס לכביש ירושלים ישירות ללא כל הפרעה מתחת לגשר קיבוץ גלויות. לכאן תתנקז גם התנועה מחולון, מבת־ים ומיפו. התנועה משכונת התקווה תגיע לצומת קיבוץ גלויות המרומזר ותפנה בפניית פרסה לעבר כביש ירושלים.

את המחלף החדש יחנוך היום ראש־הממשלה יצחק שמיר ב־11 לפני הצהריים.

היום יוחלט אם גומדי ישתתף בהלוויית בנו

מאת נתן רועי, כתב "דבר" לענייני משטרה

"איבדתי את בני האהוב. הסכות ידדו עלי בצרורות" – אמר אתמול רהמים אהרוני (גומדי) לידידים שבאו לנחמו בבית המעצר "ביגר" ליד כלא רמלה. גומדי, השפוט למאסר עולם, אמור להגיע היום להלוויית בנו, ברק, שמת אור ליום ראשון לאחר שלשונו חדרה לקנה הנשימה שלו והוא נחנק למוות.

"היה לי בן נפלא, אהבתי את בני כמו את חיי", אמר גומדי לידידיו הקרובים.

אתמול בדק מרדכי כפיר, קצין בכיר בשירות בתי הסוהר, את הוצאתו של גומדי להלוויית הבן האמורה להיערך היום ב־11 בבית העלמין בחולון. להלוויה אמורים להגיע מאות מידידיו של גומדי ובהם סמות ידועים בעולם העסקים הישראלי. גומדי ביקש לשבת שבעה על מות בנו בביתו בתל ברוך.

שוטרים שומרים על משותק החשוד בפרשת מט"ח מזוייף

מאת יוסי ליבוביץ, כתב "דבר" בגליל המערבי

משה ליפה בן 34 מקריית ביאליק, החשוד בהשתייכות לכנופיה שהפיצה דולרים מזוייפים ופורה צ'קים ללא כיסוי הנאמדים במאות אלפי שקלים, נעצר אתמול לשבעה ימים בפקודת שופט השלום בחיפה רפאל תרסנסקי.

נציג המשטרה סיפר בבית המשפט כי החשוד, עם ארבעה אחרים, אבי למברוזו מקריית ביאליק, תושב מנצרת ושניים מרמאללה, הוליכו שולל בתי עסק שונים וחקלאים בקריות ובעמקים, פורו צ'קים ללא כיסוי ובתמורה קבלו סחורות כגון בשר, קפה, אבזרי רכב וציוד משרדי. כן פורו 48 אלף דולרים מזוייפים כערבות לעסקי המרמה שניהלו. הדולרים המזוייפים נתפסו אולם מקורם טרם נודע.

החשוד ליפה מאושפז בבית החולים "כרמל" והוא סובל משיתוק בפלג גופו התחתון. על פי החלטת רופא נערך הדיון בבית המשפט בלעדיו. השופט קבע כי מדובר ברשת גדולה שהפיצה דולרים מזוייפים והחשוד קשר קשר עם ערבים מרמאללה לשם קניית ומכירת כמויות גדולות מאד של סחורות תוך שימוש באיש קש. לאור חומרת העבירות המיוחסות לו ציווה השופט על הצבת שוטרים בפתח חדרו בבית החולים לשבעה ימים.

הטור השבועי

הסתדרות הגימלאים בישראל

ישיבת המרכז בנושא מיסוי קיצבאות הזיקנה – את ישיבת המרכז פתח הח' א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים, פירט את פעולות הסתדרות הגימלאים לקראת השנה החדשה והדגיש את האירועים המתוכננים בחודש ההסתדרות לציון שנת המאה לדוד בן־גוריון. הביע תודה והערכה לגימלאים שנענו לקריאה והתנדבו לבתי החולים בתקופת שביתת האחיות.

קיבל בברכה את יו"ר ועדת העבודה והרווחה ח"כ אורה נמיר ידידת הגימלאים, שהצטיינה במאבקה נגד הגזרות.

ח"כ אורה נמיר הצהירה שהיא בטוחה כי הכנסת לא תאשר את ההצעה של מנכ"ל הביטוח וראשי האוצר המטילה מיסוי על קיצבאות הביטוח הלאומי. יוזמתו של מרדכי צפורי מנכ"ל הביטוח הלאומי תתקל בהתנגדות נמרצת של הועדה ושל חברי הכנסת. הועדה תשמור על הערך הריאלי של קיצבת הביטוח הלאומי ותיאבק בלי פשרות עם כל גורם שינסה לפגוע בגימלאים. מחובת הועדה להיאבק על הצמדת הפנסיה לשכר הממוצע במשק. בסיום התייחסה גם לחוקי הבריאות וביטוח הסיעוד.

בעקבות דברי חברת הכנסת אורה נמיר התפתח דיון ובו השתתפו: אורי אלפרט, יוסף בלשטיין, א. רקח, בוברובסקי, י. לב רון, צוקרמן, בורמברג, דראושה, צפורה לסקוב.

המרכז קיבל את ההחלטות הבאות:

1. שביתת האחיות:

המרכז מברך על שובן של האחיות לעבודה תקינה בבתי החולים, ומביע את תקוותו שכל הגורמים הנוגעים בדבר, ידאגו בעתיד לפעולה יציבה ומתמדת של בתי החולים בשרות האדם החולה.

המרכז מביע הערכתו לפנסיונרים הרבים שנענו לפניית הסתדרות הגימלאים והתנדבו לעזרה בבתי החולים בימי המשבר.

2. מיסוי על הקיצבאות:

המרכז מביע את מחאתו הנמרצת נגד ההצעות המועלות מחדש לקראת התקציב לשנת 1987 ע"י מנכ"ל הביטוח הלאומי ופקידים בכירים באוצר להוריד את רמת חייהם של הגימלאים ע"י הטלת מס־הכנסה על קיצבאות הזיקנה. ההצעות באות לפגוע בציבור החלש מבחינה סוציאלית שהפנסיה הצנועה שלו, בלאו־הכי, נשחקה בשנים האחרונות בעשרות אחוזים. במקום פיצויים על השחיקה, מציע מנכ"ל הביטוח הלאומי תוספת שחיקה.

ההצעות שפורסמו בכלי התקשורת הפתיעו במיוחד לאור הצהרתו של שר האוצר – מר משה ניסים, ביום 21.6.1986 בהנהלת הקואליציה, כי "המס על קיצבאות הגימלאים הוא מס יוסף בלתי צודק", ומשום כך ויתרה הממשלה על המס.

הצהרתו העקרונית של שר האוצר עמדה רק 5 חודשים, ושוב מתעלמים פקידי האוצר ומנכ"ל הביטוח הלאומי מכך שכספי הביטוח הלאומי הם הסכון של האזרח לעת זיקנה, עליו הוא שילם כבר מס־הכנסה.

ציבור הגימלאים יתנגד בכל כוחו לגזירות החודשות – ישנות, המשמשות כדור ניסיון להצעות אנטי־סוציאליות נוספות. לא נשלים עם כך שיורידו למעסיקים את התשלומים לביטוח הלאומי מחד, ויטילו מס על מקבלי הקיצבה מאידך.

3. המרכז מביע הערכתו ותודתו לשדולה למען הגימלאים בכנסת, עליה נימנים חברים מכל סיעות הבית, בראשותה של חברת הכנסת נאוה ארד, אשר מיד עם פרסום ההצעות המקפחות של האוצר הודיעו על התנגדותם התקיפה להצעות אלו.

תודתנו נתונה ל־66 חברי הכנסת אשר מתוך רגישות סוציאלית עמוקה הודיעו לשר האוצר שלא יתנו ידם לפגיעה בגימלאים. המרכז מביע את תקוותו כי חברי השדולה יפעלו כאיש אחד לביטול ההצעות.

4. המרכז פונה למזכ"ל ההסתדרות ולועדה המרכזת להתגייס כמו בעבר למערכה זו להורדת ההצעות הנזכרות, ומטיל על המזכירות ועל המזכירות הפעילה של הסתדרות הגימלאים לפעול בכל הדרכים החוקיות לביטול הגזרות המוצעות.

5. המרכז פונה לגימלאים ומקבלי הקיצבאות בארץ להיות נכונים למערכה ציבורית גדולה, ולהשתתף בפעולות עליהן תודיע הסתדרות הגימלאים, למניעת הפגיעות המתוכננות ע"י האוצר והביטוח הלאומי.

6. המרכז פונה אל הציבור הנאור בארץ, לעמוד לימין הגימלאים במערכה הנוגעת לכל אזרח במדינה.

7. חישוב מלא של הקיצבאות:

המרכז דורש מן הביטוח הלאומי לשלם את קיצבת הזיקנה ושאירים לפי האחוזים המלאים שנקבעו בחוק.

8. פיצוי השחיקה

המרכז פונה אל מזכ"ל ההסתדרות בדרישה לפעול אצל הקרנות "מבטחים" ו"מקפת" לביצוע המלא של החלטת הועדה המרכזת ביום 17.6.1984 בענין פיצוי השחיקה.

מפאת ריבוי החומר הקשור בישיבת המרכז נדחה כל היתר לשבוע הבא – ועם החברים הסליחה.

אוכלוסיית ישראל כמעט אינה מתרבה: יהודים יורדים יותר ערבים יולדים פחות

בשנתון הסטטיסטי החדש: 4.31 מיליון נפש מהם 3.55 מיליון יהודים

(ע). – אוכלוסיית מדינת ישראל, כולל ירושלים המזרחית ורמת הגולן, מונה בסוף השנה הנוכחית 4.31 מיליון נפש, מהם 3.55 מיליון יהודים. בשנתיים האחרונות היא גדלה בקצב איטי של כ־1.5 אחוזים לשנה בהשוואה לעומת גידול של עד שני אחוזים בשנים שלפני כן.

נתונים אלו כלולים בשנתון הסטטיסטי לישראל ה־37, שהוצג על ידי הסטטיסטיקן הממשלתי, פרופ' משה סיקרון במסיבת עיתונאים שנערכה ביום בבית אגרון בירושלים.

פרופ' סיקרון הצביע על התחומים השונים הבאים לידי ביטוי בסטטיסטיקה ועל מגמות ההתפתחויות לעתיד. בקשר לכך צויין, כי הגידול האיטי של האוכלוסיה נובע מירידה בולטת בריבוי הטבעי בקרב האוכלוסיה המוסלמית והדרוזית, המגיעה השנה ל־35 לידות לכל 1,000 לעומת 46 ל־1,000 לפני שמונה שנים. תהליך זה במשך הולך מו היצביות בפריון האשה היהודיה, המגיע לכ־22 לידות ל־1,000 אוכלוסין.

● ב־1985 נולדו בישראל 75,200 אלף ילדים יהודים. שיעור התמותה של התינוקות הוא 10 מיתות לכל 1,000 תינוקות באוכלוסיה היהודית ו־22 לכל 1,000 בקרב המוסלמים. זאת לעומת כ־18 מיתות לכל 1,000 תינוקות יהודיים ב־1975, ויותר מ־41 מיתות ל־1,000 באוכלוסיה המוסלמית באותה שנה.

● בשטחי יו"ש ועזה מונה האוכלוסיה 1.3 מיליון נפש אך שם לא נרשמה ירידה ברמת הפריון, והוסיפה להיות גבוהה בהשוואה לאוכלוסיה המוסלמית בישראל.

● גורם נוסף לקצב הגידול האיטי הכללי של אוכלוסית הישראלית הוא המאזן השלילי שחל בשנתיים האחרונות בהיקף העליה – כ־10,000 עולים בממוצע שנתי לעומת 14 עד 15 אלף יורדים.

● הסטטיסטיקה בוררת עוד כי מספר הגירושין בקרב האוכלוסיה היהודית התייצב בשנים האחרונות על 1,000 בשנה, בגילים 15 עד 40. מתברר כי מקרב הזוגות הנישאים, ששה אחוזים מתגרשים בתוך חמש השנים הראשונות לנישואיהם וכתשעה אחוזים במשך 10 שנות הנישואים הראשונות.

● בתחומי הבריאות ותוחלת החיים נמסר בשנתון כי אורך החיים הממוצע לגבר הישראלי הוא 73 שנה ולאשה 76. ההפרש לשלשלוש שנים בין המינים קטן מזה הקיים בארצות מפותחות אחרות, אמר פרופ' סיקרון, ושם הוא מגיע לעתים עד שש שנים. ההבדלים נובעים מכך, שתוחלת החיים של האשה במדינות אלה גבוהה יותר משל האשה הישראלית, בעוד שאורך חיי הגבר בישראל גבוה מזה שבארצות האחרות.

הרפורמים שוקלים צעדים נגד הרב הראשי

הנהגת תנועת היהדות המתקדמת (הרפורמית) שוקלת נקיטת צעדים, לרבות משפטיים וציבוריים, נגד הרב הראשי אברהם שפירא בגלל התבטאותו כי "בישראל אין חופש פולחן ליהודים". הרב אמר זאת לאחר התפרעות שאירעה בשמחת תורה בבית־הכנסת של הקהילה הרפורמית בשכונת בקעה בירושלים.

הרב אשר הירש, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת העולמית, מסר על כך במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול לרגל חנוכת הקמפוס החדש של התנועה, שהוקם ליד "היברו יוניון קולג'" ברחוב דוד המלך.

שר הדתות, זבולון המר, הוזמן ליטול חלק באירועי חנוכת הקמפוס אבל הוא לא נענה.

בקמפוס החדש נתוספו חמישה בניינים הנחנכים היום.

עלייה תלולה בסרטן העור

(ע). – עלייה תלולה שחלה במספר מקרי סרטן העור (מלאנומה) מעוררת דאגה רבה בקרב רופאים וחוקרי סרטן בשנה האחרונה. בין גורמי המחלה – שיזוף יתר, דבר המחייב לעורר את דעת הקהל לתופעה חדשה זו. זהו אחד הנושאים המרכזיים שהועלו אתמול במסיבת עיתונאים בתל־אביב, לקראת מבצע "הקש בדלת" שייערך ב־11 בנובמבר.

● תשלובת "ביתן" מתכוונת לפתוח במתפרת "אתא" באיזור התעשיה בנצרת עלית, קו ייצור חדש למכנסי ג'ינס, שיעסיק כ־200 עובדים.

מבקשים סיוע לערביי ישראל מהארגון המוסלמי העולמי

מאת מוחמד חלילה, כתב "דבר"

הוועדה הציבורית של המוסלמים הישראלים, הפועלת ליד המועצה המוסלמית העליונה במזרח־ירושלים, פנתה באורח רשמי לארגון המוסלמי העולמי, שמרכזו במכה, בבקשה לסייע לבני העדה המוסלמית בישראל.

הוועדה, שמונתה לפני כחצי שנה על ידי המופתי של מזרח־ירושלים, השייח' סעד אל דין אל עלמי, מבקשת לסייע במתן מלגות לסטודנטים המוסלמים הלומדים באוניברסיטאות הישראליות, שיקום השכונות של המשפחות המוסלמיות המתגוררות בערים המעורבות וכן סיוע למשפחות נזקקות ומרובות ילדים כן מבקשת הוועדה לסייע לחקלאים הערביים בגליל.

סופר "דבר" מוסר שזוהי פעם ראשונה מאז קום המדינה שוועד ציבורי פונה רשמית בבקשת סיוע לארגון מוסלמי כלשהו הפועל באחת מארצות ערב. "אגודת אנשי הדת המוסלמים בישראל" איימה בישיבתה האחרונה כי תפנה בבקשת סיוע לשייח' אל עלמי אם משרד הדתות לא ייענה לדרישתה וישפר את משכורותיהם של אנשי הדת ויכיר בהם רשמית כעובדי מדינה.

● קרן שיפורצים בסך 200 אלף דולר עבור תיאטרון חיפה תוקם במסגרת "קרן חיפה", ופירותיה ישמשו לשיפוצים שוטפים של התיאטרון והמבנים שלו. מחצית הסכום תינתן ממקורות העירייה ומחצית ממשרד החינוך.

● צלמי קרס וכתובות נאצה צוירו אתמול על בנין שגרירות אוסטריה ברחוב הרמן כהן בתל־אביב. נאמר בהן: "הייל ולדהיים – תרם על אוסטריה".

● סכסוך עבודה, שהיה עלול להביא השבתת נמל התעופה בן־גוריון, ישב בבית הדין לעבודה.

חוקרים חשדות לסחר סמים בקיבוצים

מאת שמעון וייס, כתב "דבר" בצפון

המשטרה בודקת חשדות שחברי קיבוצים באיזור העמקים החלו לאחרונה לסחור בסמים, כהם גם סמים קשים, ובמקביל נודע כי בתקופה האחרונה גבר שיתוף הפעולה בין הקיבוצים בעמק והמשטרה בניסיון למנוע את התפשטות נגע הסמים בקיבוצים.

לדברי קציני משטרה נפתחו הקיבוצים לטיפול רציני ומעמיק יותר בסמים תוך שיתופה של המשטרה במרבית המקרים. הקצינים ציינו כי בעקבות זאת קיבל הטיפול בנגע הסמים בקיבוצים עדיפות גבוהה במשטרה וזו נעזרת גם בסוכנים סמויים המוצבים מטעמה בחצרות הקיבוצים.

במספר קיבוצים בעמק הירדן נעצרו לחקירה בימים האחרונים כ־20 צעירים כחשודים בעישון וסחר סמים, אך רובם שוחררו ורק מקצתם נותרו במעצר להמשך החקירה.

נחנך מפעל השוקולד

(ע). – "אין לנו מלחמה עם חברת עלית. יש מספיק מלחמות יהודים. הניסיון מוכיח שתחרות של מוצרים משפרת את השוק ויכולה להגדיל את היקף המכירות" – אמר אתמול מנכ"ל כורמזון, בנימין גיבלי, במסיבת עיתונאים בצפת, לרגל חנוכת מפעל השוקולד החדש "ורד הגליל", שהוקם על־ידי "כור" וחברת "אלפרוד" השוויצרית בהשקעה של 11 מיליון דולר. המפעל לדברי גיבלי, הוא מהמתחכמים בעולם בייצור שוקולד (ראה המדור הכלכלי).

חבר הנהלת "אשת כספים" מעיד במשפט בלס

החשש מפיחות גרם הפניית כספים לדיסקונט ולבלס

הנאשם התפרץ: נמאס לי מהפנינה דבורין הזאת

מאת נתן רועי, כתב "דבר" לענייני משטרה

"בסוף ינואר 1985 הזמנו את דוד בלס, מנהל חברת 'איזבל השקעות', כדי להודיע לו שהתברר לנו כי על הכספים שנתנו לו אין פקדונות בבנק דיסקונט. הוא הגיע למגישה ואז אמרנו לו שהוא חייב לשעבר עוד באותו לילה את כל רכושו. אני זוכר שהוא היה חיוור כשאמרנו לו זאת" – אמר אתמול יעקב בן ישי, חבר הנהלת "אשת כספים" בעדותו בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, שבו מתנהל משפטו של איש העסקים.

בלס מואשם במתן תעודות פקדון של בנק שאמורות היו לשמש כביטחון להלוואות ענק שקיבל מ"אשת כספים" אך התברר כי הן חסרות ערך והוא משך 29 מיליון דולר במרמה מן התק"ם.

עדות בן ישי

בן ישי סיפר כי לפני הבחירות של 1984 היו לתק"ם 45 מיליון דולר שהופקדו באפיקי השקעה דולריים בבנק הפועלים. כיוון שהיה באותה עת חשש מפיחות, הודיע גיורא גזית, מנכ"ל בנק הפועלים באותה עת, לראשי "אשת כספים" כי איננו רוצה סעם להחזיק את הכספים בבנק הפועלים וביקש שראשי אש"ת יוציאו את הכספים מאפיקי ההשקעות הדולריות. "התחלנו לחפש אפיקי השקעה אחרים לפקדונות אלה ופנינו בין השאר לבנק דיסקונט ולבלס. שני גופים אלה היו אמורים לקבל את הכספים בהלוואה תוך שהם מציגים בתמורה תעודות פיקדון ובטחונות אחרים.

בקטע זה של העדות השמיעה התובעת, עו"ד פנינה דבורין, לחישה לעבר העד. בלס קם ממקומו החל לצעוק לעברה: "נמאס לי מהדברין הזאת. הפנינה דבורין הזאת רוצה לחסל אותי. אני לא אכפת לי מכלום. אני יושב חצי שנה בבית הסוהר ולא רואה את ילדיי והיא רוצה לחסל אותי. נמאס לי".

מיד לאחר מכן צעק לעבר עורכי דינו, ד"ר יעקב וינרוט ויהודה וינשטיין: "שילמתי לעורכי דיני הקודמים שני מיליון דולר שכר טרחה, ומה הם עשו בשבילי? מוצצים את דמי".

באולם ישבה רעייתו, איזבל, שהיתה המומה. בלס איבד עשתונותיו והשופטת, ששנה ברמן, הורתה להוציאו כדי להרגיעו. ההפסקה נמשכה כמחצית השעה והתובעת דבורין המשיכה לחקור את בן ישי. היא הציגה לו מסמך של תזה בין בלס לתק"ם מסוף דצמבר 1984. "למיטב ידיעתי", אמר, "לא נאמר בהסכם זה על ידי חיים יולש או דוד בלס שחתימה על הסכם זה באה לבטל את ההסכם הקיים, אלא רק לחזק את הבטחונות".

הוצאו כל הכספים

מתברר, אם כן, כי ב־31 בדצמבר נסגר המסלול הדולרי בבנק הפועלים והחל מסלול ההלוואות של בנק דיסקונט ובלס. "באמצע ינואר 1985", סיפר בן ישי, "התברר לי שהוציאו את כל הכספים מבנק הפועלים והעבירו אותם לבנק דיסקונט ולבלס. אמרתי אז לחברי אש"ת שלבלס אין מספיק בטחונות ואת למרות שהעמיד לרשותנו את מרבית רכושו. הצעתי לזמן פגישה בין ראשי אש"ת ובנק דיסקונט כדי לדון בעניין זה. זומנה פגישה עם מנכ"ל בנק דיסקונט, אלי כהן, ובמהלכה הובהר מרמרי כהן, כי אין בבנק תעודות פיקדון על שם אש"ת שהופקדו על ידי בלס או הבדנו 'איזבל'".

הוועידה הבינלאומית של עליית הנוער נפתחה בבירה

הוועידה הבין־לאומית של ידידי עליית הנוער בהשתתפות 120 צירים מ־12 ארצות נפתחה אמש בטקס בירושלים. בדברי הפתיחה, אמר ראש עליית הנוער, אורי גורדון, כי לולא תרומותיהם של חוג הידידים, היתה פעולת עליית הנוער נפגעת מאד בתקופה זו של קיצוצי תקציב, ותוכניות להעשרה חינוכית וללימודי מחשבים לנערים אתיופים ולנוער מצוקה היו מתבטלות.

גורדון, שסקר את פעולת ידידי עליית הנוער מאז תום מלחמת העולם השנייה, אמר כי "אלה אנשים מופלאים שנשבעו להציל נפשות ילדים מישראל לאחר הקטל הנורא של שנים וחצי מליון ילדים יהודים בשואה". וגם הפעילים כולל ביצולי שואה לצד חסידי אומות העולם נוצריים.

"מחלוקת פסטיבלים" בין תל־אביב לעכו

מאת יוסי ליבוביץ, כתב "דבר" בגליל המערבי

ניגוד עמדות התעורר אתמול בין ראש עיריית עכו, אלי דה קסטרו, לבין ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, על רקע דרישתו של האחרון לארגן בתל אביב פסטיבל אחר בפסח, בדומה לתיאטרון העכוי כל שנה בעכו בסוכות.

דה קסטרו טוען כי הפסטיבל בעכו מהווה מנוף לקידום התיירות בעיר ובגליל, והוא משתלב בתוכניות פיתוח אחרות של משרד התיירות באיזור ומשלים אותם. "לא יכול להיות שראשי הערים במדינה יתחרו זה בזה בפרוייקטים תרבותיים. אנחנו חיים במדינה קטנה ואם יש פרויקט שמצליח, למה לגרוע אותו?" שואל דה קסטרו, לטענתו, אם צ'יץ לא יורד מכוונתו, הוא ינחית מכת מוות על עכו.

להט טוען לעומת זאת כי במסגרת הפסטיבל לתיאטרון אחר יש כ־500 הצגות ומופעים ולא כולם מופיעים בעכו. הוא מצדו מוכן לתת במה בתל אביב להצגות שלא הופיעו בעכו.

בשיחה אתמול בין להט לדה קסטרו אמר הראשון כי הוא מוכן לשקול ולבדוק את הנושא מחדש, אולם לא התחייב לגנוז את הרעיון.

שחל התבקש לפעול להצלת אתר ארכיאולוגי במפרץ

מאת אריאלה ראובני מופרת, "דבר"

פניה אל שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, לפעול להצלתו של אתר החפירות הארכיאולוגיות הנמצא בתחומה של חברת החשמל במפרץ חיפה שלח בימים אלה יונה יהב חבר מועצת העירייה המחזיק בתיק התרבות והאמנות.

יהב מציין כי הוא פונה אל שר האנרגיה מתוקף היותו ממונה מיניסטריאלית על חברת החשמל ומציין כי בתחומה של חברת החשמל במפרץ בוצעו חפירות חשובות שגילו את עקבות קיומה של עיר תחתונה, תל אבו הוואם, מהתקופה הישראלית, כלומר מתקופת הברזל, שלא נחקרה.

דבר חד"ש

ברכה לאחיות ולאחים

אנו מברכים אתכם, האחיות והאחים בבתי־החולים, על עמידתכם האיתנה והמלוכדת, בתנאים קשים ביותר על זכויותיכם הצודקות. מאבקכם זה שירת נאמנה את החולים, הסובלים מהקיצוצים האכזריים בתקציבי הבריאות. הישגיכם החשובים הם פרי אחדותכם הלוחמת, שנשמרה מול האיומים והסחבת מצד ממשלת המערך־ליכוד, ולמרות הלחצים עליכם גם מצד הנהגת ההסתדרות.

מאבקכם תרם תרומה חשובה למאבק כלל ציבור העובדים. הממשלה ניסתה לשבור את מאבקכם, כדי להרתיע את העובדים ממאבק נגד שחיקת שכרם ולהבטחת רמה נאותה של שירותי הבריאות והשירותים הציבוריים האחרים. שוב למדנו לדעת, כי ממשלת שמיר־פרס מקצצת ברווחה, כדי לממן את ההתנחלויות וההכנות למלחמה.

הלקח של כל ציבור העובדים ממאבקכם, אחיות ואחים בבתי־החולים, הוא שבמאבק מלוכד ולוחם טמונה הערובה להישגים.

החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון – חד"ש

(המפלגה הקומוניסטית הישראלית, אירגון הפנתרים השחורים וחוגי ציבור יהודים וערבים)

הסיעה בהסתדרות

3.11.86
ת"ד 26205, תל־אביב

מחר, יום רביעי, ג' חשון תשמ"ז
5.11.86 בשעה 3.30 אחה"צ נעלה לבית־העלמין
שבנחלת־יצחק לגילוי מצבה
ולהתייחד עם זכרה של יקירתנו

הנה וייץ ז"ל

בת רחל והייקל ז"ל

(נפטרה ט"ו באלול תשמ"ו – 19.9.86) נפגשים ליד השער

המשפחה

הועד הארצי לרווחת השוטר והסוהר

ישיבת המועצה הארצית

תתקיים ביום רביעי ג' בחשון תשמ"ז (5/11/1986) בשעה 15:00 אחה"צ במשרד המשטרה בקרית הממשלה במזרח ירושלים.

ישתתפו: **מר חיים ברלב**, שר המשטרה
ורב־ניצב דוד קראוס, מפכ"ל המשטרה
הנושא – **שכר השוטרים**

תברי המועצה מוזמנים

מרדכי סורקיס
יו"ר המועצה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל ★ המרכז לתרבות ולחינוך
המחלקה להשכלה גבוהה

ערב עיון

על הנושא

ציונות וסוציאליזם – פרשת דרכים?

דיון בעקבות ספרו של פרופ' שלמה אבינרי "משה הס – בין סוציאליזם לציונות", "עם עובד"

בהשתתפות:
פרופ' **שלמה אבינרי** האוניברסיטה העברית ירושלים (מחבר הספר)
ד"ר **דב בר־ניר** מסאי ומבקר
הח' **שמעון אביזמר** יו"ר המחלקה להשכלה גבוהה (מנחה)

יתקיים ביום רביעי ג' בחשון תשמ"ז, 5.11.86, בשעה 18.00 באולם הישיבות, קומה 7
בבית הועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועדה להגנת הדייר
הארגון הארצי להגנת הדייר

כנס חרום ארצי

למאבק נגד ביטול חוק הגנת הדייר

שיתקיים ביום חמישי 6.11.86 בשעה 17.00
בבית הועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב,
באולם הישיבות שבקומת הקרקע.

בהשתתפות:
גדעון בן־ישראל –
חבר הועדה המרכזת ויו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים.
דוד כהן –
יו"ר הועדה להגנת הדייר
אשר מניאם (עו"ד) – משפטן

הציבור מוזמן.

נ.צ.ח סוכניות

נותרו במלאי דברי חשמל ואלקטרוניקה וכלי בית בהזדמנות

פרישמן 74 תל־אביב
טלפון: 03-232018

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

דוד זינדרמן ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום רביעי ג' תשרי תשמ"ז 5.11.86 בשעה 15.30
בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער הישן

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת חברנו היקר

חיים רזניק ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ולגילוי המצבה מחר יום רביעי
ג' חשון תשמ"ז 5.11.86 בשעה 16.00
ובשעה 16.30 תערך אזכרה במועדון

המשפחה
וקבוץ מסדה

במלאת שנה לפטירתו של

מאיר וייל ז"ל

נעלה אל קברו בבית הקברות של קבוץ יד מרדכי
ביום ו' ה' בחשון תשמ"ז 7.11.86 בשעה 15.30.

המשפחה

דבר של היום דבר חדש